

BUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023 – 2032

ØRLAND
KOMMUNE

Innhold

1 Innledning	4
1.1 Nasjonal økonomi	7
1.2 Kommunal planlegging og økonomisk styring	7
1.3 Statsbudsjettet	7
1.4 Renter	7
1.5 Gjeldsutvikling	8
1.6 Inndelingstilskudd	8
1.7 Differensiert arbeidsgiveravgift	8
1.8 Økonomiske måltall	9
1.9 Befolkningsutvikling	10
1.9.1 Oppvekst	12
1.9.2 Helse / omsorg	12
2 Driftsbudsjett	14
2.1.1 Bevilgningsoversikt drift – kommunedirektørens forslag	0
2.1.2 Bevilgningsoversikt drift – kommunestyrets vedtak	1
2.2.1 Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunedirektørens forslag	2
2.2.2 Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunestyrets vedtak	3
2.2.1 Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunedirektørens forslag	4
2.2.2 Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunestyrets vedtak	5
2.2.3 Bruk av og beholdning av fond – kommunedirektørens forslag	6
2.2.4 Bruk av og beholdning av fond – kommunestyrets vedtak	7
3 Klima, miljø og naturmangfold	0
3.1 Klima	0
3.2. Miljø	2
3.3. Naturmangfold	2
4. Organisasjon og utvikling	3
4.1 Nasjonale føringer	3
4.1.1 Digitalisering og bredbånds satsning	3
4.1.2 Kompetanse og lærlinger	3
4.1.3 «Sunne» arbeidsmiljø (IA-avtalen)	4
4.1.4 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur	5
4.1.5 Rekruttering	5
4.1.6 Internkontroll og kvalitetssystemet	6
4.2 Status enhet/fagområder	8
4.2.1 Dokumentforvaltningen	8
4.2.2 IKT tjenesten	8
4.2.3 Personaltjenesten	9
5 Helse og familie	10

5.1 Dagens drift	10
5.2 Utviklingstrekk	10
5.3 Konklusjon.....	13
6 Oppvekst og utdanning	15
6.1 Overordnede mål og ambisjoner.....	15
6.2. Faglig utvikling	15
6.3. Utviklingstrekk, økonomi og demografi	16
6.4. Barnehage, skole, SFO.....	18
6.5. Samhandling helse og oppvekst	21
6.6. Kvalifiseringsenheten.....	22
6.7. PP-tjenesten	23
6.7. Barnevern.....	23
6.8. Kommunalt forebyggende team (KFT)	24
6.9. Ambisjoner i planperioden.....	24
6.10. Sammendrag.....	25
7. Samfunnsutvikling og tekniske tjenester.....	26
7.1 Overordnede mål og ambisjoner.....	26
7.2 Administrasjon	26
7.3 Plan.....	26
7.4 Vann	27
7.5 Kommunalteknikk.....	28
7.6 Fosen brann og redningstjeneste.....	29
7.7 Eiendomsutvikling	29
7.8 Eiendomsforvaltning	29
7.9 Næring	30
7.10 Landbruk	31
7.11 Havbruk.....	31
8 Overføringer til NAV, kirke, kultur.....	33
8.1 NAV.....	33
8.2 Ørland kirkelige fellesråd.....	35
8.3 Roret Ørland kulturforetak KF.....	35
8.4 Overføringer til kulturområdet og andre	35
9 Økonomiavdeling.....	37
9.1 Overordnede mål og ambisjoner.....	37
9.2 Dagens drift	37
9.3 Utviklingstrekk	37
10 Investeringsbudsjett	38
10.1 Kommentarer til investeringsbudsjettet	38
10.1.1 Vann	38
10.1.2 Avløp.....	39
10.1.3 Tomtetekniske kostnader	40

10.1.4 Trafikksikkerhet og veg	41
10.1.5 Kultur/ idrett/ uteområder	43
10.1.6 Kaier	44
10.1.7 Mindre bygningsmessige tiltak.....	45
10.1.8 Større utbygginger	48
10.1.9 Andre investeringer	50
10.2 Investeringsbudsjett	0
Kvalitetsmelding	0
Kommunedirektør	0
Organisasjon og utvikling	2
Helse og familie	6
Oppvekst og utdanning	11
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	21
NAV Ørland.....	25
Økonomi.....	27
Kommunestyrets vedtak:	29

1 Innledning

Når statsbudsjettet for 2023 ble lagt fram 6. oktober 2022 meldte regjeringen om en prisvekst som har steget til de høyeste nivåene på mange tiår og betydelig risiko for vedvarende høy prisvekst. For kommunen har prisveksten på varer og tjenester ført til økte driftsutgifter uten at våre inntekter har økt. Årets vedtatte investeringer har også hatt en kostnadsøkning som har ført til salderinger.

I tillegg til prisvekst er prognosen for styringsrenten forventet å øke fra historisk lave 0,00 sommeren 2021, til 1,25 sommeren 2022 og til rundt 3 prosent fram til sommeren 2023. Dette for å redusere prisveksten. Med gjeld på kr 2,2 milliarder øker renteutgiftene til kommunen med flere millioner kroner i 2022 og 2023. Kommunens renteutgifter var i 2021 på kr 33,3 MNOK og i revidert budsjett for 2022 på 45,6 MNOK. For 2023 er renteutgiftene budsjettet med 82,1 MNOK. Dette er en økning på kr 36,5 MNOK fra 2022 til 2023, og en økning i budsjett 2023 på 15,8 MNOK fra vi la fram utkast til økonomiplan i juni 2022. Kommunalbanken forventer at budsjettrenten fram til 2026 vil være rundt 3,6 prosent. Det betyr at det nye rentenivået forventes å bli varig i de kommende år.

Ørland kommune fikk en vekst i rammeoverføringen fra 2022 til 2023 med 4,8 % og en ramme på kr 731 921'. For 2023 er den anslåtte kommunale deflatoren på 3,7 %, mens konsumprisindeksen var 6,9 % fra september 2021 til september 2022. Dette er den høyeste tolv månedersveksten siden juni 1988. SSB oppgir at det er prisene på matvarer som er den viktigste årsaken til oppgangen.

Kommuneøkonomien påvirkes av prisveksten og økte renteutgifter. Dette får konsekvenser for tjenestetilbudet i kommunen og det er viktig at forventningene justeres deretter. Innbyggerne kan ha større forventninger enn hva som er mulig for kommunen å gi gjennom tjenestetilbudet, selv om vi har fokus på kapasitet og kvalitet.

Med dette som bakteppe må Ørland kommune redusere driftsutgiftene og øke inntektene. Kommunedirektørens forslag er å øke inntektene gjennom å innføre eiendomsskatt i 2023 beregnet til 8 MNOK. For budsjett 2023 er salderingen på helse fra juni 2022 innarbeidet og det er en økning til barnehager på grunn av flere barn. Kommunedirektøren foreslår at vi holder profilen fra tidligere år, og prioriterer de to største områdene helse og oppvekst. Kostra-tallene viser at vi fortsatt bruker mindre penger på helse og oppvekst sammenlignet med andre kommuner i samme Kostra-gruppe. Kommunedirektøren foreslår en reduksjon i 2023 på 1 MNOK innen næring og 1 MNOK reduserte overføringer til Roret Ørland kulturforetak KF. Videre foreslås reduksjon på kr 200' til lag og foreninger og at resterende beløp på kr 300' overføres til Roret Ørland kulturforetak KF som administrerer tilskudd til kulturmidler. Det foreslås i tillegg bruk av rentefond i 2023 på 18,5 MNOK. Det er en økning i bruk av rentefond på i underkant av 13 MNOK fra utkast til økonomiplan i juni. Begrunnelsen for økningen skyldes i hovedsak renteøkning fra juni til oktober 2022. Kommunedirektør foreslår at vedtak i PS 22/105 "gratis for barn nr 3" settes på vent.

Ansatte

Ørland kommunes ansatte er vår viktigste ressurs. Det vises til kommunens vedtatte organisasjonspolitik. *"Kjernen i godt medarbeiderskap er å ta ansvar for samfunnsoppdraget gjennom å delta aktivt i prosesser, vise interesse og engasjement. Godt medarbeiderskap bidrar til økt trivsel, mer læring og bedre samarbeid."*

Ørland kommune skal gjennomføre medarbeiderundersøkelse i uke 48 og 49 i år. Deretter skal det utarbeides tiltak, både organisatoriske og på enhetene. Vi har fortsatt et sykefravær på over 10 %. Vi må jobbe målrettet for å nå kommunens mål på 8 %. Samtidig med høyt fravær er det vanskelig å rekruttere inn nye ansatte og finne vikarer ved fravær. Dette fører til et enda høyere press på de som

står igjen. Vi må derfor jobbe med nærversarbeid, sunne arbeidsmiljø og ta tak i arbeidsmiljøfaktorer som vi vet gjennom forskning kan påvirke og forebygge fravær.

Kommunedirektøren vil evaluere lederstrukturen i løpet av 1. halvår 2022. Nå har vi snart tre driftsår i ny organisasjon og vi har styringsdokumenter for ny kommune, og det anses derfor hensiktsmessig å evaluere om vi har en lederstruktur og administrativ organisering som gir effektiv og fleksibel styring og drift. Det er søkt om OU-midler til lederutvikling.

Vi skal vi fortsette realiseringen av eiendomsstrategien. Det foregår nå en prosess fra «3 til 2 rådhus». Vi må se på arbeidsmetoder og hvor mye areal vi bruker på kontorarbeidsplasser samlet sett i kommunen. Det er ikke penger til store investeringer og vi må se på kapasiteten i eksisterende bygg.

Kommune i vekst

Ørland er en kommune i vekst og 2. kvartal 2022 var vi 10 453 innbyggere. I perioden 2010-2022 har vi hatt en befolkningsvekst på 7,3 %. Sysselsettingsveksten i samme periode var på 16,4 %. Kilde <https://trondelagital.no>.

Flere store virksomheter i blå sektor planlegger for utvidelser i Ørland og aktiviteten på Ørland flystasjon vil øke i årene fremover. Utfordringen blir å rekruttere og beholde kvalifisert personell. Vi har per tid historisk lav arbeidsledighet, samtidig som vi har mange innbyggere i yrkesaktiv alder som ikke deltar i arbeidslivet. Vi må jobbe for å inkludere flere i lokalt arbeidsliv. Verdiskaping sikres gjennom at flest mulig er i arbeid.

Ørland kommune må utvikle sine tjenester i takt med at samfunnet endrer seg. Vi må ta i bruk ny teknologi og jobbe smartere. Dette krever god organisering, god styring og ledelse. Vi må samarbeide på tvers av sektorer og jobbe aktivt med gevinstrealisering av innovasjon og ny teknologi. Vi må ha fleksibilitet i organisasjonen, lage smarte arbeidsprosesser og frigjøre arbeidskraft til sektorer og enheter der det er hensiktsmessig og nødvendig. Den demografiske utviklingen vil gi betydelig økt personellbehov i helse- og omsorgssektoren de neste tiårene.

Kommuneplan

Ørland må jobbe med attraktivitet for å bli en foretrukket kommune å bo i, og vi må alle bidra til å bygge gode lokalsamfunn. Vi har fått mange innspill i arbeidet med kommuneplan for 2022-2034 for hvilken kommune vi ønsker å ha: «*Et Ørland som ser hele mennesket, uansett alder og behov. En kommune som er samlet, og at alle føler tilhørighet.*» Kilde <https://orland2034.no>.

Vi har vedtatt tre satsingsområder som kommunen skal ha ekstra fokus på de kommende 12 årene:

- Ørland snakker sammen!
- Ørland skaper livsglede!
- Ørland utvikler mangfold!

I tillegg er det to overordnede prinsipper:

Ørland 2034 er klimanøytral, og en bærekraftig og tillitsskapende kommuneorganisasjon.

Kommuneplanens samfunnsdel er nå på høring. Etter vedtak på samfunnsdelen kommer kommunedelplanene for helse og oppvekst, og oppstart på kommunens arealdel. Ørland kommune har vedtatt etiske retningslinjer og organisasjonspolitikken. Dette er viktige styringsdokumenter i prosessen med å bygge felles organisasjonskultur. Verdien våre er bærekraftig og tillitsskapende. En høy etisk standard i kommunal virksomhet skal legge grunnlaget for tillit fra innbyggerne. Kommunestyret har vedtatt at det «*særskilt stilles krav til lederskap, både administrativt og politisk nivå*» når det gjelder de etiske retningslinjene.

Økonomi

Vi har etablert god økonomistyring i driftsorganisasjonen. De to første årene har kommunen levert positive driftsresultat. Avsetninger gir oss reserver til å møte uforutsette utgifter. Kostra-tall viser at vi bruker mindre penger på de største tjenesteområdene, helse og oppvekst, enn sammenlignbare kommuner. Som i foregående år har vi lagt fram et budsjett og en økonomiplan med eiendomsskatt. Eiendomsskatt anses nødvendig for en forutsigbar drift ut ifra tjenestebehov og struktur.

Ørland kommune har fortsatt høy gjeldsbelastning som gir oss liten økonomisk handlefrihet. Avsetninger på disposisjonsfond kan delfinansiere fremtidige investeringer for å unngå å øke gjeldsbelastningen ytterligere. Vi har et investeringsbehov på helsebygg. Kommunedirektøren foreslår å prioritere tiltak som gjelder avlastningsbolig for barn i 2023 og se på muligheten for å øke antall sykehjemsplasser innenfor eksisterende bygningsmasse. Tilskudd fra Husbanken som finansierer 55 % av investeringer til slike formål er foreslått tatt bort i budsjett 2023 og begrenser kommunens investeringsmuligheter.

Det skjer mye innenfor helse med endring i behov og nye reformer som blir viktige for fremtidens helsetjenester og helsebygg. Det foregår nå en utredning av utbyggingsomfang, gevinster, klima og miljø. Helsebygg foreslås realisert i 2028-2029 under forutsetning av delfinansiering gjennom disposisjonsfond eventuelt at det brukes mindre penger til investeringene.

I slutten av planperioden har vi behov for å starte utredning av nye bygg i oppvekstsektoren i henhold til sluttrapport av barnehage- og skolestruktur.

Perspektivmeldingen legges frem hvert 4. år og omhandler de økonomiske utsiktene utfra et langsiktig perspektiv. Som vi er kjent med, vil det i årene som kommer være færre i yrkesaktiv alder. Det antas også at det økonomiske handlingsrommet blir vesentlig mindre fram til 2034. Kilde Meld. St. 14 (2020-2021) Perspektivmeldingen 2021.

Perspektivmeldingen viser at vi er avhengig av et samfunn med små forskjeller for å bevare den sosiale bærekraften. Det blir viktig å få flere til å delta i arbeidslivet. Det vil motvirke utenforskap, forskjeller og fattigdom. Det er viktig med en god skole og kunnskap som er grunnlaget for at alle kan delta og at flere får muligheter i arbeidslivet. For å bygge sterke fellesskap og gode lokalsamfunn må vi også bedre integreringen og skape et åpent, trygt og inkluderende samfunn der folk kan leve frie og selvstendige liv med gode levekår og livskvalitet.

Vi har krevende utfordringer gjennom endringer internasjonalt, klimaendringer, endringer i befolkningen og i arbeidslivet. For å håndtere dette blir det viktig å skape flere jobber i privat sektor, øke sysselsettingen og bedre ressursbruk. Utdanning, integrering, inkludering, innovasjon og effektivisering blir viktig i årene fremover.

1.1 Nasjonal økonomi

Statsbudsjettet tegner et relativt lyst bilde av neste år med en forventet inflasjon på 2,8 prosent, ulempen er at disse er fastsatt tidlig før veksten i juli og august kom inn. Prognosene til SSB og Norges bank er mer dystre. Norges bank forventer nedgangskonjunktur, mens finansdepartementet anslår at veksten vil bli på trend.

1.2 Kommunal planlegging og økonomisk styring

Alle kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. De skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal også vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premisene som økonomiplanen bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Samtidig skal den settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd. Administrasjonen ønsker styring av ressurser mot de kommunale planer og mål Ørland kommune til enhver tid har. Imidlertid er vi nå i en situasjon hvor kommunen er ny, og kommunale planer må lages. Vi vil i årene framover benytte ny kommuneplan og knytte økonomiske disponeringer tettere opp mot målene som blir vedtatt i kommuneplanarbeidet. Når kommuneplanen er vedtatt, legger administrasjonen opp til at økonomiplan med budsjett skal utgjøre kommuneplanens handlingsdel.

Kommuner er en nøkkelaktør for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling. De er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er de ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. FN definerer bærekraftig utvikling slik; utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Ørland kommune vil innarbeide bærekraftsmålene i de kommunale planene som det skal arbeides med i planperioden.

1.3 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet kan du lese her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2023/id2927365/>

KS sine kommentarer kan du lese her:

<https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/statsbudsjettet-2023/>

1.4 Renter

Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet å heve styringsrenten med 0,5 prosentenheter til 2,25 prosent på møtet i oktober. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig settes videre opp i november.

Prisveksten har steget raskt de siste månedene og har vært betydelig høyere enn ventet.

Arbeidsmarkedet er stramt, men det er nå tydelige tegn til at økonomien kjøler seg ned. Mindre press i økonomien vil etter hvert bidra til at prisveksten avtar.

– Prisveksten er klart over målet vårt på 2 prosent, og det er utsikter til at den holder seg høy lenger enn tidligere anslått. Vi setter opp renten for å dempe prisveksten, sier sentralbanksjef Ida Wolden Bache.

Norges Bank-anslag hentet fra rentemøte august 2022					Oppdatert 15/9/22			
AR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedrenter
2023	3,25	0,40	3,65	0,60	4,25	4,00	0,6	4,60
2024	3,00	0,40	3,40	0,60	4,00	3,75	0,6	4,35
2025	2,85	0,40	3,25	0,60	3,85	3,60	0,6	4,20
2026	2,55	0,40	2,95	0,60	3,55	3,20	0,6	3,80

Vi har i våre beregninger lagt oss på Norges bank sitt anslag. For å sitere Kommunalbanken: *Makroøkonomiske bildet i verden og i Norge er det samme, med hovedfokus på inflasjon, energimangel i Europa og krig. Enhver informasjon fremover innenfor driverne vil øyeblikkelig kunne endre rentenivået. Siste oppdaterte inflasjonstall og tale fra sentralbanksjefen i USA, tilsier at rentene fortsatt skal til dels mye opp i forhold til dagens nivå.*

Prisveksten var forventet å bli noe redusert i september, men den viste fortsatt vekst, slik at forventningene om en dobbel heving (0,5 prosentpoeng) på neste møte i Norges Bank begynner å se mer sannsynlig ut. Dette medfører at renteforutsetningene kan være noe for lave.

1.5 Gjeldsutvikling

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
IB lån	2 020 953	2 119 353	2 207 863	2 229 088	2 228 488	2 217 188	2 206 888	2 378 288	2 453 988	2 436 188	2 419 088
Avdrag	63 600	66 600	68 700	68 600	67 700	66 400	65 200	70 300	72 100	70 800	69 400
Avdrag startlån	8 000	8 000	8 700	9 400	10 100	10 800	11 500	12 200	12 900	13 600	14 300
Nye lån	170 000	163 110	98 625	77 400	66 500	66 900	248 100	158 200	67 200	67 300	67 400
UB lån	2 119 353	2 207 863	2 229 088	2 228 488	2 217 188	2 206 888	2 378 288	2 453 988	2 436 188	2 419 088	2 402 788

1.6 Inndelingstilskudd

Kommuner som slår seg sammen, mottar et inndelingstilskudd når den nye kommunen formelt trer i kraft. Inndelingstilskuddet gir full kompensasjon for tap av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Inndelingstilskuddet blir beregnet ut fra inntektssystemet det året sammenslåingen trer i kraft. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i 15 år etter sammenslåingen, før det deretter trappes ned over fem år. Det må legges en plan for hvordan man ønsker å bygge opp en reserve / buffer for å kunne gjennomføre denne reduksjonen i inntektene.

1.7 Differensiert arbeidsgiveravgift

Nye EØS-regler for regional statsstøtte trådte i kraft 1. januar 2022.

Regjeringen ønsket å videreføre hovedtrekkene med differensiert arbeidsgiveravgift. Ordningen er et av de viktigste distriktspolitiske virkemidlene i Norge. Ordningen virker målrettet ved å stimulere sysselsetting i distriktene, noe som motvirker eller begrenser befolkningsnedgang i områder med særskilte utfordringer.

Den nye DA-ordning fra 2022 og framover innebærer mindre justeringer i satsene for arbeidsgiveravgift for noen kommuner som følge av at behovet for støtte har endret seg.

Soneinndelingen har tidligere som hovedregel fulgt kommunegrensene, slik at det kun har vært én sats for arbeidsgiveravgift innenfor hver kommune. Dette har endret seg i forbindelse med kommunesammenslåinger etter 1. juli 2014. For kommuner som er slått sammen etter 1. juli 2014, og som hadde ulik sats før sammenslåingen, har soneinndelingen frem til nå bygget på de tidligere kommunegrensene. Det foreslås at det fra 2022 fortsatt skal kunne være flere satser for arbeidsgiveravgift innenfor enkelte kommuner som er slått sammen etter 1. juli 2014, men at soneinndelingen i disse kommunene skal følge grunnkretsene. Ørland kommune kommer inn under denne bestemmelsen og kommunen vil også i fortsettelsen ha to ulike satser.

1.8 Økonomiske måltall

Kommunestyret har vedtatt følgende måltall:

1. Mål for økonomisk balanse. Korrigert netto driftsresultat på minst 1,75 % ift driftsinntekter
2. Mål for økonomisk buffer for å håndtere risiko for tapte inntekter eller økte kostnader. Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%.
3. Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden, lån til vann, avløp og tomteutarbeidelse kommer i tillegg
4. Avsetning til rentefond /rentesikring skal være minimum 1% av renteutsatt gjeld og maksimum 2% av renteutsatt gjeld

Måltall 1 er ikke oppfylt for noen av årene i økonomiplanperioden

Måltall 2 og 4 er oppfylt for både for budsjettet for 2022 og for økonomiplanperioden.

Måltall 3 er ikke oppfylt for 2023 grunnet investeringen i Helseplattformen, men det er forsøkt kompensert ved å redusere investeringene i 2021 og for 2023.

I tillegg er det i sak 21/099 vedtatt følgende:

Det er et mål at forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygg skal styrkes.

1. Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioriterte eiendom på kr 200/m² innen budsjettår 2023.
2. Det er et mål at FDV budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m² i periode fram til 2026.

Konsekvens av at det ikke er avsatt midler til strukturelt vedlikehold er at etterslepet har fra 2021 til 2022 steget til et kalkulert omfang av 852 MNOK. Dette inkluderer økt akkumulert etterslep (25 MNOK), prisstigning (100MNOK) og kostnadsutvikling (19 MNOK). Det anslås etterslepet vil øke til over 946 MNOK kroner i løpet av 2023. Det tilsvarer en tredjedel av totale verdi på eiendomsporteføljen.

Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)

I tiden før sammenslåing ble det investert store beløp i infrastruktur. Vi har derfor høy gjeld og store realverdier i vår bygningsmasse. Bygningsmassen har betydelig kapasitet for videre befolkningsvekst og utvikling av tjenestene i kommunen. Samtidig har vi overkapasitet. Vi har dobbelt så mange kvadratmeter som gjennomsnittskommunen, men bruker det samme som gjennomsnittskommunen på vedlikehold. Vi må i tiden framover utvikle driftskonsepter, arbeidsplasskonsepter og vurdere strukturelle tiltak for å få en mer tilpasset og hensiktsmessig infrastruktur i forhold til behov og økonomi.

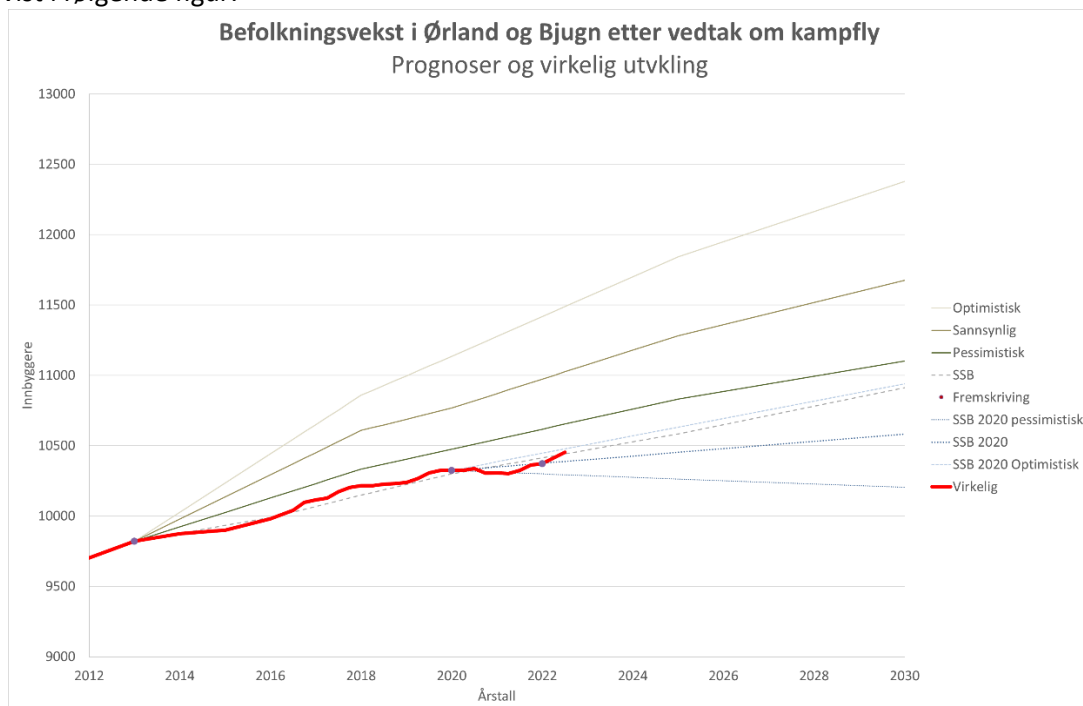
Vedlikeholdsnivået på våre bygg og anlegg er for lavt til å opprettholde realverdi i byggene. Det vil derfor være klokt å avhende de byggene man ikke behøver. Det vil kunne gi salgsinntekter og redusere driftsutgifter. Derfor har vi også i år foreslått en ny handlingsregel for vedlikehold av bygg

slik at forfall av realverdi bremses tydeligere. I sak 21/099 vedtatt at det er et mål at forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygg skal styrkes.

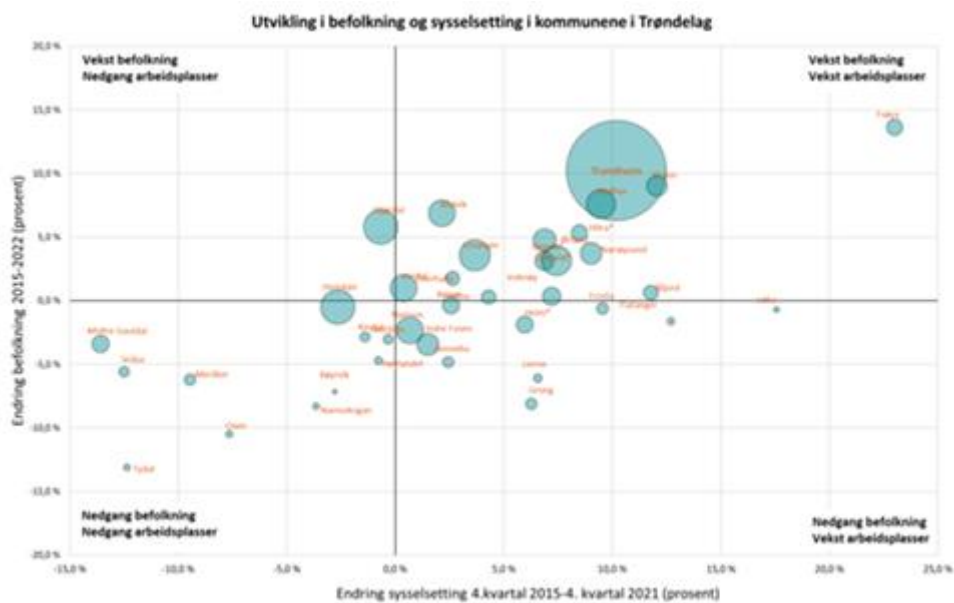
1.9 Befolkningsutvikling

I 2013 utarbeidet Rambøll rapporten «Demografi og behov som følge av ny kampflybase». Rapporten redegjorde for sannsynlig utvikling fram mot 2030, basert på den kunnskapen som forelå like etter Stortingets beslutning om å samle luftforsvarets virksomhet på Ørland. Samtidig lå SSB sin befolkningsframskriving fra 2012 noe lavere enn disse forventningene. Den reelle befolkningsveksten har vært i henhold til SSB (hovedalternativet) sin befolkningsframskriving.

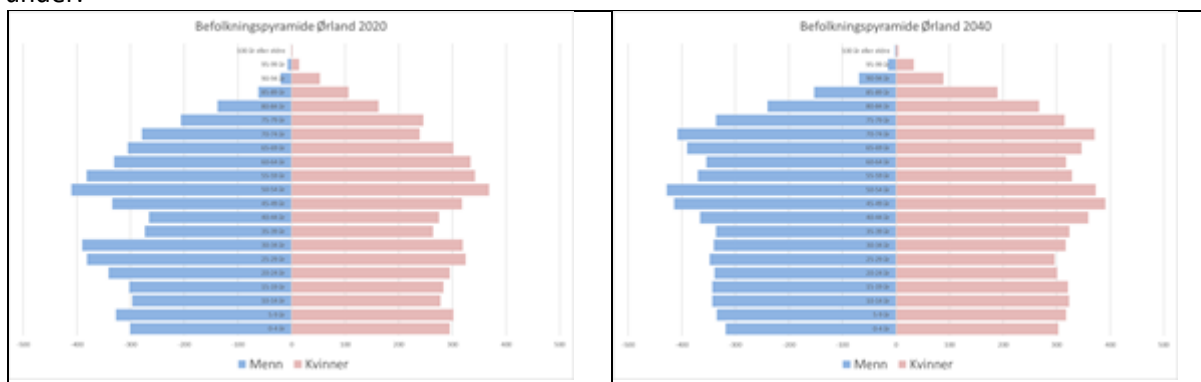
SSB beregner 3 alternative befolkningsutviklinger: Hoved, lav og høy. Den siste befolkningsframskriving er fra 2020 og forventet befolkningsutvikling er lagt til grunn for videre arbeid i økonomiperioden. Forventet befolkningsutvikling siden 2012 og reell befolkningsutvikling er vist i følgende figur:

Endringen i befolkning har også en sammenheng med endring i sysselsetning. Sammen med kystkommuner som Hitra og Frøya er Ørland kommune en av kommunene i Trøndelag som har størst utvikling innen både sysselsetning og befolkning:

Befolkningsveksten er beregnet å være spesielt stor i de eldre aldersgrupper. Dette er vist i figurene under:

SSB har beregnet at vi i hovedalternativet for befolkningsframskriving vokser med ca 288 innbyggere fra 2020 til 2030 og 588 innbyggere fra 2020 til 2040. Vekst kommer i de tre eldste aldersgruppene der det er forventet en vekst på over 875 personer frem mot 2040 og en nedgang i de tre yngste aldersgruppene på 86 personer. Samtidig er det en usikkerhet i utvikling mellom SSB sin beregnede befolkningsvekst mellom alternativene hoved, lav og høy. Spesielt gjelder dette blant de yngste innbyggerne. Dette må hensyntas i planleggingen i tillegg må SSBs prognose vurderes opp mot forventet vekst på Ørland flystasjon.

Ser vi på SSB (hovedalternativet) sin framskriving av befolkningsutvikling frem til 2040 har vi følgende oppsett:

	2022	2025	2030	2035	2040		2040 lav	2040 høy
0 - åringer	103	102	103	105	106		78	123
Barnehage (1-5 år)	543	546	538	545	559		418	649
Grunnskole (6-15 år)	1236	1207	1167	1132	1135		932	1302
Videregående (16-19 år)	432	444	490	460	438		387	487
Voksne (20-66 år)	6030	5972	5970	5955	5894		5757	6075
Eldre (67-79 år)	1383	1430	1520	1636	1726		1686	1761
Eldre (80-89 år)	499	606	694	755	839		790	883
Eldre (90 år og eldre)	97	99	129	186	214		180	256

Total	10323	10406	10611	10774	10911		10228	11536
-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------	-------

1.9.1 Oppvekst

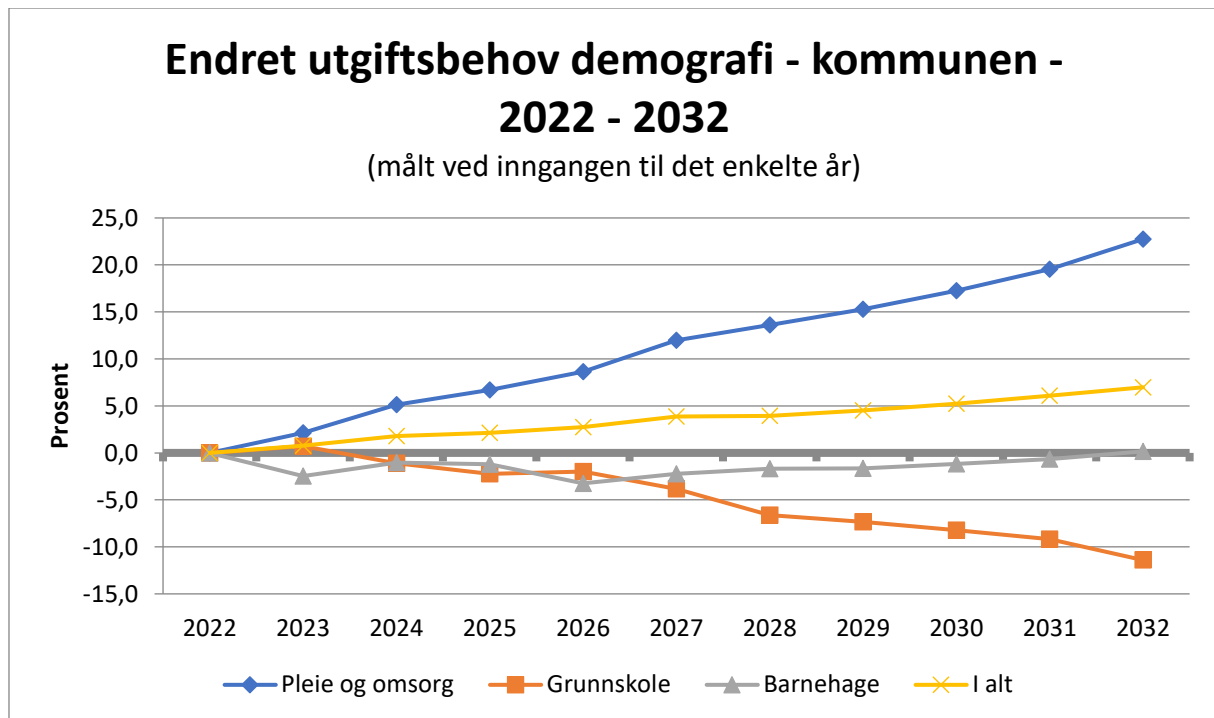
Ørland kommune har fødselsoverskudd og vi har hatt et jevnt økende barnetall i barnehage og skole. Samtidig viser framskrivningen at dette er i endring og at fødselstallet vil gradvis reduseres i løpet av planperioden. Ørland kommune til liks med landets øvrige kommuner, vil i løpet av kommende år stå ovenfor endringer i befolknings sammensetningen. Det vil bli færre barn og flere eldre, og ressursfordelingen vil måtte tilpasse seg endringer og behov i samfunnet. Ifølge SSB forventes det for barn i barnehagealder en nedgang på nesten 7 prosent fra 2021 til 2031. For barn i grunnskolen forventes en flat utvikling fram mot 2026-27 og en moderat nedgang med om lag 4 prosent i 2031. For grunnskole og barnehage innebærer endringene i utgiftsbehovet at rammetilskuddet fra staten isolert sett vil bli redusert med henholdsvis 6,9 og 8,2 millioner kroner fram til 2031 (Sluttrapport utredning barnehage- og skolestruktur Ørland kommune).

1.9.2 Helse / omsorg

Befolkningsutviklingen i Ørland kommune viser en økning i de eldste aldersgruppene som vil kreve betydelig flere ressurser til helse- og omsorgstjenestene. Uansett framtidige teknologiske løsninger og mobilisering av både brukere og pårørende vil dette være forhold som man ikke organiserer seg bort fra. Behovet for flere årsverk innen sektoren vil være stort i årene som kommer. Ved siden av dette vil behovet for bedre kompetanse kanskje øke enda sterkere. Det blir viktig å finne gode løsninger for hvordan spesielt de eldre bor, slik at brukerne får oppfylt sitt ønske om å bo hjemme med en god tjeneste.

Demografien vil være den viktigste drivkraften bak behovet for flere tilbud. For andre tjenester og spesielt for de yngre brukerne vil demografi ha en mindre, relativ betydning. Kommunen er ikke større enn at en form for spesielle forhold vil kunne spille inn. Hva som aksepteres og ønskes som nivå på tjenester til den yngre gruppen er noe som må diskuteres og som det ikke uten videre finnes normer for.

Når vi også ser på utviklingen i behovet for ansettelse knyttet til kampflybasen og private bedrifter er det lov til å håpe at utviklingen vil bli mer positiv enn framskrivningene viser. For den eldre delen av befolkningen er det større grunn til å tro at framskrivningen stemmer da det er mindre mobilitet denne gruppen.

Denne modellen fra KS viser forventet utvikling i utgiftsbehovet under forutsetning av at SSB sine framskrivninger stemmer.

Modellen bruker samme metodikk som ligger til grunn for landsanslaget for demografikostnader fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU), men da brutt ned på den enkelte kommune. Hver kommune får dermed et beregnet anslag for hva befolkningsframskrivninger vil kunne komme til å bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorgstjenester. I beregningene benyttes landsgjennomsnittets utgifter per innbygger og 2022-kroner.

Modellen er primært laget for å vise forventede utviklingstrekk for brutto utgiftsbehov framover. Ved bruk av modellen må man være varsom med å legge for stor vekt på utviklingen i det enkelte år, da framskrivninger for enkeltår i tillegg til å være usikre også er svært følsomme for avvik mellom befolkningsframskrivingene og faktisk befolkningsutvikling. Dette har vi et godt eksempel på ved utviklingen i barn i barnehagen – det var forventet en nedgang fra 2022 til 2023, men det ser foreløpig ut som om tallet holder seg stabilt.

Det modellen viser er at en endring i antall innbyggere i en gruppe automatisk slår ut i en endring i overføringene. En forventet befolkningsendring må derfor få en effekt på budsjettene og fordelingen mellom de ulike områdene.

2 Driftsbudsjett

Beregningstekniske forutsetninger

- Det er benyttet inntektsanslag fra statsbudsjettet for 2023 og KS sine beregninger for perioden 2024 -2026
- Renteutvikling i hht Norges Bank
- Avdrag er lagt noe over minimumsavdrag
- Det er lagt inn forventede demografikostnader på helse og oppvekst fra 2024. Endringen i demografi ligger innbakt i overføringen fra staten for 2023.
- Det er lagt inn eiendomsskatt fra 2023 med 1 promille og opp til 2 promille i 2024 og videre opp til 3 promille i 2025 og 4 promille i 2026
- I tillegg reduseres eiendomsskatten med 0,5 mill kroner pr år over en 7 års periode fra 2019 for så å stabiliseres. Bygningsdelen av eiendomsskattet på gamle verk og bruk bli faset ut i 2026. Årsaken er utfasingen av skattlegging av produksjonsutstyret innen verk og bruk.
- Havbruksfondet er lagt flatt i perioden med utgangspunkt i den ordinære delen av tildelingen i 2021. Vi har ikke mottatt årets tildeling enda og har derfor intet ferskt sammenligningsgrunnlag
- Ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom enhetene. Næring og overføring Roret KF er redusert med 1,0 mill pr område

2.1.1 Bevilgningsoversikt drift – kommunedirektørens forslag

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
	2021	2022	budsjett 2022		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Skatt på inntekt og formue	318 798	288 958	307 958	305 378	308 298	308 298	308 298	308 298	308 298	308 298	308 298	308 298	308 298
Rammetilskudd	370 851	387 292	387 292	426 843	429 182	430 786	434 942	442 896	442 565	446 833	452 079	458 434	464 389
Eiendomsskatt Energi /gml ordning	12 244	11 640	11 640	11 180	10 720	10 260	8 760	8 760	8 760	8 760	8 760	8 760	8 760
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig	0		-	8 000	16 000	24 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskommunen	3 780	3 780	3 780		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	1 809	1 950	1 950	1 850	1 750	1 650	1 550	1 450	1 350	1 250	1 150	1 050	950
Sum generelle driftsinntekter	707 482	693 620	712 620	753 251	765 950	774 994	785 550	793 404	792 973	797 141	802 287	808 542	814 397
Sum bevilgninger drift, netto	586 799	618 914	623 014	650 355	655 469	653 397	656 948	665 502	664 571	669 439	671 084	678 039	683 395
Sum netto driftsutgifter	586 799	618 914	623 014	650 355	655 469	653 397	656 948	665 502	664 571	669 439	671 084	678 039	683 395
Brutto driftsresultat	120 683	74 706	89 606	102 896	110 481	121 596	128 602	127 902	128 402	127 702	131 202	130 502	131 002
Renteinntekter	9 202	6 040	8 940	9 200	9 100	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Utbytte (FosenKraft og TrønderEnergi)	17 737	21 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Renteutgifter	33 308	41 628	45 628	82 105	79 656	76 994	78 495	78 632	84 717	86 231	86 485	85 878	85 299
Avdrag på lån	63 532	55 300	63 600	66 500	68 700	68 600	67 700	66 400	65 200	70 300	72 100	70 800	69 400
Netto finansinntekter/-utgifter	69 901	69 888	82 288	121 405	121 256	118 594	119 195	118 032	122 917	129 531	131 585	129 678	127 699
Motpost avskrivninger													
Netto driftsresultat	50 782	4 818	7 318	-18 509	-10 775	3 002	9 407	9 870	5 485	-1 829	-383	824	3 303
Til dekning av akkumulert merforbruk			0										
Til ubundne avsetninger	50 782	4 818	7 318			3 002	9 407	9 870	5 485			824	3 303
Til bundne avsetninger			0										
Overføring investering									65 000				
Bruk av tidl. års mindreforbruk			0										
Bruk av ubundne avsetninger			0	-18 509	-10 775				-65 000	-1 829	-383		
Bruk av bundne avsetninger			0										
Netto avsetninger	50 782	4 818	7 318	-18 509	-10 775	3 002	9 407	9 870	5 485	-1 829	-383	824	3 303
Framført til inndekning senere år (merforbru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Måltall netto driftsresultat	12 400	12 100	12 500	13 200	13 400	13 600	13 700	13 900	13 900	13 900	14 000	14 100	14 300
Foreslått avsatt		4 818	7 318	0	0	3 002	9 407	9 870	5 485	0	0	824	3 303

2.1.2 Bevilgningsoversikt drift – kommunestyrets vedtak

			Revidert		Økonomiplan		
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	2024	2025	2026
	2021	2022	2022	2023			
Skatt på inntekt og formue	318 798	288 958	307 958	308 378	314 298	317 298	320 298
Rammetilskudd	370 851	387 292	387 292	426 843	429 182	430 786	434 942
Eiendomsskatt Energi /gml ordning	12 244	11 640	11 640	8 780	8 780	8 780	8 780
Eiendomsskatt bolig/fritidsbolig	0		-				
Bru Storfosna/tilskudd fylkeskommunen	3 780	3 780	3 780		-	-	-
Andre generelle statstilskudd	1 809	1 950	1 950	1 850	1 750	1 650	1 550
Sum generelle driftsinntekter	707 482	693 620	712 620	745 851	754 010	758 514	765 570
Sum bevilgninger drift, netto	586 799	618 914	623 014	656 655	661 269	659 197	662 748
Sum netto driftsutgifter	586 799	618 914	623 014	656 655	661 269	659 197	662 748
Brutto driftsresultat	120 683	74 706	89 606	89 196	92 741	99 316	102 822
Renteinntekter	9 202	6 040	8 940	9 200	9 100	9 000	9 000
Utbytte (FosenKraft og TrønderEnergi)	17 737	21 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Renteutgifter	33 308	41 628	45 628	82 105	79 656	76 994	78 556
Avdrag på lån	63 532	55 300	63 600	66 500	68 700	68 600	67 700
Netto finansinntekter/-utgifter	69 901	69 888	82 288	121 405	121 256	118 594	119 256
Motpost avskrivninger							
Netto driftsresultat	50 782	4 818	7 318	-32 209	-28 515	-19 278	-16 434
Til dekning av akkumulert merforbruk			0				
Til ubundne avsetninger	50 782	4 818	7 318				
Til bundne avsetninger			0				
Overføring investering							
Bruk av tidl. års mindreforbruk			0				
Bruk av ubundne avsetninger			0	-32 209	-28 515	-19 278	-16 434
Bruk av bundne avsetninger			0				
Netto avsetninger	50 782	4 818	7 318	-32 209	-28 515	-19 278	-16 434
Framført til inndekning senere år (merforl)	0	0	0	0	0	0	0
Måltall netto driftsresultat	12 400	12 100	12 500	13 100	13 200	13 300	13 400
Foreslått avsatt		4 818	7 318	0	0	0	0

2.2.1 Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunedirektørens forslag

	Ekskl avskr.		Revidert	Budsjett 2023	Økonomiplan								
	Regnskap	Budsjett	budsjett		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
	2021	2022	2022										
Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946
Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454
Organisasjon og utvikling	29 242	29 063	29 063	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870
Helse og familie	237 745	242 215	242 215	264 262	274 066	279 103	285 114	295 830	300 863	306 590	310 163	317 931	327 745
Oppvekst og utdanning	247 726	258 907	261 907	270 143	267 964	265 300	263 440	260 677	255 314	253 855	252 527	251 114	247 255
Kultur, NAV, overføring kirke	45 438	32 244	33 344	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	70 675	73 726	73 726	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454
Selvkostområdet (vann og avløp)	-18 172	-21 933	-21 933	-31 618	-33 130	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174
Økonomiavdeling/diverse	7 941	7 297	7 297	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567
Sum	628 729	630 614	634 714	662 055	667 569	665 497	669 048	677 602	676 671	681 539	683 184	690 139	695 495
Tilleggsbevilgning													
Eiendomsskatt taksering mm	1 441	500	500	500	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Premieavvik	-34 699	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Havbruksfond/produksjonsavgift	-8 672	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
SUM	-41 930	-11 700	-11 700	-11 700	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100	-12 100
Sum kostnader	586 799	618 914	623 014	650 355	655 469	653 397	656 948	665 502	664 571	669 439	671 084	678 039	683 395
Sum bevilgning drift før fondsbruk/-avsetning	586 799	618 914	623 014	650 355	655 469	653 397	656 948	665 502	664 571	669 439	671 084	678 039	683 395

Rentekostnadene for 2023 er anslått fordelt som følger:

	Fordeling renter
Videreutlån	9 105
Vann/avløp	18 500
Lån med rentekompensasjon	1 700
Øvrige investeringer	52 800
SUM	82 05

2.2.2 Driftsoversikt pr enhet (gammelt oppsett) – kommunestyrets vedtak

	Ekskl avskr.		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	5 846	5 246	5 846	5 246
Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454
Organisasjon og utvikling	29 242	29 063	29 063	33 370	32 870	32 870	32 870
Helse og familie	237 745	242 215	242 215	266 262	276 066	281 103	287 114
Oppvekst og utdanning	247 726	258 907	261 907	273 393	271 214	268 550	266 690
Kultur, NAV, overføring kirke	45 438	32 244	33 344	33 878	33 878	33 878	33 878
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	70 675	73 726	73 726	77 204	77 204	77 204	77 204
Selvkostområdet (vann og avløp)	-18 172	-21 933	- 21 933	- 31 618	- 33 130	- 38 174	- 38 174
Økonomiavdeling/diverse	7 941	7 297	7 297	7 567	7 567	7 567	7 567
Sum	628 729	630 614	634 714	668 355	673 369	671 297	674 848
Tilleggsbevilgning							
Eiendomsskatt taksering mm	1 441	500	500	500	100	100	100
Premieavvik	-34 699	-8 500	- 8 500	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Havbruksfond/produksjonsavgift	-8 672	-3 700	- 3 700	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
SUM	-41 930	-11 700	-11 700	-11 700	-12 100	-12 100	-12 100
Sum kostnader	586 799	618 914	623 014	656 655	661 269	659 197	662 748
Sum bevilgning drift før fondsbruk/-avsetning	586 799	618 914	623 014	656 655	661 269	659 197	662 748
Sum bevilgning drift	586 799	618 914	623 014	656 655	661 269	659 197	662 748

2.2.3 Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunedirektørens forslag

Det har kommet et tillegg i ny kommunelov om oppsettet av budsjett pr enhet, hvor også bruk av fond skal vises.

	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
	2021	2022	budsjett 2022	Budsjett 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946
Netto avsetning og bruk av fond													
Sum Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946	6 546	5 946
Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454
Netto avsetning og bruk av fond													
Sum Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454	2 454
Organisasjon og utvikling	33 392	29 163	29 163	33 202	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870
Netto avsetning og bruk av fond	-4 150	-100	-100	-332									
Sum Organisasjon og utvikling	29 242	29 063	29 063	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870	32 870
Helse og familie	237 895	251 277	251 277	273 853	274 066	279 103	285 114	295 830	300 863	306 590	310 163	317 931	327 745
Netto avsetning og bruk av fond	-150	-9 062	-9 062	-9 591									
Sum Helse og familie	237 745	242 215	242 215	264 262	274 066	279 103	285 114	295 830	300 863	306 590	310 163	317 931	327 745
Oppvekst og utdanning	246 635	266 842	269 842	278 985	267 964	265 300	263 440	260 677	255 314	253 855	252 527	251 114	247 255
Netto avsetning og bruk av fond	1 091	-7 935	-7 935	-8 842									
Sum Oppvekst og utdanning	247 726	258 907	261 907	270 143	267 964	265 300	263 440	260 677	255 314	253 855	252 527	251 114	247 255
Kultur, NAV, overføring kirke	46 796	32 459	33 759	34 853	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378
Netto avsetning og bruk av fond	-1 358	-215	-415	-1 475									
Sum Kultur, NAV, overføring kirke	45 438	32 244	33 344	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378	33 378
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	66 149	81 350	81 550	82 137	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454
Netto avsetning og bruk av fond	4 526	-7 624	-7 824	-5 683									
Sum Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	70 675	73 726	73 726	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454	76 454
Selvkostområdet (vann og avløp)	-30 266	-22 222	-22 222	-24 982	-33 130	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174
Netto avsetning og bruk av fond	12 094	289	289	-6 636									
Sum Selvkostområdet (vann og avløp)	-18 172	-21 933	-21 933	-31 618	-33 130	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174	-38 174
Økonomiavdeling/diverse	8 035	7 297	7 347	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567
Netto avsetning og bruk av fond	-94		-50										
Sum Økonomiavdeling/diverse	7 941	7 297	7 297	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567	7 567

2.2.4 Driftsoversikt pr enhet (nytt oppsett) – kommunestyrets vedtak

	Regnskap	Budsjett	Revidert		Økonomiplan		
			2021	2022	budsjett 2022	Budsjett 2023	2024
Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	5 846	5 246	5 846	5 246
Netto avsetning og bruk av fond							
Sum Politiske styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	5 846	5 246	5 846	5 246
Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454
Netto avsetning og bruk av fond							
Sum Kommunedirektør	2 121	2 366	2 366	2 454	2 454	2 454	2 454
Organisasjon og utvikling	33 392	29 163	29 163	33 702	32 870	32 870	32 870
Netto avsetning og bruk av fond	-4 150	-100	-100	-332			
Sum Organisasjon og utvikling	29 242	29 063	29 063	33 370	32 870	32 870	32 870
Helse og familie	237 895	251 277	251 277	275 853	276 066	281 103	287 114
Netto avsetning og bruk av fond	-150	-9 062	-9 062	-9 591			
Sum Helse og familie	237 745	242 215	242 215	266 262	276 066	281 103	287 114
Oppvekst og utdanning	246 635	266 842	269 842	282 235	271 214	268 550	266 690
Netto avsetning og bruk av fond	1 091	-7 935	-7 935	-8 842			
Sum Oppvekst og utdanning	247 726	258 907	261 907	273 393	271 214	268 550	266 690
Kultur, NAV, overføring kirke	46 796	32 459	33 759	35 353	33 878	33 878	33 878
Netto avsetning og bruk av fond	-1 358	-215	-415	-1 475			
Sum Kultur, NAV, overføring kirke	45 438	32 244	33 344	33 878	33 878	33 878	33 878
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	66 149	81 350	81 550	82 887	77 204	77 204	77 204
Netto avsetning og bruk av fond	4 526	-7 624	-7 824	-5 683			
Sum Samfunnsutvikling og tekniske tjene	70 675	73 726	73 726	77 204	77 204	77 204	77 204
Selvkostområdet (vann og avløp)	-30 266	-22 222	-22 222	-24 982	-33 130	-38 174	-38 174
Netto avsetning og bruk av fond	12 094	289	289	-6 636			
Sum Selvkostområdet (vann og avløp)	-18 172	-21 933	-21 933	-31 618	-33 130	-38 174	-38 174
Økonomiavdeling/diverse	8 035	7 297	7 347	7 567	7 567	7 567	7 567
Netto avsetning og bruk av fond	-94		-50				
Sum Økonomiavdeling/diverse	7 941	7 297	7 297	7 567	7 567	7 567	7 567

2.2.5 Bruk av og beholdning av fond – kommunedirektørens forslag

Fond - disposisjonsfond	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
	2021	2022	budsjett 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
IB 1/1			114 304	121 622	103 113	92 338	95 340	104 747	114 617	55 102	53 273	52 890	53 714
Avsetning			7 318	0	0	3 002	9 407	9 870	5 485	0	0	824	3 303
Bruk			0	-18 509	-10 775	0	0	0	-65 000	-1 829	-383	0	0
UB 31/12			121 622	103 113	92 338	95 340	104 747	114 617	55 102	53 273	52 890	53 714	57 017
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)		Maks		25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)		Min		12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690
Måltall ordinært fond (5 % av driftsinntekter)		Minst		37 663	38 298	38 750	39 277	39 670	39 649	39 857	40 114	40 427	40 720
Minimum fond				50 353	50 988	51 440	51 967	52 360	52 339	52 547	52 804	53 117	53 410
Kan benyttes				52 760	41 350	43 900	52 780	62 257	2 763	726	86	597	3 607

Korrigert oppsett etter salderingsvedtaket i kommunestyret 27/10:

Det er kun denne oppstillingen som er korrigert.

Ved bruk av foreslått beløp vil kommunen komme under minstegrensen på fond fra 2028. Det vil fortsatt stå igjen et fond, man nå under minimumsgrensen.

Fond - disposisjonsfond	Regnskap	Budsjett	Revidert	Budsjett	Økonomiplan								
	2021	2022	budsjett 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
IB 1/1			114 304	105 137	86 628	75 853	78 855	88 262	98 132	38 617	36 788	36 405	37 229
Avsetning			0	0	0	3 002	9 407	9 870	5 485	0	0	824	3 303
Bruk			-9 167	-18 509	-10 775	0	0	0	-65 000	-1 829	-383	0	0
UB 31/12			105 137	86 628	75 853	78 855	88 262	98 132	38 617	36 788	36 405	37 229	40 532
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)		Maks		25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380	25 380
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)		Min		12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690	12 690
Måltall ordinært fond (5 % av driftsinntekter)		Minst		37 663	38 298	38 750	39 277	39 670	39 649	39 857	40 114	40 427	40 720
Minimum fond				50 353	50 988	51 440	51 967	52 360	52 339	52 547	52 804	53 117	53 410
Kan benyttes				36 275	24 865	27 415	36 295	45 772	-13 722	-15 759	-16 399	-15 888	-12 878

2.2.6 Bruk av og beholdning av fond – kommunestyrets vedtak

Fond - disposisjonsfond	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Revidert		Økonomiplan		
			budsjett 2022	Budsjett 2023	2024	2025	2026
IB 1/1			114 304	121 622	89 413	60 898	41 620
Avsetning			7 318	0	0	0	0
Bruk			0	-32 209	-28 515	-19 278	-16 434
UB 31/12			121 622	89 413	60 898	41 620	25 186

Korrigert oppsett etter salderingsvedtaket i kommunestyret 27/10:
Det er kun denne oppstillingen som er korrigert.

Fond - disposisjonsfond	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Revidert		Økonomiplan		
			budsjett 2022	Budsjett 2023	2024	2025	2026
IB 1/1			114 304	105 137	72 928	44 413	25 135
Avsetning				0	0	0	0
Bruk			-9 167	-32 209	-28 515	-19 278	-16 434
UB 31/12			105 137	72 928	44 413	25 135	8 701

3 Klima, miljø og naturmangfold

3.1 Klima

Kommunene spiller en sentral rolle i arbeidet med tilpasning til og reduksjon av virkningene av klimaendringene. Dette slås fast i stortingsmeldingen *Klimaplan for 2021-2030*, hvor også de nasjonale målene i klimaarbeidet sammenstilles:

- Norge skal redusere klimagassutslippene sine med 50-55 % innen 2030 sammenliknet med 1990.
- Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050, dette innebærer å kutte i utslippene av klimagasser med 90-95 % sammenlignet med 1990.
- Norge skal være klimanøytralt i 2030.
- Norge skal kutte utslippene i ikke-kvotepiktig sektor (transport, bygg, jordbruk og avfall) med 40 % innen 2030, sammenlignet med 2005-nivå.

I tillegg til disse tallfestede målene er det også satt som mål at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene, dette omtales gjerne som klimatilpasning. Utilstrekkelig omstilling i kommunene, og i verden generelt, kan medføre økonomiske utfordringer gjennom blant annet økt fysisk risiko (kostnader knyttet til konsekvenser av flom, skred og havnivåstigning), ansvarsrisiko (erstatningskostnader som følge av forannevnte konsekvenser) eller overgangsrisiko (økte kostnader eller verditap grunnet planlegging og investeringer som ikke er tilstrekkelig framtidsrettet).

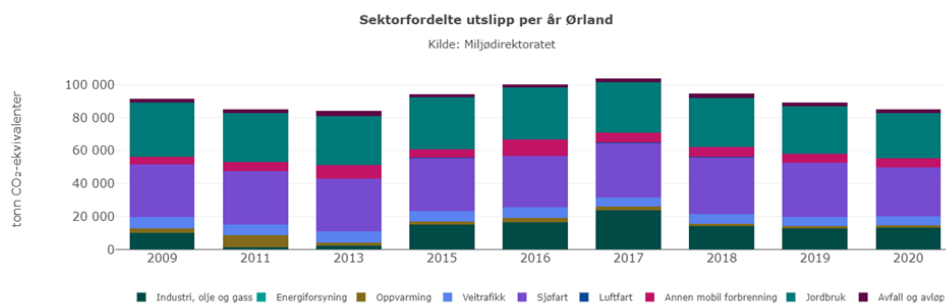
De statlige planretningslinjene for klima- og energiplanlegging legger konkrete føringer for kommunens arbeid. Kommunen har gjennom roller som arealplanlegger, innkjøper og infrastrukturansvarlig stor påvirkningskraft når det kommer til arbeidet med klimatilpasning og klimagassreduksjon. For at Ørland kommune skal kunne bidra til å nå de nasjonale målene, er det nødvendig å sette tydelige mål for det lokale klimaarbeidet i kommunen, samt utarbeide klimaregnskap og klimabudsjett for å måle utvikling og tydeliggjøre innsatsområder.

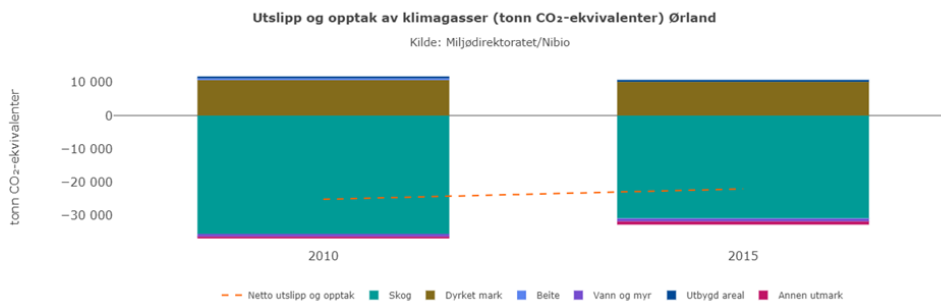
I 2022 har kommunen gått til verket med friskt pågangsmot i kommuneplanens samfunnsdel, som per oktober 2022 er lagt ut på høring, og satt som hovedprinsipp at «Ørland 2034 er klimanøytral». Gjennom dette signaliserer kommunen at man ønsker å satse sterkt på å redusere utslipp av klimagasser fra kommunen som organisasjon, men også fra næringsliv og innbyggere i kommunen som geografisk enhet. I samfunnsdelen er det også utarbeidet en rekke strategier klimaarbeidet i kommunen:

- A. Være en foregangskommune for hvordan en distriktskommune kan jobbe mot klimanøytralitet.
- B. Øke kompetansen i hele organisasjonen slik at vi kan stille ambisiøse klimakrav og ta i bruk klimagassreducerende løsninger i kommunale tjenester og prosjekt.
- C. Ivareta og restaurere natur som er spesielt viktig for opptak av klimagasser.
- D. Samarbeide med Forsvaret, nasjonale og regionale myndigheter, forskningssamfunn og næringsliv om kutt i klimagassutslipp og andre tiltak for å nå kommunens mål om klimanøytralitet
- E. Være en motivator og pådriver for grønn omstilling blant innbyggere i kommunen og det lokale næringslivet gjennom kommunikasjon, rådgivning og forpliktende samarbeid.

I tillegg til disse har flere av de andre målene i kommuneplanens samfunnsdel strategier som er viktige når kommunen nå skal arbeidet mot klimanøytralitet. I 2023 skal kommunen jobbe videre mot utarbeidelse av en klimaplan hvor mål og strategier fra kommuneplanens samfunnsdel skal konkretiseres med spesifikke tiltak. Utarbeidelse av klimabudsjett vil være en sentral forlengelse av dette arbeidet for å vise hvordan ulike fremtidige tiltak vil påvirke det totale klimagassutslippet fra kommunen.

Utslippoversikten i figuren over viser direkte, fysiske utslipp som skjer innenfor Ørland kommunes geografiske grense. Som en utpreget kyst- og distriktskommune er det naturlig at størsteparten av utslippene er knyttet til sjøfart og jordbruk, i tillegg medfører spredt bosetning behov for veitrafikk og de utslipp som det fører med seg. For å få et helhetlig bilde av klimagassutslippene i en kommune må også opptak av klimagasser tas med i klimaregnskapet, figuren under viser fordelingen av utslipp og opptak av klimagasser fra sektoren «skog og annen arealbruk». Det er en kjensgjerning at vi aldri vil makte å kutte alle utslipp i kommunen, men om vi tar med alle prosesser som medfører opptak av klimagasser ser målet om klimanøytralitet straks mer oppnåelig ut.

For å sikre at kommunen har nok ressurser og kompetanse for arbeidsoppgavene som følger av omtalte mål på klimaområdet, utvides administrasjonen med én stilling som klima- og miljørådgiver i løpet av 2023. Denne stillingen vil også bidra i arbeidet med forurensning og prosjekt spredt avløp- Videre, for å redusere det eksterne energibehovet til kommunen, planlegges det for installasjon av solceller eller solkollektorer på tak til utvalgte nyere bygg i kommunen. Dette sees i sammenheng med helhetlig gjennomgang av energibruk i kommunale bygg.

3.2. Miljø

For miljø foreligger det også nasjonale mål om bærekraftig utvikling, at forurensning ikke skal medføre skade på helse og miljø, at avfallsmengdene skal reduseres og materialgjenvinningen skal øke. Arbeidet med å forhindre og redusere forurensning og forurensning utøves i hovedsak gjennom myndighetsutøvelse med hjemmel i forurensningsloven, på de områdene hvor kommunen har delegert myndighet. Økte ressurser vil bidra vil sikre bedre oppfølging av forurensningssaker.

For at vi skal nå målet som følger av EUs vanndirektiv om at alle vannforekomster skal ha god kjemisk og økologisk tilstand, arbeider kommunen for å redusere forurensning og fysiske inngrep i bekker, elver, innsjøer og kystområder. Per i dag er det utslipp fra spredt avløp og avrenning fra landbruk som utgjør størst påvirkning på vannforekomstene i Ørland kommune. Samarbeidet i Nordre Fosen vannområde videreføres for å sikre god vannforvaltning, med en felles vannområdekoordinator og interkommunale arbeidsgrupper for spredt avløp, vann og landbruk. Nasjonale føringer pålegger kommunen høy prioritering av avløpstiltak for å nå målet om opprydding i spredte avløp innen 2027, og senest innen 2033. Ørland kommunes landbruksavdeling har økonomiske virkemidler for å forhindre og redusere forurensning, i tillegg bidrar bestemmelsene i forskrift til produksjonstilskudd og en rekke tilskuddsordninger til mer klima- og miljøvennlig omstilling av landbruksdriften.

3.3. Naturmangfold

Ørland kommune har en meget variert natur, og blant annet finner man en rekke truede samt nasjonalt og internasjonalt viktige arter og naturtyper. Eksempler er større områder med kystlynghei på Tarva, bløtbunnsområder i sjøen rundt Grande, Innstrand og Nes, boreal regnskog i området rundt Hildremsvatnet og Ørland våtmarkssystem som er oppnevnt på Ramsarkonvensjonens liste. Ørland har et forholdsvis godt kunnskapsgrunnlag for natur, samtidig vil det være behov for å oppdatere og utvide dette kunnskapsgrunnlaget dersom kommunen skal være i stand til å ta vare på og forvalte mangfoldet av natur i kommunen. I kommuneplanens samfunnsdel er det satt som strategi at kommunen skal ivareta natur- og friluftsområder gjennom helhetlig planlegging som begrenser nedbygging, fragmentering, inngrep og forurensning. I tillegg vil kommunen fortsatt ha fokus på å fjerne og forhindre videre spredning av fremmede skadelige arter.

4. Organisasjon og utvikling

	Ekskl avskr		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Politisk styring, råd og utvalg	6 013	6 729	6 729	5 846	5 246	5 846	5 246
Organisasjon	5 959	5 233	5 233	7 083	7 083	7 083	7 083
Digitalisering og IKT	10 772	9 218	9 218	10 794	10 794	10 794	10 794
Personaltjenesten	6 255	8 352	8 352	7 122	7 122	7 122	7 122
Dokumentforvaltning	6 256	6 260	6 260	7 869	7 869	7 869	7 869
Organisasjon og utvikling	35 255	35 792	35 792	38 714	38 114	38 714	38 114

4.1 Nasjonale føringer

Hovedprioriteringen for organisasjon og utvikling i årene fremover er å ruste organisasjonen for å forstå og håndtere de endringene og omstillingsbehovene som vil komme som følge av en bølge av nye teknologier og økt fokus på samskaping som arbeidsform i offentlig sektor.

Kommunen må utvikle en evne til å forutse og forstå hvordan dette, og bærekraftstenkning i samfunnet forøvrig, vil påvirke hvordan det kommunale tjenestetilbudet må utvikles for å være i tråd med samfunnets forventninger.

En viktig forutsetning for å lykkes med nødvendig omstilling er at kommunens ansatte bidrar med forslag til løsninger og gjennomføring av endringene i praksis, samtidig som tjenesteproduksjonen opprettholdes.

For å få til det må mange forutsetninger være på plass i organisasjonen, når det gjelder ledelse, arbeidsmiljø og kompetanse.

4.1.1 Digitalisering og bredbånds satsning

Digitaliseringsdirektoratet definerer digital transformasjon som “en prosess der virksomheten endrer hvordan den utfører sine oppgaver, tilbyr bedre tjenester, jobber mer effektivt eller skaper helt nye tjenester hvor brukerfokus og brukeropplevelsen er selve kjernen i endringen og at denne baserer seg på utnyttelse av digital teknologi”.

Digitaliseringsrundskrivet er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for rundskrivet, som gir et helhetlig bilde av hvilke føringer som gjelder for etatenes arbeid med digitalisering i kommunen.

[Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 - 2025](#)

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet.

4.1.2 Kompetanse og lærlinger

I henhold til Hovedtariffavtalen for kommunesektoren har arbeidsgiver ansvar for å: «kartlegge de ansattes kompetanse og analysere kommunens kompetansebehov.

Riktig og relevant kompetanse er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver og sikrer kommunene kvalitet i tjenestene, effektiv ressursutnyttelse og godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass.

En bevisst, systematisk og strategisk satsing på kompetanse er viktig for at kommunene skal lykkes både som samfunnsutvikler og som velferdsprodusent (KS).

Det er anslått at det vil være stor mangel på arbeidskraft i årene som kommer. Gjennom ulike rekrutteringstiltak ved behov for kompetanse har vi opplevd å få liten eller ingen respons fra eksterne søkere. Slik kjenner vi allerede rekrutteringsutfordringene og kompetanseutfordringene «på kroppen» i det daglige arbeidet

Kommunen består av kompetanseintensive arbeidsplasser og omstilling og utvikling av egne ansatte vil derfor være viktig for å dekke vårt fremtidige kompetansebehov. KS beskriver at omstilling og kompetanseutvikling av egne ansatte vil være den viktigste strategien for å dekke framtidens kompetansebehov. En helhetlig organisasjonspolitikk må følges opp med en tydelig kompetansestrategi.

Systematisk kompetanseutvikling forutsetter hensiktsmessig styring og ledelse. For å utvikle ansattes og virksomhetens kompetanse, fordres bevisst tenkning og handling rundt tiltak som skal heve sektorens og kommunens kompetanse. Arbeid med kompetanseutvikling er en kontinuerlig og langsiktig prosess med definerte mål og det vil komme klart frem i vår kompetansestrategi.

Kompetansestrategien skal beskrive hvordan kommune skal sikre kompetansebehovene. Strategien skal beskrive prioriterte satsingsområder og i hvilken grad og hvordan kommunen skal satse på kompetanse gjennom tiltak for henholdsvis:

På denne bakgrunn og etter drøftinger med tillitsvalgte, skal det utarbeides en plan for gjennomføring av kompetansehevende tiltak.» Kommunedirektøren vil signalisere at vi er under arbeid med å starte en omfattende kompetanseheving for ansatte som ikke har fagkompetanse (ufaglærte). I dette vil Ørland kommune legge til rette for at ufaglærte får teoretisk opplæring som gjør dem klart til å avlegge praktisk prøve for å bli fagarbeider innen helse og oppvekst.

4.1.3 «Sunne» arbeidsmiljø (IA-avtalen)

Ørland kommune (også tidligere Bjugn) har vært en del av IA-avtalen siden 2001. Her har det vært et mål at sykefraværet skal reduseres ut ifra de måltall som har vært gjeldende til enhver tid. Måltall som ble satt i 2018 var en nedgang med 10 %. Med utgangspunkt i samlet fravær i 2018 på 9,29 % (samlet for gamle Ørland og Bjugn kommuner), blir målet for Ørland kommune et fravær på maks 8,4 % ved utgangen av 2023. Ved utgangen av 3. kvartal i 2022 viser sykefraværsrapport over 10 % fravær totalt i kommunen.

Rapportene viser at vi ikke har nådd disse måltallene. Kommunedirektøren har en klar forventning at det iverksettes tiltak som medfører en nedgang i sykefravær på de enkelte områdene i kommunen og som gir «sunne» arbeidsmiljø. Det er ingen faktorer som tilsier at Ørland kommune skal ligge høyere i sykefravær enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig.

Skal vi lykkes i arbeidet med å få ned sykefraværet må tiltak være forskningsbaserte og målbare. Det er viktig at vi bygger videre på verdiene bærekraftig og tillitsskapende som gjør oss i stand til å ta tak i utfordringer og avvik tidlig nok (organisasjonspolitikk).

Vi må være spesielt oppmerksomme på hvilke risikofaktorer som særpreger kommunal virksomhet. Et kjennetegn for de fleste og største yrkesgruppene i kommunal sektor er høye emosjonelle krav, jfr. forskning i regi fra bl.a. STAMI. Helseutfordringen i yrker med høye emosjonelle krav, er særlig utfordrende hvor den ansatte over tid opplever å undertrykke egne følelser i møte med krav fra klienter, brukere, pasienter og foresatte.

En annen faktor er rollekonflikt. Rollekonflikt innebærer at en kan ha motstridende krav og forventninger eller må utføre oppgaver som man ikke synes man bør utføre. På den andre siden viste

det seg at det å ha kontroll over arbeidsområde, tempo og beslutninger er faktorer som bidrar til bedre rolleforståelse og arbeidsmiljø.

Vi må fortsette arbeidet med å utvikle samarbeidet mellom leder, tillitsvalgte og verneombud på arbeidsplassnivå i hele kommunen. Systematisk risikovurderinger av arbeidsmiljøet og forebyggende tiltak må komme gjennom prosesser i hele organisasjonen. Det er utarbeidet en veileder for dette arbeidet og dette arbeidet har stor prioritet og forankring. Det er viktig at disse gruppene får tid og kompetanse for å utvikle partssamarbeidet. LTV bør søke faglig råd og veiledning til lokal personaltjeneste, NAV lokalt, BHT og NAV arbeidslivssenter. En må også søke aktivt å ta i bruk virkemiddelapparatet som finnes som f.eks, ekspertbistand. På arbeidsplassen eller i de enkelte arbeidsgruppene er det viktig at det avsettes tid til systematisk refleksjon ift egen praksis og arbeidsmiljø/arbeidsoppgaver.

Ressursgruppa for nærværarbeidet i kommunen har en viktig funksjon som pådriver og støtte i enhetenes arbeid med å utvikle LTV-arbeidet.

For budsjett og handlingsplanens periode 2023-2026 vil det være satsning på 3 områder:

- Det skal utarbeides konkrete handlingsplaner for HMS arbeidet hvor emosjonelt arbeid skal være et fokus og at det gjennomføres en kartlegging i alle enheter/avdelinger
- LTV gruppene lokalt skal gjennomgå måltallene for sitt område og beslutte konkrete tiltak for hvert budsjettår. Det skal forventes en reduksjon på inn til 10 % eller mer på bakgrunn av sykefraværstall per 31.12.22.
- På bakgrunn av medarbeiderundersøkelsen skal resultatet gjennomgås. Resultatet analyseres i personalgruppene med sikte på å forsterke det som er bra, samt iverksette tiltak på det som kan forbedres.

Det skal utarbeides rapporteringsverktøy hvor alle enheter/områder rapportere til kommunalsjef og videre til politisk nivå (tertial/årsmelding).

4.1.4 Kvalitet i tjenesten - Heltidskultur

Arbeidet med kvalitet i tjenesten – heltidskultur er en satsning som politisk- og administrativ ledelse har vært tydelig på er viktig for Ørland kommune. I 2019 hadde vi 43 % heltidskultur, ved utgangen av 2022 har vi gjennom målrettet arbeid økt den til ca 60 %.

Partssammensatt utvalg vedtok i oktober 2021 at Ørland kommune skal ha en heltidskultur på 70 % og vi er på god vei til å nå målet.

Kommunedirektøren vil i budsjett 2023 prioritere å øke innsatsen på dette arbeidet ved å satse på å bedre kompetanse til ledere og ansatte gjennom et fokus på arbeidstidsplanlegging for brukere og ansatte. Det vil derfor være ønskelig å forske videre på egen praksis og iverksette tiltak med bakgrunn i det. Kommunedirektøren vil bruke 40 % stilling for å jobbe med tjenestestyrte arbeidsplanlegging innen helse og familie og oppvekst og utdanning.

4.1.5 Rekruttering

Vi opplever at det er rekrutteringsutfordringer innenfor flere områder nå enn tidligere:

- Lederstillinger i alle sektorer
- Vikariat, spesielt tilkallingsoppdrag hvor det kreves høyere kompetanse.
- Stillinger med krav til spesialistutdanning, som f.eks. lege, jordmor og helsesøster.

Vi merker rekrutteringsutfordringer blant de større yrkesgruppene i kommunesektoren. Dette gjelder spesielt sykepleiere og vernepleiere, men også stillinger som ingeniør og lærere er det vanskelig å få «riktig» kompetanse blant søkerne.

Det er flere strategier/tiltak som det må arbeides med i rekrutteringsarbeidet;

- Arbeidet med kvalitet i tjenesten - heltidskultur er et viktig innsatsområde dersom vi vil utvikle fagområdene, samt framstå som en attraktiv arbeidsgiver i arbeidsmarkedet.
- Utvikling av lønnspolitikk som tar inn de «nye» trendene i samfunnet. «Ørlandsmodell»
- Videreutvikle fagmiljø med godt renommé og som ikke er sårbare.
- Vår evne til å presentere oss utad som attraktiv arbeidsgiver. Herunder hvordan vi tar imot og følger nytilsatte, lærlinger, studenter/praksiskandidater.
- Kommunens omdømme som godt bosteds- og arbeidsmarked med alt av tilbud.

Det vil være nødvendig for Ørland kommune å ta et aktivt grep for å møte denne problemstillingen, hvis ikke vil vi stå i fare for å ikke kunne gi forsvarlige tjenester innenfor flere fagområder i fremtiden.

For å sikre tilgang på framtidig arbeidskraft må kommunen legge til rette for læreplasser. I et folkehelseperspektiv er det viktig å få så mange ungdommer som mulig til å fullføre videregående utdanning. Målet for kommunesektoren er 2 lærlinger pr. 1000 innbygger. Høsten 2022 har vi 17 lærlinger i arbeid, inkl. 1 lærling på Roret.

4.1.6 Internkontroll og kvalitetssystemet

Formålet med kommunens internkontrollsystem er at vi gjennom systematisk arbeid sikrer at:

- Lov og forskriftskrav ivaretas
- Faglig standard og mål oppnås

og hindrer feil og mangler i kommunens arbeidsprosesser.

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen, jfr. KommuneLovens § 25-1:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

Kommunedirektøren har beskrevet overordnede krav i dokumentet «Ørland kommunes internkontrollsystem – kommunedirektørens krav». Utdrag fra kommunedirektørens føringer:

Internkontrollarbeidet – del av kommunens virksomhetsstyring og årshjul

Internkontrollsystemet er en del av kommunens virksomhetsstyring. Internkontrollaktiviteter inngår derfor som del av årshjulet sammen med det årlige plan og strategiarbeidet i kommunen.

Risikovurdering (ROS)

Det er viktig med internkontroll der det er høy risiko for at det skal skje noe feil, og hvor konsekvensene av feil er store. Risikovurderinger vil danne grunnlag for å tilpasse omfang og innretning på internkontrollen, og gjøre internkontrollarbeidet mer målrettet mot der risikoen og behovet er størst. Risikovurdering skal både foregå på overordnet nivå og på enhetsnivå.

- Ifølge årshjulet skal risikovurderinger i 2023 planlegges før årsskifte og gjennomføres i 2. kvartal 2023.
- I 2023 tar vi sikte på å standardisere alle risikovurderinger ved å bruke felles mal og dokumentasjon i fagprogrammet Compilo. Opplæring i gjennomføring av ROS på enhetsnivå må også iverksettes.

Formalisering

Alle ansatte skal finne all dokumentasjon som hører til kvalitets- og internkontrollsystemet i «Ansattportal» og «Kvalitetssystem Ørland». Dersom det eksisterer ett eget fagprogram med oppdatering av prosedyrer, kan dette benyttes. Ansattprotalen og kvalitetssystemet er utviklet i et samarbeid med de øvrige Fosen kommunene.

- Vi mener at alle overordnede styringsdokument er på plass i kvalitetssystemet. En pågående forvaltningsrevisjon vil avklare om det er mangler.
- Fortsatt er det mange enheter som ikke har rukket å legge ut alle sine rutiner og prosedyrer i kvalitetssystemet. Dette arbeidet fortsetter derfor også i 2023.
- I følge årshjulet skal rutiner og prosedyrer oppdateres i 3. kvartal.

Avvikssystemet

Avvikshåndtering handler om å lære av feil og er ett av de viktigste og mest grunnleggende elementene i systematisk kvalitetsarbeid. Avvikshåndtering er systematisk registrering og behandling av uønskede hendelser, med formål om å forbedre praksis slik at alvorlige feil unngås.

- Ett felles avvikssystem (Compilo) ble introdusert og tatt i bruk fra mars 2021. Alle avvik meldes i felles avvikssystem (Compilo avvik). Avvik med konsekvens for pasient/bruker meldes både i avvikssystemet og i fagprogram.
- Det er fortsatt mange enheter som ikke melder alle sine avvik i felles avvikssystem. Arbeidet med å gjøre ansatte og ledere trygg på bruken av felles avvikssystem, må derfor prioriteres i 2023. Tiltak kan være opplæring, utarbeidelse av veiledere, ajourholde tilganger og rapportering.

Rapportering til kommunestyret

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året, jfr. Kommunelovens § 25. I følge årshjulet skal vi årlig rapportere:

- Årlige rapporteringer om internkontroll til kommunestyret
- Internkontrollmomenter skal i tillegg rapporteres hvert tertial. Tertialrapportering går fra enhetsleder til kommunalsjef og fra administrasjonen til kommunestyret.

4.2 Status enhet/fagområder

4.2.1 Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen har stort fokus på elementer som åpenhet, innsyn og offentlighet. Enheten vil bidra til positiv omdømmebygging, være med å skape en felles organisasjonskultur, utarbeide og utvikle felles rutiner for Ørland kommune, ivareta kommunens lovpålagte oppgaver og dokumentforvaltning, kvalitetssikre og utvikle systemer og prosesser, samt ha fokus på digitalisering og intern opplæring for å gjøre hverandre gode.

Dokumentforvaltningen vil fortsette å være en aktiv medspiller og bidragsyter for å ivareta det regionale Fosen-samarbeidet med felles utvikling av strategier, kommunikasjonsplattformer, systemer, rutiner og digitale prosesser.

Prioriteringer Dokumentforvaltningen 2023;

- Gjennomføre kommunestyrevalget og fylkestingsvalget 2023
- Redesign og revidering av kommunens hjemmesider
- Utarbeide kanalstrategi og digitaliseringsstrategi for Ørland kommune opp mot kommunens behov samt digitaliserings- og kanalstrategien for Fosen kommunene
- Videreutvikle og utarbeide nye rutiner for saksbehandling og dokumentforvaltning
- Gjennomføre opplæring for alle enheter i bruk av kommunens Arkivplan (Dokumentforvaltningsplan)
- Kontinuerlig bidra til økt dokumentfangst gjennom fokus og kompetanse for offentlig saksbehandling og dokumentforvaltning
- Deponere og avlevere bevaringsverdig arkivmateriale og fagsystemer
- Fortsatt ha søkelys på meroffentlighet som igjen bidrar til økt tilgjengelighet og åpenhet ovenfor våre innbyggere

4.2.2 IKT tjenesten

IKT tjenesten er kommunens lokale driftsavdeling for nettverk og IKT utstyr. Enheten består av 3 medarbeidere. De jobber opp mot alle enheter og ansatte. De er knyttet tett opp til Fosen IKT som er ansvarlig for driften av kommunens systemer.

Kommunen har i denne enheten 20 % stillingsressurs knyttet til rollen som personvernombud.

Digitaliseringsstrategi og mål for Fosen

«Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Digital transformasjon betyr å endre de grunnleggende måtene virksomhetene løser oppgavene på ved hjelp av teknologi. Det innebærer at virksomhetene gjennomgår radikale endringer med mål om bedre brukeropplevelser og smartere og mer effektiv oppgaveløsning. En slik tilnærming kan føre til at organisasjonen må endres, ansvar flyttes, regelverket skrives om, eller prosesser designes på nytt. Dette handler like mye om endringsledelse, kompetanse- og utviklingsutvikling, forvaltningspolitikk og forvaltningsutvikling som teknologi.»

Mål:

1. Ørland kommune skal implementere nasjonale felleskomponenter i det tempoet de blir tilgjengelig.
2. Ørland kommune skal ha en-til-en relasjon med hver enkelt innbygger gjennom alle livets faser.
3. Tjenestene skal finne innbyggerne, ikke motsatt.
4. Ansatte kan utføre alt administrativt arbeid digitalt uavhengig av sted.
5. Elever kan gjennomføre all undervisning digitalt uavhengig av sted.

Prioritering for Ørland IKT 2023

- Ørland kommune skal utvikle og implementere sin egen digitaliseringsstrategi som tar inn over oss den overordnede strategien i Fosen og som beskriver hvordan gjør vi det hos oss
- Administrere og koordinere; mobiltelefoniløsning, investeringsprosjekt og nettverksstruktur
- Jobbe aktivt for å tilrettelegge for utbygging innen mobil, fiber-/bredbåndsområdet
- Ha en aktiv tilnærming og arbeide målrettet for bedre kunnskap og bevissthet i forhold til informasjonssikkerhet og GDPR
- Være ajour med helpdesk saker til enhver tid

4.2.3 Personaltjenesten

Innenfor budsjetttrammene til personaltjenesten har vi også utgifter til lønnskjøring (Fosen lønn), bedriftshelsetjeneste, frikjøpte tillitsvalgte, lønn til lærlinger og tverrsektorielle opplæringstiltak.

Personaltjenesten hovedoppgaver og prioriteringer 2023:

Personaltjenesten utfører oppgaver for enhetsledere og kommunedirektørens ledergruppe og vi bistår med råd, veiledning og deltakelse i forhandlinger og drøftingsmøter. Bl.a. innen områder som rekruttering, lønnsfastsettelse/arbeidsavtaler, forhandlinger, sykefraværsoppfølging/hms-arbeidet/pensjon, disiplinærsaker, fortolkning av lov/avtaleverk, m.m. Denne støttefunksjonen er viktig. Både for å avlaste enhetsledere og for å innarbeide felles praksis for felles kultur i enhetenes personalarbeid. I 2023 kommer vi til å avklare forventningene mellom støttefunksjonene og tjenesteområdene gjennom utarbeidelse av en samhandlingsavtale, samt at det etableres en personal Helpdesk.

Prioriteringer personaltjenesten 2023;

- Koordinere arbeidet med kvalitet i tjenesten - heltidskultur og innholdet i heltidserklæringen slik at hele kommunen når målet om 70 % heltid innen utgangen av 2023, samt har en kultur for heltidsarbeid.
- Nærværs- og sykefraværsarbeidet skal prioriteres, «sunne» arbeidsmiljø med klart mål om reduksjon i fravær. Det viktigste arbeidet skjer på enhetene, men personaltjenesten skal bistå med rådgivning, opplæringstiltak og bistand i ulike arbeidsmiljøprosjekt gjennom Ressursgruppa.
- Videreutvikle lønnspolitikken gjennom arbeid med «Ørlandsmodellen»
- Arbeidet med en kompetansestrategi og kompetanseplan videreføres.
- Arbeidet med kvalitetssystem, og kommunens internkontrollsystem videreføres.
- Innarbeiding av gode varslings- og avviksregistreringssystem, samt dokumentasjon av alle prosedyrer og styringsdokument i ansatteportalen
- Bistå og veilede andre ledere i prosesser knyttet til personalsaker

5 Helse og familie

	Ekskl avskr		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon	489	1 425	1 425	2 382	2 382	2 382	2 382
Sykehjem og heldøgns omsorg	78 619	77 532	77 532	82 568	82 568	82 568	82 568
Hjemmebasert omsorg	47 780	47 527	47 527	59 107	59 107	59 107	59 107
Familiehelse	47 295	43 254	43 254	45 619	45 619	45 619	45 619
Forvaltning	16 942	15 826	15 826	17 441	17 441	17 441	17 441
Oppfølgingstjenesten	46 620	56 651	56 651	59 145	59 145	59 145	59 145
Demografikostnader					9 804	14 841	20 852
Helse og familie	237 745	242 215	242 215	266 262	276 066	281 103	287 114

5.1 Dagens drift

For å løse samfunnsoppdraget har tjenesteområde helse og familie 359 årsverk fordelt på 5 enheter:

- Forvaltning
- Familiehelse
- Oppfølgingstjenesten
- Hjemmetjenesten
- Sykehjem og heldøgns omsorg

5.2 Utviklingstrekk

Vi blir flere eldre og det skal fortsatt satses sterkt på hjemmetjenester i Ørland kommune. Målet er at alle innbyggerne skal kunne bo lengst mulig hjemme i sin egen bolig. I konspetutredningen for omsorgsplasser som ble lagt fram i saken PS 21/34 Fremtidens helsebygg i Ørland kommune - fase 2, har vi estimert fremtidig behov fram mot år 2040 til 85 langtidsplasser.

I 2022 har vi hatt økt press på helse- og omsorgstjenestene. Situasjonen er sammensatt. Vi får overført stadig flere pasienter fra spesialisthelsetjenesten, og flere av pasientene som skrives ut fra sykehus har mer komplekse helseproblemer og sykdomsforløp enn før, samt at det er en stor økning av pasienter med kognitiv svikt.

Ressurskrevende tjenester både for barn, unge og voksne er sterkt økende. Dette vil i 2023 gi utfordringer knyttet til kompetanse, ressurser og ledelse.

Det er en økning av tjenester og vedtak i samtlige avdelinger. Dette medfører økt ressursbehov og endring i organiseringen av tjenestene. Det ytes særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere som krever heldøgns omsorg. Det må legges til rette for gode og faglig forsvarlige tjenester. Sett opp mot brukernes behov for tjenester og de oppgavene som skal løses, er det behov for økt kompetanse ved samtlige avdelinger. Kompetansekartlegging og kompetanseheving blir en viktig del av dette.

Den største risikofaktoren innenfor Helse og familie vil være rekruttering av nok og riktig kompetanse relatert til håndtering av flere pasienter på alle enhetene. Vi må gjennom å være en heltidskommune jobbe for å sikre å beholde og rekruttere kompetanse, men også legge til rette for å øke kompetansen, med spesielt fokus på å gi ufaglærte muligheten for et utdanningsløp.

- Øke nærværet. Enkelte enheter har utfordringer i dag knyttet til sykefravær og det må settes inn tiltak for å nå målet på 8%.
- Med innføring av Helseplattformen er det usikkerhet på hva dette krever av endring i arbeidsform og oppfølging i de ulike enhetene

Samhandling Helse og Oppvekst jf 6.4.2

Ørland kommune er god på tverrsektoriell samarbeid mellom områdene.

Tverrfaglig samarbeid rundt barn og unge som har behov for helsehjelp i skolen

Flere av elevene i barne- og ungdomskolen har helsehjelp i skolen som fordrer ulik grad for bistand for å kunne ha mulighet til aktiv deltakelse på skole og i ellers i samfunnet. Det er derfor viktig at Helse, og omsorgstjenestene og Oppvekst samhandler tett og avklarer roller på alle nivå til det beste for barnet. Per nå blir det skrevet vedtak på helse- og omsorgstjenester i oppvekst, og det vil i denne forbindelse bli jobbet med økonomiske avklaringer i løpet av 2023.

Systemisk praksis

I Ørland kommune er systemisk praksis bestemt og skal utgjøre en felles plattform for alle helse- og omsorgstjenester. Systematisk praksis er en relasjonell tilnærming som innebærer å tenke helhet, relasjoner og sammenhenger. Ørland kommune er med i forskningsprosjektet *"brukere og pårørendes medvirkning og samskaping av kommunale helse og omsorgstjenester"*.

Studiens hovedmål er å utvikle forskningsbasert kunnskap om hvordan den systemiske tilnærmingen kan benyttes til å samskape gode bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden. Gjennom å utvikle og gjennomføre forskning i tett samarbeid med brukere, pårørende og tjenesteutøvere vil studien bidra til å styrke kommunens utviklingsarbeid.

Livsglede

Samtlige langtidsavdelinger og heldøgns bemannet omsorgsbolig i enheten sykehjem og heldøgns omsorg er sertifisert som livsgledehjem. Avdelingene må re-sertifiseres hvert år. Livsgledehjem er en nasjonal sertifiseringsordning som er bra for kvaliteten på helse og omsorgstjenestene og for arbeidsmiljøet. Konseptet går ut på at avdelingene må ha system for å oppfylle ni livsgledekriteriene som ivaretar beboerens sosiale, kulturelle og åndelige behov. Suksessfaktor for implementering av livsgledepsykehjem har vært systematisk etisk refleksjon blant personalet. Livsgledehjem er et systemverktøy som bidrar til å oppfylle lovpålagte krav fra myndighetene, som blant annet "forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring", "verdighetsgarantien", "kvalitetsforskriften", og Leve hele livet. Livsglede er også en del av tiltaksplanene til brukere ved Oppfølgingstjenesten gjennom miljøarbeid som er tilpasset den enkelte.

Det er planlagt oppstart av livsglede som metode i Hjemmetjenesten våren 2023.

Pårørendearbeid

Tjenesteområde helse og familie har egen pårørendekoordinator. Pårørendekoordinator er bindeleddet mellom tjenestene i helse og familie og pårørende, og er med på å koordinere pårørendeutvalget og fremme de pårørendes saker.

[Pårørendeplan 2018-2022](#) brukes som verktøy for å økte brukermedvirkning blant pårørende og implementere pårørendearbeid som en naturlig del i arbeidet på enhetene. Denne er under revidering. Ørland kommune har etablert et pårørendeutvalg som består av pårørenderepresentanter fra hele tjenesteområde. All informasjon gjeldende pårørende og referat fra pårørende utvalgsmøter er gjort tilgjengelig på [kommunens hjemmeside](#) og FB siden-"pårørende i Ørland".

- Pårørendeforeninger innenfor hver enhet Helse og familie
- Barn som pårørende, inkl søsken og etterlatte
- Økt tverrsektorielt arbeid for barn som pårørende (forankringsprosess)
- Etablere palliativt barneteam i samarbeid med kreftsykepleier
- Barnekoordinatorrollen i samhandling med Forvaltning

- Barneansvarlige i tjenesteområdene
- Etablere systematisk kartlegging og identifisering av barn som pårørende
- Videreføre pilotprosjektet "søskengrupper"
- Dialogkafé/treffpunkt for alle pårørende
- Utarbeide veiledningspakker for pårørende

Etisk refleksjon

Etikk er systematisk refleksjon over hva som er rett og galt, eller hva man bør eller må gjøre i omgang mellom mennesker. Alle enhetene innenfor Helse og familie har satt etisk refleksjon i system. Å bruke systematisk etisk refleksjon som ledelsesmetode bidrar til at ansatte blir sett og forstått, som igjen bidrar til trygghet på arbeidsplassen og trygghet i arbeidet med pasient og pårørende.

Velferdsteknologi

Av velferdsteknologi som brukes i kommunen per nå, kan det nevnes elektronisk medisinstøtte, digitalt tilsyn i hjemmetjenesten i form av KOMP, digitale trygghetsalarmer med responscenter. Innenfor sykehjem og heldøgnsomsorg er det i de fleste avdelinger nytt pasientvarslingsanlegg som kan tilkobles forskjellige velferdsteknologiske løsninger. Det er også tatt i bruk RoomMate som er digitalt tilsyn innenfor avdelingene på sykehjem og heldøgnsomsorg. Det foreligger vedtak på velferdsteknologiske løsninger som berører pasienter. Vi har hatt stort fokus på personvern og informasjonssikkerhet, og utarbeidet personvernkonsekvensutredninger (DPIA) for teknologiske løsninger, og helhetlig tjenestemodell.

Kompetanse på velferdsteknologi blant ansatte vil være viktig for å få innført og få en gevinst ut av dette.

Ørland kommune deltar sammen med Trondheim kommune og St. Olavs hospital i et prosjekt; digital hjemme oppfølging av psykisk syke ved hjelp av appen HelsaMi.

Integrasjoner mot Helseplattformen vil være et fokus det neste året, slik at man opplever sømløse systemer som snakker sammen.

Videre bruk og anskaffelse av velferdsteknologi vil være basert på pasient og pårørendes behov.

I tillegg vil det være fokus på digitalt tilsyn i Helseplattformen.

Vår eksisterende tjeneste med lokaliseringsteknologi, GPS, skal evalueres og justeres med ny leverandør, slik at innbyggere opplever trygge og tilgjengelige tjenester i tillegg til at ansatte får en plattform og forholde seg til.

Opplæringsapp for ansatte er tatt i bruk for å sikre at ansatte blir trygge i bruken av de velferdsteknologiske løsningene kommunen har i drift, samt de fremtidige teknologiske løsninger.

Helseplattformen

Helseplattformen blir innført i november 2022. Dette er en ny, felles journaløsning i midtnorske sykehus og kommuner i 2022. Det er ventet at løsningen vil underbygge en økt pasienttrygghet, legge til rette for et mer koordinert tjenestetilbud, gi helsepersonell enklere tilgang til samtidig informasjon, gi helsepersonell nødvendig prosess-støtte og støtte i ulike typer avgjørelser, samt gi bedre verktøy for involvering og samhandling med pasienter og innbyggere.

Demensomsorgens ABC og Mitt livs ABC.

Flere ansatte på tvers av enhetene deltar på disse utdanningene.

Formålet er å styrke kompetansen i tjenestene til personer med demens, og til personer med utviklingshemming.

Fremtidens helsebygg og helse- og omsorgstjenester

Utfordringene innenfor hjemmetjenesten og institusjonstjenester påvirkes av endringer i demografi-utviklingen.

Utfordringsbilde i nå-tid og fremtid:

- Flere eldre med komplekse og sammensatte behov.
- For få sykehjemsplasser.
- Pasienter som er ferdigbehandlet innenfor spesialisthelsetjenesten, og som venter på sykehjemsplass på korttidsavdelingen.
- Rekrutteringsutfordringer når det gjelder kompetanse og bemanning innenfor Helse og familie.
- Får ikke til å bruke ressurser godt nok på grunn av gamle og uhensiktsmessige bygningsmasser.

I årene fremover viser de demografiske endringene at det er nødvendig med utbygging av plasser i drift innenfor sykehjem og heldøgns bemannet omsorgsbolig.

Fremtidens helsebygg er under planlegging, og det er gjennomført to forprosjekt, og det tredje forprosjektet er påstartet;

- Forprosjekt fase 1 ble gjennomført i 2019. Ut ifra dette prosjektet ble det foreslått: Alle tjenestene knyttet til helse, behandling og mestring etableres på Brekstad
- Sykehjem og alle boliger med heldøgnsomsorg etableres i Bjugn.
- Fase 2 ble gjennomført i 2020. Rapportene fra fase 1 har vært grunnlag for arbeidet i fase 2. Det har i denne fasen arbeidet detaljert med de ulike funksjonsområdene og deres behov for rom. Når det gjelder boliger for eldre og personer med demens, samt boliger for brukere innen habiliteringstjenesten har arbeidet vært rettet mot hvilken type bolig brukergruppen har behov for. Hensikten med arbeidet i denne fasen har vært å komme et steg videre i hvilke nye helsebygg som må etableres i kommunen. For å fremskaffe et godt beslutningsgrunnlag har det vært lagt vekt på selve arbeidsprosessen i prosjektet.
- Fase 3; bygger på grunnlag av forprosjektene fase 1 og fase 2. Fase 3 i fremtidens helsebygg ferdigstilles i slutten av 2022. I dette prosjektet skal det utarbeides en plan for nytt bygg, eller videre bruk av eksisterende bygningsmasse med utgangspunkt i analysene og anbefalingene fra fase 2, på kort og lang sikt. Det ses på hvordan arbeidsprosessene kan bedres og effektiviseres gjennom samlokalisering med andre tjenester, og teknologiske løsninger. Økonomiske beregninger inngår også i planen.

Det må prioriteres ny avlastningsbolig for barn og unge ved siden av prosessen med nytt helsebygg.

Besøk/befaring ved ulike enheter innenfor Helse og familie v/ kommuneoverlege og kst. Kommunalsjef.

- Innenfor avlastningsbolig for barn og unge ble det under besøket avdekket dårlige, og uegnede bygningsmasser, samt at det i 2023, og i årene fremover vil det være for liten kapasitet i forhold til behov.
- Trygdepensjonatet på Brekstad er dårlig, og rommene/leilighetene er uhensiktsmessig utformet.
- Bjugn helsesenter har to avdelinger med uhensiktsmessige oppholdsrom. Det er ikke plass til alle pasientene på oppholdsrommene samtidig.
- Bygningsmassen på Brekstad legekantor er dårlig og uhensiktsmessig utformet.

5.3 Konklusjon

Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet.

Ambisjonen i økonomiplanperioden 2023-2032 er å legge til rette for et tjenestetilbud i henhold til lovgivningen, samt nasjonale og regionale føringer som er innenfor økonomiske vedtatte rammer. Kommunedelplan for helse og familie er et viktig styringsdokument for å få en felles retning for årene framover.

Vi vil fortsatt søke om tilskuddsmidler for å opprettholde og utvikle tjenestene.

Mulighetene for tilpasninger av oppgaver for ansatte i helse og familie er gode, men det kan innebære endring av oppgaver og arbeidstid. Vi har behov for flere årsverk i alle enhetene, samt ressurser på helg og i turnus. Vi har behov for å beholde kompetansen.

6 Oppvekst og utdanning

	Ekskl avskr		Revidert		Økonomiplan		
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett			
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon/fagstab	53 595	53 796	53 796	60 270	60 270	60 270	60 270
Grunnskoler	103 144	108 409	111 409	113 880	113 880	113 880	113 880
Kommunale barnehager	51 418	52 515	52 515	56 032	56 032	56 032	56 032
Kvalifiseringsenheten	-352	2 449	2 449	1 694	1 694	1 694	1 694
PPT	6 211	5 010	5 010	4 465	4 465	4 465	4 465
Barnevern	33 710	36 728	36 728	37 052	37 052	37 052	37 052
Demografikostnader					-2 179	-4 843	-6 703
Oppvekst og utdanning	247 726	258 907	261 907	273 393	271 214	268 550	266 690

6.1 Overordnede mål og ambisjoner

Mandat og samfunnsoppdrag

Fagområdet oppvekst og utdanning skal sørge for at alle barn og unge møter en barnehage og skole som setter barnet og eleven i sentrum, og som bidrar til utvikling og personlig vekst for den enkelte i fellesskap med andre.

Samfunnsoppdraget er todelt. Vi skal bidra til dannelse og utdanning av hvert enkelt barn og legge til rette for positiv tilhørighet i det lokale oppvekstmiljøet. Inkludering, likeverd, mangfold, glede og mestringstro er grunnleggende prinsipper som skal fremme forankring og vekstmuligheter uavhengig av forutsetninger. Tidlig innsats med tilpasset hjelp og opplæring i fellesskapet gjelder uavhengig av alder og utfordring.

Fagområdet er lovregulert og kommunen som barnehage- og skoleeier har ansvaret for å sikre at alle barn og unge får et opplæringstilbud i tråd med de føringer sentrale myndighetene til enhver tid vedtar. Lokalt må kommunen disponere sine ressurser og bruke det handlingsrommet man har til å sikre de lovpålagte tjenestene. I tillegg har kommunen egne ambisjoner og målsettinger om å gi best mulig opplærings- og oppvekstsvilkår i Ørland kommune. Arbeidet som pågår med å utvikle kommuneplanens samfunnsdel med tilhørende kommunedelplaner for de største tjenesteområdene, helse og oppvekst blir våre lokale styringsdokumenter. Disse skal vise hvordan vi i Ørland kommune i kommende år skal løse oppdraget fra sentrale myndigheter, samt vise retning i forhold til hvilke lokale satsinger som skal prioriteres og hvordan de skal løses.

Vår ambisjon er å sikre best mulig kompetanse og kvalitet i alle ledd i tjenesten. Det er avgjørende for at vi skal kunne innfri i forhold til mandatet som er gitt.

6.2. Faglig utvikling

Det er flere sentrale reformer under innføring, og det jobbes med å iverksette disse i sektoren og i kommunens øvrige tjenesteområder. Reformene er omfattende, de griper inn i hverandre og skal sees i sammenheng. Reformene har felles verdiforankring og bygger på det samme tankegodset i form av intensjon og målsettinger. Reformene utgjør en tilnærmet grunnleggende endring i forståelse av, og utøvelse av tjenesten.

Kommunen har fått et utvidet ansvar for det forebyggende arbeidet og skal sikre et økt omfang av kompetanser i egne rekker. Vi skal sikre laget rundt barnet og den unge med helhet og sammenheng i alle tjenesteområdene våre. Barnet og eleven er subjektet og skal være en aktiv part i egen læring og utvikling. Det er innført nye kompetansebegreper, og barnets stemme og barnets beste-vurdering skal legges til grunn for all praksis. Inkludering i det naturlige fellesskapet er en forutsetning for

læring og positiv utvikling. Relasjonsbasert tilnærming med forebygging og tidlig innsats som målretta tiltak er avgjørende for at vi skal innfri.

- Barneverns- oppvekstreformen
[Oppvekstreformen](#)
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
[Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis](#)
- Læreplanverk for grunnskole og videregående opplæring
[Kunnskapsløftet LK20](#)

Endring i velferdstjenestelover

Det ble høsten 2022 innført et skjerpet krav til styrking rundt samarbeid og oppfølging av tjenester til utsatte barn, unge og deres familier. Det er 14 lovverk som inngår i denne styrkingen, derav også barnehageloven, barnevernsloven og opplæringsloven.

Regionalt samarbeid og utviklingsarbeid, Dekom og Rekom

Oppvekstsektoren på Fosen har en lang tradisjon for å drive god kvalitetsutvikling av barnehager og skoler til barna og elevenes beste.

Hovedfokus i kvalitetsutviklingen i sektoren er å styrke de profesjonelle læringsfellesskapene ute i hver enkelt enhet med mål om å skape trygge og stimulerende læringsmiljø for både barn og voksne. De statlige ordningene for kvalitets- og kompetanseutvikling, både for barnehage og skole; Rekom; *regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen* og Dekom; *desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skole* forvaltes og drives i dette regionale samarbeidet.

Hovedsatsingene i Rekom og Dekom er kompetanseheving gjennom utviklingsprogrammene *Tett på* for barnehagene, og *Inkluderende praksiser og ledelse av utvikling i skolen* for skolene. Dette er forpliktene utviklingsløp som går over flere år i samhandling med U/H-miljø ved Dronning Mauds Minne Høgskole, NTNU og SePU ved Høgskolen i Innlandet. PP-tjenesten skal delta i opplæring av Inkluderingsanalysen våren 2023. Kompetansehevingstiltakene omfatter ledere og ansatte i barnehagene, skolene og PP-tjenesten, og alle våre enheter deltar.

Dekom-satsingene for skolene i Fosen-nettverket er med å fremme utvikling av LK20 og de øvrige reformene som er under innføring.

6.3. Utviklingstrekk, økonomi og demografi

Utviklingstrekk, økonomi og demografi

Kommunens økonomiske ramme er marginal, og oppvekstsektoren hadde et stort nedtrekk i forhold til budsjettåret 2020 og ved inngangen i en ny kommune. Det ble jobbet med å tilpasse virksomheten til den økonomiske situasjonen, og føringer ble lagt i tråd med kommunens flerårige økonomiplan. Budsjettramma for 2023 innebærer ytterligere reduksjon i rammebetingelsene ut fra dagens drift.

Totalramma for oppvekst er på kr. 270 143 mill. og av disse er 2 mill. fondsmidler.

1.1 mill. av fondsmidlene kommer fra avsatt fond vedrørende PP-tjenesten. Formålet med midlene var å sikre stabile rammer i en overgangsperiode for PP-tjenesten. Det har så langt ikke vært behov for å bruke av disse midlene, da behov i PP-tjenesten har blitt dekket av oppvekstfeltets totale ramme i årene fra 2020 og frem til nå. De resterende fondsmidlene på kr. 900 000 som ligger i totalramma er fra tidligere prosjektmidler tilhørende oppvekstsektoren.

Ørland kommune drifter en oppvekstsektor på et minimum i forhold til sammenlignbare kommuner, og ifølge Kostra mangler grunnskolen i Ørland omtrent 3,6 millioner for å komme opp på det nest lavest driftsnivået i Kostras kommunegruppe som Ørland tilhører.

Barnehagene og skolene i Ørland kommune bestreber seg på å gi best mulig kvalitet i tjenesten ut fra de økonomiske rammene som foreligger. Rammene er stramme og gir lite handlingsrom utover det lovpålagte. Det foretas strenge prioriteringer for å holde budsjett, noe som påvirker muligheten til å gjøre gode faglig funderte valg.

Barnehagene og skolene balanserer i forhold til krav til bemannings- og lærenorm. Det er liten mulighet for å gjennomføre opplæring i mindre grupper selv om det i ulike sammenhenger vil være den beste faglige løsningen. Formålstjenlige delingstimer i ulike fag lar seg i liten grad gjennomføre og ressurser til styrkingstiltak er det lite handlingsrom til å finne.

Enhetene er flinke til å disponere de ressurser de har til rådighet og tilpasse bemanningen ut fra behovet. Dette krever fleksibilitet av alle i organisasjonen og kontinuerlig omorganisering av driften. Det er lite ressurser til innkjøp av forbruksmateriell og ulikt utstyr, noe som også utfordrer i forhold til daglig drift og ulike aktivitetstilbud for våre barn og elever.

Ørland kommune har per i dag fødselsoverskudd og tilflytting av barnefamilier til kommunen. Befolkningsutviklingen er en usikkerhetsfaktor som må følges tett og tas med i den strategiske planleggingen av kommunens tjenester. Ifølge SSB forventes det en nedgang i barne- og elevtall i årene som kommer.

Det vil være rundt 515 barn i barnehagene i januar 2023, noe som tilsvarer barnetallet i januar 2022. For skolene så vil det være en nedgang med 37 elever høsten 2023.

KS-Konsulent (KSK) har på oppdrag for Ørland kommune gjennomført en utredning av en fremtidig barnehage og skolestruktur som skal være et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for utvikling av kommuneplanens samfunnsdel. Formålet er å sikre en oppvekststruktur som er bærekraftig og sterk i møte med morgendagens krav, hvor kvalifiseringsoppdraget, danning og utdanning er målet, og kompetanse og kvalitet er bærende elementer i barnehage- og skolehverdagen.

Rapporten beskriver en kommune og oppvekstsektor som driver svært kostnadseffektivt på alle områder. Det er liten mulighet for ytterligere innsparinger uten at det vil gå på bekostning av lovkrav, fremdrift av utviklingsarbeid og kvaliteten i tjenestetilbudet. Rapporten beskriver også en kommune med lav økonomisk bæreevne og en demografiutvikling som viser økning i antall eldre og nedgang i barnetall frem i tid.

[Sluttrapport Barnehage- og skoleutredning Ørland kommune](#)

Utredningens sluttrapport ble behandlet i kommunestyret i mai 2022. Det politiske vedtaket tilsier at rapporten tas til orientering. I tillegg skal man se på mulighet for felles ledelse ved Vallersund oppvekstsenter og Solkysten barnehage for å sikre større synergieffekter i driften mellom de to enhetene. Denne prosessen startet høsten 2022, og eventuelle vedtatte endringer innføres fra høsten 2023.

Det å opprettholde dagens barnehage- og skolestruktur betinger at oppvekstfeltets økonomiske rammer også opprettholdes og økes i samsvar med lønns- og prisvekst i samfunnet, samt at endringer og nye føringer som tilsier økte kostnader også tilføres området. Alternativt vil det

utfordre kvaliteten i tjenesten og bety at tidligere foreslåtte innsparingstiltak blir foreslått på nytt, og at større strukturelle endringer kan bli aktuelle for å sikre kvalitet i tjenestene.

Rammen for 2023 gir en reduksjon for oppvekstsektoren. Dette utfordrer daglig drift og pedagogisk handlingsrom. Det kan komme til å hemme fremdrift i utviklingsarbeid og innføring av reformer.

6.4. Barnehage, skole, SFO

Vi har unike og flotte barnehager og skoler i kommunen, alle med forskjellig særpreg ut fra bevisste satsinger og enhetens beliggenhet. Barnehagene og skolene deltar i kompetansehevingstiltak i regi av Rekom og Dekom, og har i tillegg egne utviklingsområder som det jobbes med lokalt på den enkelte enhet.

Det er 5 kommunale og 4 private barnehager i Ørland kommune.

Det er samlet sett ledig kapasitet med 38 småbarn-plasser og 89 storbarn-plasser i de kommunale barnehagene. 3 av de private barnehagene har full dekning.

Det er 6 grunnskoler; 4 barneskoler og 2 ungdomsskoler i kommunen, samt 1 privat barneskole. Elevtallet er relativt stabilt, men for skoleåret 2023-2024 ligger det an til å bli 34 elever færre i grunnskolen ut fra dagens data. Erfaringstall tilsier imidlertid at tilflytting gjennom et år utgjør en økning i elevtallet for skolene fra høst til vår.

Profesjonsfellesskapet i barnehagen

Barnehagene er på linje med skolene lærende organisasjoner og det å drive jevnlig utviklingsarbeid og styrke profesjons læringsfellesskapet er avgjørende for fremdrift og utvikling. Barnehagene har til liks med skolene 5 planleggingsdager i løpet av et arbeidsår. Barnehagene har derimot ikke samme vilkår som skolene med fast utviklingstid per uke for sitt pedagogiske personale. Ut fra en gjennomsnittsberegning av arbeidstid har barnehagene inntil 8 personalmøter a 2 timer tilgjengelig i løpet av et år for personalmøter. Erfaringen tilsier at dette er lite tid til å drive kontinuerlig utvikling og implementering i en kunnskapsorganisasjon.

Den økonomiske rammen tilsier at vi ikke kan sette av midler til å ha ekstra personalmøter gjennom et barnehageår. Budsjettrammen tilsier for 2023 at vi mulig må ned på antall møter for å holde budsjettet. Konsekvensen av dette er at barnehagene må være svært strenge i sin prioritering av utviklingsarbeid og det er utfordrende å gjennomføre alle endringsprosesser i det tempoet som settes både fra kommunalt og nasjonalt hold.

Finansiering til de private barnehagene

Kommunens finansiering til de private barnehagene regnes ut fra regnskapet til de kommunale barnehagene 2 år tilbake i tid. Det er en økning i overføring til de private for 2023 som dekkes av budsjettrammen til oppvekstområdet. Det er ulike årsaker til de økte kostnadene. Ny lederstruktur for barnehagene ble gradvis innført i 2020 - 2021, bruk av Koronamidler, nytt barnehagebygg Kosmos ble tatt i bruk i 2021, samt en økning i antall barn i de private barnehagene utgjør hovedårsakene til dette.

Fra Statsbudsjettet-23

Regjeringen foreslår i Statsbudsjettet for 2023 å redusere maksprisen i barnehage ytterligere.

Maksprisen var 3 315 per måned 1. januar 2022, fra 1. august 2022 ble den redusert til 3 050 og fra 1. januar 2023 blir maksprisen 3000 kroner per måned.

Formålet er at alle barnefamilier skal ha mulighet til å ha sine barn i barnehagen uavhengig av økonomi. Som en ytterligere styrking av barnefamilien og stimulering til bruk av barnehagen foreslår regjeringen at barnehagen skal være gratis for det 3. barnet, når en familie har tre barn samtidig i barnehagen. Ordningen innføres fra 1. august 2023.

Regjeringen legger i statsbudsjettet til rette for en økning i videreutdanningstilbud for barnehagelærere og at regional ordning for kompetanseutvikling skal styrkes, Rekom. Regjeringen ønsker også å styrke kvaliteten i barnehagelærerutdanningen, og styrke bevilgningen til flere pedagoger i barnehager i levekårsutsatte områder. Ørland kommune ansees ikke som en levekårsutsatt kommune og kommer ikke inn under denne ordningen.

Det er positive signaler at man ønsker å øke tilbudet om videreutdanning for barnehagelærere og at de regionale kompetanseutviklingsordningene styrkes. Kompetanse gir kvalitet, og i Ørland er det dette barnehageåret 5 medarbeidere som benytter seg av videreutdanningstilbudet og 5 barnehagelærere som tar styrerutdanning. Tilsvarende har vi 15 medarbeidere i skolen som tar videreutdanning i regi av den statlige ordningen *Kompetanse for kvalitet*, hvor 3 av disse tar rektorutdanningen. I en tid hvor det er vanskelig å rekruttere kvalifisert arbeidskraft, er det viktig at våre medarbeidere får mulighet til å ta videreutdanning. Vi strekker oss langt for at våre medarbeidere får delta på videreutdanning tilpasset sektorens behov.

Prosjekt økt grunnbemanning

Det ble bevilget kr. 3.3 mill. til prosjekt økt grunnbemanning i barnehagene for 2022. Formålet med prosjektet var å se om økt grunnbemanning vil gi økt kvalitet og mer stabile arbeidsvilkår i barnehagene. Prosjektet skulle starte opp i januar 2022 og evalueres ved årsslutt. Pga. pandemihåndtering og stort smittetrykk som vedvarte til april, samt vansker med å rekruttere flere medarbeidere, var det kun mulig for to av barnehagene å starte opp prosjektet våren 2022. Ved oppstart i august var alle barnehagene i gang, og høsten 2022 blir utprøvningsperiode. Status per medio oktober er at barnehagene opplever bedre kontinuitet og fleksibilitet i den daglige driften ved bruk av økt grunnbemanning. Dette gir opplevelse av økt kvalitet i tjenesten og bedre arbeidsvilkår for ansatte. Barnehagene har valgt å bruke den økte kapasiteten inn på avdeling når avtalefesta plantid for ped.ledere og planlagte møter og kompetansehevingstiltak foregår. Dette for å ivareta grunnbemanningen på avdelingen på disse tidspunktene. Ped.leder i 100% stilling har 4 timer plantid i uken til planlegging av pedagogisk virksomhet.

Økt grunnbemanning virker å gi bedre forutsigbarhet og stabilitet i hverdagen. Man får gjennomført plantid og ansatte får deltatt på nødvendige møter og kompetansehevingstiltak. Dette igjen gir større kapasitet til å følge opp barna på ulikt vis, drifte endrings- og utviklingsarbeid og planlegge pedagogisk arbeid. Dette skaper større jobbtilfredshet og bidrar til økt kvalitet. Det er for tidlig å si om økt grunnbemanning fører til redusert sykefravær. Man må ha en lengre prøveperiode for å kunne stadfeste det.

I budsjettetrammen for 2023 er det ikke rom for å øke grunnbemanningen i barnehagene. Rammen dekker akkurat bemannings- og pedagognormen og vedtatt lederstruktur.

Tiltaksleder barnehage

Tiltaksleder er en faglederstilling i barnehagen, og tiltaksleder har hovedansvaret for oppfølging av barnehagens inkluderingsarbeid og det overordna spesialpedagogiske tilbudet. Tiltaksleder skal være primus motor for barnehagens forebyggende arbeid og tidlig innsats. Tiltaksleder på linje med enhetsleder/styrer leder og koordinerer barnehagens tverrfaglige arbeid og samhandling med andre instanser. Det er behov for å øke ressursen til tiltaksleder. Skal vi styrke god forebygging og tidlig

innsats i tråd med oppvekstreformen og kompetanseløftet trengs det pådrivere som kan både ivareta det faglige perspektivet og ha ressurser til å drive den tverrfaglige samhandling som det nå også stilles nye og skjerpede krav til.

Det foreligger ikke midler til å øke ressursen til tiltaksleder i barnehage i budsjettammen for 2023.

Lærlinger

Det er en lærling i Borgen barnehage og en på Brekstad barneskole dette barnehage- og skoleåret.

Skolefritidsordningen SFO

SFO er et tilbud for elever fra 1-4.trinn og det skal i tillegg gis tilbud til elever på 5-7.trinn som har behov for tilsyn og tilrettelegging utenom skoletid.

Intensjonen med innføring av 12 timer gratis SFO for elever på 1.trinn er å legge til rette for et tilnærmet gratis heldagstilbud for våre yngste elever. Satsingen ble innført fra 1 august 2022 og videreføres i Statsbudsjettet for 2023. Det beregnes en kostnad på rundt 1 mill. for å dekke utgiftene til ordningen i 2023 for skolene i Ørland. Denne føres på administrasjon oppvekst.

I statsbudsjettet foreslår også regjeringen å bevilge midler til økt kompetansebygging for ansatte i SFO. Det skal bidra til å bedre kvaliteten i tjenestetilbudet.

I følge SFOs vedtekter for Ørland kommune skal SFO-tilbudet være foreldrefinansiert og basere seg på selvkostprinsippet. I praksis foreligger det en delfinansiering dekket av oppvekst for å sikre forsvarlig bemanning rundt elever på 1-4.trinn med behov for særskilte tilpasninger, og for å dekke kostnadene for elever på 5-7.trinn som har rett på et gratis SFO-tilbud. Dette gjelder elever som har behov for særskilt tilrettelegging. Dette mellomlegget utgjør ca. kr 2,650 mill., og belastes administrasjon for oppvekstområdet.

Det vil i budsjett-23 foreslås endringer i beregning av sats for foreldrebetaling av SFO. På grunn av noe ulik lengde på skoledagene på skolene har SFO-tiden også vært ulik.

Fra januar 2023 vil SFO etter forslaget ha følgende tilbud: 5 dager = 100% plass, 4 dager = 80% plass og 3 dager = 60% plass.

Skoleskyss

Kostnader knyttet til tilrettelagt skoleskyss er økende. Årsak er en økning i elever med skyssrettigheter og en generell økning i kostnader som gjelder transport. Etablering av gang og sykkelveier i flere av grendene vil være hensiktsmessige tiltak for å få nedgang i behovet for skoleskyss. Det vil også være et tiltak som fremmer fysisk aktivitet, folkehelse og ikke minst knytter boområdene tettere sammen.

Skolekretsgrense

Det gjennomføres høsten 2022 en høring av ny skolekretsgrense for Ørland kommune med målsettingen om at ny skolekretsgrense innføres høsten 2023.

En skolekretsgrense er en forskrift og ifølge Opplæringsloven §8-1 har alle elever rett til å gå på nærskolen. Med det menes den skolen som ligger nærmest, eller ved den skolen i nærmiljøet som eleven søker til.

Grendene Uthaug, Ervik og Oksvoll er berørt av nærskoleprinsippet i forhold til utkast til ny skolekretsgrense. Uthaug søker per i dag til Opphaug skole, samtidig som noen elever bosatt på Uthaug går på Brekstad barneskole. Ervik tilhører per i dag Botngård barneskole og ungdomsskole,

samtidig som det er fysisk nærmest Opphaug skole. Etter 2020 har flere skolestartere fra Ervik søkt overgang til Opphaug skole. Elever fra Oksvoll sokner også etter gammel skolekretsgrænse til skolene i Bjugn, men kan ut fra nærscoleprinsippet også tilhøre Vallersund oppvekstsenter.

Saken kommer til politisk behandling i utvalget for oppvekst og kommunestyret ved årsskiftet. Det vil lages en overgangsplan for elever som blir påvirket av ev. endringer ved innføring av ny skolekretsgrænse.

Prøveordning «Her hos oss er det gratis med barn nummer tre»

Det er ikke økonomisk handlingsrom i utkast til budsjett for 2023 å innfri politisk vedtak om en prøveordning av tilbud «Her hos oss er det gratis med barn nummer tre». Tilbudet innebærer en ordning som skal gi enten gratis barnehage, SFO eller kulturtilbud for det 3. barnet i en familie. Ordningen har en stipulert kostnadsramme på 4,3 mill. årlig. Viser til saksframlegg i kommunestyret 23.06.22 for nærmere detaljer [Saksframlegg 22/105](#)

6.5. Samhandling helse og oppvekst

Helsehjelp i skolen og tverrfaglig samarbeid rundt barn og unge med varige funksjonsnedsettelse

Likeverdsprinsippet, nærscoleprinsippet og inkludering, det å høre til i fellesskapet er grunnleggende verdier i samfunnet vårt. Alle barn har rett til skolegang og rett til å delta på nærskolen og i sitt nærmiljø uavhengig av forutsetninger. Vi ønsker mangfold og et samfunn hvor alle kan få utviklet sine ressurser i takt med seg selv. Det er vårt menneskesyn og viktigste verdi.

Flere av våre elever har kroniske funksjonsnedsettelse som fordrer ulik grad av bistand for å kunne ha mulighet til aktiv deltakelse sammen med jevnaldrende i skolehverdagen og i samfunnet ellers. Det er vesentlig at oppvekst og helsetjenestene samhandler tett og avklarer roller og ansvar for å sikre best mulig oppfølging av elever med ulike hjelpebehov.

Forebygging og tidlig innsats er avgjørende og det kreves god kartlegging og langsiktig planlegging og samhandling fra et tverrfaglig team rundt eleven og dens nærmeste, som skal utgjøre laget rundt barnet og den unge. For å lykkes er det også avgjørende å lytte til barns, unges og deres foreldres erfaringer og synspunkter, slik at de blir aktive deltagere i utviklingen av tjenestene.

Ørland kommune jobber med å sikre hensiktsmessige rutiner og prosedyrer i forhold til den tverrfaglige samhandlingen rundt barn og unge med kroniske og vedvarende funksjonsnedsettelse. Det er viktig å ha riktig kompetanse på rett sted, og at kommunen sikrer tilstrekkelig kompetanse i egne rekker, særlig med tanke på at Statped skal redusere sin virksomhet i tråd med kompetanseløftets innføring.

Det er flere aspekter som må følges og vurderes for å sikre god tverrfaglig og sømløs tjeneste internt. Hvilke tjenester tilhører opplæring og er lovfestet i opplæringsloven, og hvilke tjenester tilhører helselovgivningen? Her kan det oppstå tolkningsutfordringer og gråsoner, og rettigheter kan utfordres. Kommunen må også følge og vurdere de økonomiske aspektene på området.

Per i dag dekkes behovet for helsehjelp som utføres i skolen fra oppvekst sitt budsjett. I de tilfeller kommunen får refundert utgifter fra staten, får oppvekst dekket kostnader til helsehjelp i skolen. For budsjett 2023 anslås det en kostnad på 2 mill. av ramma til oppvekst for å dekke nødvendig

helsehjelp i skolen. I tillegg dekker oppvekst kostnader til SFO med kr. 2,650 mill. Samlet utgjør dette 4, 650 mill. av ramma til oppvekst.

6.6. Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenhetens fremste oppgaver i 2023 er å følge opp tidligere års bosetting, forberede aktuell ny bosetting og sikre tverrfaglig samhandling for trygg og god bosetting, kvalifisering og inkludering i samfunnet vårt.

OPS-bosetting ble opprettet våren 2022 for å sikre en tverrfaglig plattform for å forberede og iverksette vedtaket om bosetting av 85 flyktninger. Dette er en samarbeids- og koordineringsgruppe bestående av sentrale aktører fra de ulike tjenesteområdene. OPS-bosetting er et midlertidig organ som vil fungere så lenge det er behov for økt samhandling mellom flere tjenesteområder.

Antall bosatte i medio oktober er 46 fra Ukraina og 4 fra andre land. 4 av de bosatte har returnert eller bosatt seg i annen kommune.

Fordeling: 0-5 år: 7 stk. 6-15 år: 9 stk. Voksen: 34 stk. Totalt: 50 stk.

For at kommunen skal kunne bosette i denne størrelsesorden kreves det styrking av alle tjenestene som utfører oppgaver på området. Kvalifiseringsenheten øker bemanningen innen flyktingetjenesten, i voksenopplæringen, samt innen administrasjon. Flyktingetjenesten går bl.a. inn i turnusordning for å kunne bistå familier også på ettermiddag og kveld. Det er behov for styrking av tjenestene i barnehage og skole, samt innen flyktinghelsetjenesten, både i forhold til lege og helsesykepleier, samt tjenester NAV bistår med.

Det er mye usikkerhet knyttet til planlegging og bosetting av flyktninger. Vi vet ikke hvor mange som reelt kommer, hvor lenge de blir boende og hvilke hjelpebehov de har. Det knyttes derfor noe usikkerhet til både hvilket tjenestenivå vi skal legge oss på, og til finansiering og budsjettering av området. Tilskuddsmidler som følger bosettingen brukes. I tillegg er det aktuelt å bruke fra disposisjonsfondet til styrking av enkelte tjenester.

Ukrainske flyktninger med rett til kollektiv beskyttelse har opprinnelig gyldig opphold til juni 2023. Det er per nå ikke gjort endringer på området. Det er heller ikke fra myndighetenes side tatt stilling til videre tilskudd for ukrainske flyktninger. Vi venter her på avklaringer fra nasjonalt hold.

For å lykkes med både bosetting og integrering i samfunnet vårt er kommunens tjenester avhengig av innsats fra både frivilligheten og næringslivet i lokalmiljøet.

Det har vært god respons fra kommunens innbyggere i forhold til utleie av boliger, samtidig så sier erfaringen at betydningen av å ha tilgang på kommunale boliger er vesentlig for å klare bosette i denne størrelsesorden. Hvis tilsvarende behov for bosetting i 2023 vil tilgang på aktuelle boliger være en utfordring, da boligmarkedet i Ørland kommune er stramt og det per nå ikke foreligger aktuelle kommunale boliger. Det å sikre tilstrekkelig bemanning og kompetanse i tjenesteområdene vil også bli en utfordring hvis anmodning om bosetting av større format også i 2023.

Vi har et godt samarbeid med frivillighetssentralen som involverer innbyggere, lag og organisasjoner. Aktuelle oppdrag for frivilligheten er besøks- og turvenner, reservehjem/besteforeldre, arrangere samlinger, språkkafe ol. Det å ha voksne som kan hjelpe barn og unge til å delta i ulike aktiviteter på fritiden er også en god investering.

6.7. PP-tjenesten

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal i løpet av planperioden iverksettes og reformen vil føre til endringer og påvirke praksis for barnehagene og skolene, samt spissing av PP-tjenestens rolle.

PP-tjenesten skal på systemnivå bistå barnehagene og skolene i å ivareta tilpasset opplæring og et inkluderende miljø for alle, fremme forebygging og tidlig innsats for å minske behovet for spesialpedagogisk hjelp og opplæring, samt bidra til å styrke læringsmiljøarbeidet. PP-tjenesten jobber også på individnivå i forhold til utredninger og sakkyndige vurderinger. Det er god samhandling mellom PP-tjenesten og barnehage og skole i utvikling av de nye føringene, og ulike tiltak prøves ut.

PP-tjenesten skal delta i opplæring av inkluderingsanalysen som er et verktøy for bruk i barnehager og skoler. Kompetansehevingstiltaket vil foregå våren 2023 og være samlingsbasert. Solkysten barnehage og Opphaug skole skal være pilot for PP-tjenesten under opplæringen.

PP-tjenesten har ansvaret for å lede og koordinere innføringen av BTI-handlingsveileder og BTS samhandlingsmodell i kommunen. Kommunen får også for 2023 støtte til å drifte en ressursperson i 30% til arbeidet. Stafettloggen som er en digital dokumentasjonsmappe skal utprøves ved Futura barnehage og Botngård ungdomsskole høsten 2022, før eventuell innføring i kommunen.

6.7. Barnevern

Fosen barnevernstjeneste er en nær samarbeidspart og det er god dialog mellom barnevernstjenesten og de øvrige tjenesteområdene i Ørland kommune.

Fosen barnevernstjeneste deltar i kommunalt forebyggende team og på de ulike tiltaksmøtene i helse, barnehage og skolene. I tillegg er det månedlige statusmøter mellom leder av barnevernstjenesten, politikontakt, enhetsleder for familiehelse og kommunalsjef for oppvekst og utdanning. Fosen barnevernsforum med sine 6 møtepunkt i året er også et viktig strategisk og faglig fora for samhandling og utvikling av området mellom eierkommunene og barnevernstjenesten på Fosen.

Barneverns/oppvekstreformen har gitt nye føringer både til barnevernet og kommunen, og for å ivareta våre forpliktelser jobbes det med kompetanseheving samt det å sikre hensiktsmessige strukturer for god og konstruktiv samhandling mellom aktørene som utgjør laget rundt barnet og for å sikre systemisk praksis.

Kommunenes tjenestetilbud til barn og familier skal være samordnet og kommunene har fått økt finansieringsansvar for barneverntiltak. Dette medfører store endringer og mulig store svingninger i kostnadsbildet.

Barnevernet skal i hovedsak drive kjernebarnevern. Det betyr at de alvorlige sakene hvor barn trenger beskyttelse mot alvorlig omsorgssvikt og overgrep skal prioriteres sterkere av barnevernet.

Noen av barnevernets fokusområder fremover:

- Fortsette satsning på familieråd og nettverksarbeid.
- Digitalisering og innføring av nytt fagprogram.

- Ny barnevernlov fra 2023 innebærer nødvendig kompetanseheving for ansatte, samt revidering av maler og rutiner.
- Nytt kompetansekrav for alle ansatte innføres 01.01.31. Flere ansatte har behov for videreutdanning for å innfri kravet.
- Internt søkelys på ny verdiplattform og strategisk målbylde for tjenesten.
- Jobbe strategisk i planperioden med både rekruttering og det å beholde god kompetanse innen barnevernet, og sikre tilgang på fosterhjem på Fosen.

6.8. Kommunalt forebyggende team (KFT)

Kommunalt forebyggende team jobber på strategisk nivå for å sikre tverrfaglige strukturer, kompetanse og konstruktiv samhandling mellom tjenesteområdene og eksterne samarbeidsparter, med formål om god og gjennomgående forebygging, tidlig innsats og konkrete tiltak etter behov.

KFT har 6 møtepunkt i året, og en arbeidsgruppe som møtes jevnlig for praktisk arbeid. KFT er et viktig fora og bindeledd mellom oppvekst, Fosen vgs., helse, barnevern, politi, NAV og Roret. Samhandling og koordinering av tjenestene gjennomføres i disse møtene, og trender og utfordringsbilder settes på agendaen.

KFTs prioriterte oppgave i planperioden er å jobbe med problemstillinger knyttet til utenforskap blant unge og frafall i skolen. Dette er en økende trend både nasjonalt og lokalt, og frafall i skolen og manglende gjennomføring av videregående opplæring er både et samfunnsproblem og en utfordring for den enkeltes liv og fremtid.

I tillegg vil KFT

- følge opp innføring av kommunes overordna plan for forebygging og tidlig innsats, og justere planen etter behov.
- følge opp arbeidet med innføring av BTI/BTS, samt stafettloggen i tjenesteområdene.
- følge opp innføring av oppvekstreformen og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis med tanke på kompetanse, tverrfaglig ansvar og samhandling.
- initiere ulike kompetansehevingstiltak, og i regi av KFT gjennomføres i 2022 og 2023 en kursrekke innen temaet ledelse av det tverrfaglige møtet for ledere og fagpersoner som leder og koordinerer tverrfaglige møter. Dette i samarbeid med aktør fra Høgskolen i Innlandet.

6.9. Ambisjoner i planperioden

- Ferdigstille kommunedelplan for oppvekstsektoren med strategi og tiltaksplan
- Innføring av strategisk plan for kommunens forebyggende arbeid og tidlig innsats
- Kompetanseutvikling for barnehagene gjennom Rekom
- Kompetanseutvikling for skolene gjennom Dekom
- Innføring av Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Legge til rette for kompetanseheving og videreutdanning, samt tiltak rundt rekruttering
- Legge til rette for nettverks- og ressursgrupper vedrørende utviklingsarbeid og satsinger

Budsjett 2023 medfører

- Reduksjon i budsjettrammen for enhetene
- Kan medføre reduksjon i grunnbemanning i grunnskolen
- Begrenser organisatorisk og pedagogisk fleksibilitet
- Reduksjon i innkjøp av forbruksmaterialer, pedagogisk utstyr og inventar
- Prosjekt økt grunnbemanning i barnehage kan ikke videreføres i 2023
- “Her hos oss er det gratis med barn nummer 3” prøveordning kan ikke innføres i 2023

Budsjettet kan også føre til:

- Reduksjon i ressursgrupper og kompetansehevingstiltak
- Innføring av reformer kan ta lengre tid

6.10. Sammendrag

Det gjøres et godt arbeid og vi har kompetente og dedikerte medarbeidere i oppvekstsektoren. Det er et stort og omfattende samfunnsmandat som skal ivaretas og ansvaret blir stadig større og oppgavene flere.

Tilstrekkelig og forutsigbare rammebetingelser og kompetanse og kvalitet i alle ledd i tjenesten er avgjørende for at vi skal lykkes med samfunnsoppdraget, noe budsjett 2023 utfordrer da det foreligger en reduksjon i rammen.

Innføring av LK20, utvikling av rammeplan for barnehage, kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er i prosess og det gjøres et godt utviklingsarbeid på området. Satsingene i Dekom og Rekom støtter opp under dette arbeidet.

Oppvekstreformen krever styrking av det tverrfaglige området med kompetanseheving, sikre hensiktsmessige strukturer og bedre samhandlingen for å sikre laget rundt barnet og den unge.

Forebygging og tidlig innsats vil gjelde i alle ledd i organisasjonen. Dette vil også gjelde våre nye borgere for å fremme kvalifisering og god integrering i samfunnet vårt.

De fleste av barnehagene og skolene er i god stand og tilfredsstillende dagens krav. Flere av enhetene har likevel noen investeringsbehov av ulik art. Byggene ved Solkysten avd. Lysøysund og Botngård barneskole tilfredsstillende ikke dagens krav i henhold til pedagogisk drift.

7. Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

	Ekskl avskr		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon/ledelse	1 505	1 594	1 594	1 676	1 676	1 676	1 676
Næring	11 302	9 775	9 775	9 078	9 078	9 078	9 078
Plan	4 982	5 054	5 054	5 282	5 282	5 282	5 282
Vann	-12 952	-15 735	-15 735	-23 519	-25 031	-28 075	-28 075
Avløp	-4 904	-6 198	-6 198	-8 099	-8 099	-10 099	-10 099
Fosen Brann og Redning	8 292	8 788	8 788	9 113	9 113	9 113	9 113
Kommunalteknikk	11 046	11 468	11 468	12 901	12 901	12 901	12 901
Eiendom *1	33 232	37 047	37 047	39 154	39 154	39 154	39 154
	52 503	51 793	51 793	45 586	44 074	39 030	39 030

7.1 Overordnede mål og ambisjoner

Tjenesteområde har stort fokus på næringsarbeid/-utvikling og attraktivitet for bo- og bilyst. Formålet er å bidra til bærekraftig utvikling og gode lokalsamfunn i mulighetenes kommune gjennom kunnskap, dialog og profesjonalitet. Vi skal påvirke og prioritere oppgaver som gir merverdi for næringsliv og innbyggernes folkehelse.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester vil ha et stort fokus på investeringer og planarbeid de kommende årene. Det blir viktig å samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag. Et tettere samarbeid mellom plan, byggesak, tekniske tjenester og næringsutvikling gir også en rekke nye muligheter for å styrke samfunnsutviklingen. Kommuneplanens samfunnsdel vil legge føringer for hvordan sektoren skal jobbe fremover.

Det ligger flere muligheter for finansiering av bo- og bilyst utenfor det kommunale budsjettet. Dette gjelder blant annet trafikksikkerhetstiltak, klimatiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål. Med et begrenset kommunalt budsjett vil det bli viktig at kommunen sikrer ekstern finansiering for å følge opp de satsingsområdene som er valgt til kommuneplanens samfunnsdel.

7.2 Administrasjon

Det har vært store endringer i bemanning de siste årene. Dette har medført utfordringer når det gjelder overføring av kompetanse. I 2023 vil det være fokus på arbeidet med kvalitetssikring og koordinering. Alle systemer og data skal koordineres og kvalitetssjekkes. Med denne samlingen av tjenester ønsker en ikke bare å gjøre disse spesifikke oppgavene, men også samtidig ha en god oversikt på tvers av enhetene slik at de kan gjennomføre kvalitetssjekk av data og databaser.

Satsingsområder:

- Effektivisering og kvalitetssikring av datagrunnlag
- Koordinering og samhandling

7.3 Plan

Kommunen jobber intensivt med kommuneplanens samfunnsdel og arbeid med kommuneplanens arealdel må igangsettes. Kommuneplanprosess er svært viktig for den nye kommunen med tanke på samfunnsutvikling, spesielt bosetting og næringsutvikling. I samfunnsdelen peker kommunen på retningen den ønsker å utvikle seg i, i kommuneplanens arealdel legges de arealmessige rammene både for kommunen og privat næringsliv. Arbeidet med kommuneplanene vil ta cirka 3 år.

Kommuneplanens samfunnsdel forventes vedtatt i begynnelsen av 2023. Samtidig vil det bli igangsatt arbeidet med ny arealdel av kommuneplanen. Ørland kommune har stor aktivitet fra mange private

utviklere med mange igangsatt reguleringsplanprosesser for sikre deres utviklingsmuligheter. Sammen med kommuneplanarbeidet vil dette bli prioritert. Omfanget av dette arbeidet medfører at oppdatering av områdeplaner og kommunale reguleringsplaner blir utsatt.

Enheten satser på rekruttering og kompetanseutvikling i fagfeltene til plan og forvaltning. Det er mange fagfelt og både kunnskapsnivå innen fagfelt, lover og regler, kompleksitet i saker, og politiske føringer er under konstant utvikling. Permisjoner og sykefravær kan ikke dekkes inn med vikarer eller prosjektstillinger.

Spredt avløp prosjektet, som omhandler kartlegging, tilsyn og utbedring private avløpsanlegg er den andre store oppgaven som enheten jobber med. Prosjektet vil foregå frem til 2033 og vil kreve ca. to årsverk. Prosjektet har nå kommet inn i en ny fase, hvor det er kommunen som nå må komme i gang med tilsyn og saksbehandling i henhold til tiltaksplanen som ble vedtatt i 2021. Overføring til Nordre Fosen vannområdet vil bli redusert. For å kunne følge opp dette arbeidet bør enheten styrkes med en stilling.

Satsingsområder:

- Kommuneplan, samfunnsdel og arealdel
- Fokus på kvalitativ god saksbehandling innenfor fristene.

7.4 Vann

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningssammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premis for at man skal lykkes med dette arbeidet.

I 2022 ble det startet et forprosjekt nytt vannbehandlingsanlegg for ørland kommune, prosjektet kjøres sammen med konsulent selskapet Asplan Viak. Selskapet er ledende i Norge innen renseteknologien som brukes i Ørland kommune. Forprosjektet vil i starten av 2023 gå over til fasen detaljprosjekt, denne fasen av prosjektet vil sannsynligvis vare ut 2023. Detaljprosjektet kommer til å danne grunnlag for anbudsutlysning for bygging av nytt vannbehandlingsanlegg.

Det vil i 2023 bli utlyst en konkurranse for bygging av en pumpestasjon, knyttet til dette prosjektet. Pumpestasjonen skal brukes til nytt og eksisterende behandlingsanlegg. Bygget skal også ha plass til framtidig nødstrømsaggregat for nytt behandlingsanlegget, samt noe lagerplass.

Målet er å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstillende kravene i drikkevannsforskriften, innenfor de gitte økonomiske rammer på en slik måte at ikke kvaliteten forringes. For å sikre at vannet kommer frem, jobbes det kontinuerlig med vedlikehold av rensanleggene, ledningsnettet og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift.

I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drive vannforsyningen. Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnettet og utskifting av gamle rørledninger. Mye av investeringene i årene fremover vil derfor dreie seg om nødvendige fornyelser av ledningsnettet og vannbehandlingsanlegg.

Drikkevannsforskriftenes krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med, samt vurdere behovet for kommunedelplan vannforsyning.

Satsingsområder:

- Å sikre tilstrekkelig og stabil vannforsyning til kommunens innbyggere og næringsliv.
- God dialog med entreprenører/næringsliv om fremtidige investeringsprosjekter (anbud som kommer) og større driftsprosjekter. Ønsker her en toveis dialog som gjør det mer forutsigbart, som gjør at prosjekter gjennomføres på en ryddig og fornuftig måte.

7.5 Kommunalteknikk

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengder/intensivnedbør. Landbrukskanaler må også oppgraderes og enheten har også ansvar for å bidra til drift av kommunens andel av forskjellige kanallag. Drift og vedlikehold av veier og parkanlegg må også tilpasses de nye klimaforholdene.

Det er et stort fokus på trafiksikkerhet. Det jobbes strategisk med å bygge flere gang og sykkelveier for å øke trafiksikkerheten til myke trafikanter. Ørland kommune har en rekke grusveier.

Budsjettene har de senere årene vært stramme og standarden på kommunale veier er blitt redusert. Budsjettet vil ikke dekke inn dette etterslepet på drift og vedlikehold som burde vært gjennomført. Det er behov for en utbedring og asfaltering av kommunale veier.

Vinterdrift av veger gjennomføres av entreprenører etter anbud. Frem til 2022 har kontraktene vært basert på gamle avtaler fra før kommunesammenslåing. I 2022 er det gjennom nytt anbud. De faste kostnadene er etter anbud økt med over 2 millioner kroner. Erfaringene de siste årene er også at det årlig mangler 1 million kroner i variable kostnader dersom standarden skal opprettholdes. Innenfor årets budsjett er det kun avsatt 1,5 millioner kroner ekstra til vintervedlikehold. Dette betyr at standarden på vinterdrift vil reduseres.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungere som forutsatt.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grøntanlegg i sentrum samt oppgraderingen som ble utført på badeplassene har gitt mange positive tilbakemeldinger. Det er også tilkommet nye driftbehov, deriblant kunstgressbaner. Her drifter står fotballklubbene for den ukentlige driften, mens det årlige vedlikeholdet må gjennomføres av kommunalteknikk. Det er ikke funnet midler til å dekke denne økte vedlikeholdskostnaden, noe som vil bety en redusert standard på grøntareal.

Avløp er selvkost, mens det resterende beløpet skal dekke drift og vedlikehold av veger, kaianlegg, parker, lekeareal, utendørs idrettsanlegg og utendørs lys.

Satsingsområder:

- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering
- Trafiksikkerhet

7.6 Fosen brann og redningstjeneste

Er tidligere budsjettert inn under kommunalteknikk og kostnadsøkninger her har medført lavere budsjett for kommunalteknikk sine øvrige ansvar. I budsjettforslag til Ørland kommune er det lagt til grunn en økning i budsjett for Fosen brann og redningstjeneste på 3,7%.

7.7 Eiendomsutvikling

Eiendomsutvikling har ansvar for prosjekter og utviklingsarbeid i tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen og har til daglig tett samarbeid med eiendomsavdelingen.

Budsjett til eiendomsutvikling består i alle hovedsak av finansiering av aktiviteter som ikke er relatert til prosjekt (lønnskostnader) og konsulentkostnader som ikke kan belastes på investeringsprosjekt. Øvrige kostnader belastes på investeringsprosjektene og det er en forutsetning at det blir gjennomført investeringsprosjekter innenfor eiendom for at budsjettet skal gå i balanse.

Aktivitetsnivå i enheten tilpasses investeringsporteføljen og bemanning tilpasses nivå. Enheten vil bli noe sårbar når investeringene begynner å ta opp igjen.

Vi har fokus på oppfølging av prosjektene, slik at byggene driftes optimalt og at garantier følges opp. Enheten vil få en viktig oppgave for en strategisk satsing på å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel for kommunale bygg.

Satsingsområder:

- Fullføre arbeid med boligsosialt plan
- Strategisk rådgivning på eiendom
- Gjennomgang av energikilder og energiforbruk i kommunale bygg
- Utrede bærekraft solceller / solfangere på kommunale bygg

7.8 Eiendomsforvaltning

Eiendom har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunes bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet med unntak av helsebygg. Eiendomsenheten har ikke ansvar for drift i bygg eller arrangement.

Eiendomsenheten har en meget stram økonomi og må prioritere sine aktiviteter strengt.

Forventinger fra brukere til drift/vedlikehold/service, er høyere enn vi kan innfri. Fokuset er å ha god dialog med brukere slik at brukere er også klar over hva de kan forvente av enheten. For å sikre felles forventinger er det i 2022 jobbes med samarbeidsavtaler.

Kommunen har mange nye bygg som skoler og barnehager, men det er også mange bygg som etter hvert har meget dårlig teknisk standard. Den henvises til rapport kartlegging av bygningsmassen behandlet i sak KS21/098 (eiendomsstrategi).

Enheten har nå fått ansvar for utvendige områder ved kommunale bygg og fått ansvar for skjøtsel av lekeapparater. Dette er et betydelig økt ansvar som det ikke finnes midler til i tidligere budsjett. Det er lagt opp til en gradvis økning av ramme tilsvarende denne endring, slik at det er mulig å utføre

disse oppgaver i noen grad. Med dagens rammer betyr det at eksisterende oppgaver i realiteten får noe refuserte midler til tross for pågående forfall.

Bemanningen på eiendomsdrift vil være på ca. samme nivå som før, dvs at en i forhold antall m² med bygg er har en ca. 30% underbemanning. Det er kun avsatt midler til høyst nødvendige reparasjoner og ikke til strukturelt vedlikehold. Renhold vil være på samme nivå fra før, det vil fortløpende sees på muligheter for effektivisering og prioritering.

Konsekvens av at det ikke er avsatt midler til strukturelt vedlikehold er at etterslepet har fra 2021 til 2022 steget til et kalkulert omfang av 852 MNOK. Dette inkluderer økt akkumulert etterslep (25 MNOK), prisstigning (100MNOK) og kostnadsutvikling (19 MNOK). Det anslås etterslepet vil øke til over 946 MNOK kroner i løpet av 2023. Det tilsvarer en tredjedel av totale verdi på eiendomsporteføljen.

Det er budsjettet med tilsvarende kostnadsramme til energiforbruk som i fjor. Det vil si at en eventuell økning av kostnader vil medføre en reduksjon på andre poster. Det fokus på energisparing.

Satsingsområder:

- Energisparing (miljø og økonomi)
- Standardisering av renholdsplaner

7.9 Næring

Å oppnå synergi mellom forsvar og lokal og regional næringsutvikling er viktig. Kommunen har regulert og opparbeidet areal for forsvarsrelatert næringsutvikling nær Ørland flystasjon. Det må jobbes aktivt videre for økt verdiskaping relatert til aktiviteten på kampflybasen. Finansiering til Forsvarskoordinator ligger inne i budsjettet for Næring.

Reiselivsnæringen er viktig for Ørland på grunn av direkte verdiskaping og fordi den positivt bidrar til å profilere Ørland som en attraktiv bosteds-, arbeids- og næringskommune. Ørland er ifølge tall fra Visit Norway største reiselivskommune i Fosen målt i verdiskaping. Med bedre og mer målrettet arbeid med reiseliv og opplevelser kan Ørland øke verdiskapingen innen næringen i årene som kommer. Reiseliv er viktig for kommunen generelt sett og er spesielt viktig fordi det er ei næring som ansetter unge arbeidstakere og som er med på å integrere innvandrere. Det er et stort potensial for å utvikle reiseliv med hjelp av flere opplevelsespakker og felles markedsføring i regionen.

Ørland har et bredt urbant tilbud innen varer og tjenester og har stor betydning som handelssted både for innbyggerne i kommunen, resten av Fosen og nordre deler av Agdenes. Det er viktig at Ørland legger til rette for handelsnæringen da den i tillegg til å være en meget stor sysselsetter bygger opp om bolyst og besøksattraksjon. Handelsnæringen er i endring og kommunen bør tilrettelegge for at lokale aktører ikke bare overlever, men også kapitaliserer på endringene; eksempelvis gjennom formidling av kompetanse på netthandel, sosiale media og andre trender innen handel. Kommunen kan også bidra gjennom sin nye IKON-organisering ved å sørge for at kommunen tiltrekker seg små og store kultur- og idrettsarrangement; besøkende ved slike arrangement er bra for handelsnæringen, dens sysselsetting og kommunens økonomi.

Det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige/fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra avgifter. Flytilbudet mellom Ørland og Oslo er viktig både for reiselivet, for Ørland flystasjons drift, for næringslivet og for den jevne innbygger. I 2023 oppgraderes en flystripe, noe som kan medføre mulig merkostnad på lufthavna for denne perioden.

Næringsens Hus på Brekstad skal være en arena for næringsutvikling. Her er det tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser innen næringsutvikling på ett sted vil føre til økt samarbeid og knoppskyting både mellom de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet.

Satsingsområder:

- Tilgjengeliggjøre og utvikle næringsareal på Uthaug, Myran, Brekstadbukta, Ulsetmyran, Brekstad Vestre
- Samarbeide med Kopparn Utvikling AS om næringsutvikling innen blå sektor
- Samarbeide om boligutvikling i hele kommunen
- Planmessig dialog mellom kommune og lokalt næringsliv
- Synliggjøre etterspurt kompetanse i kommunen – «jobb for to»

7.10 Landbruk

Det oppleves at ansvars- og oppgaveporteføljen til kommunene er økende, med mindre økonomiske rammer. Dette gjør at kommunen har fokus på rasjonelt og strukturert samarbeid mellom enheter. Regionsamarbeidet er viktig for videre kompetansebygging og bygdeutvikling. Landbrukskontoret har fokus på nærings- og bygdeutvikling, bolyst og miljø lokalt og regionalt.

Mange gårdsbruk står foran generasjonsskifte. De økonomiske rammene i næringa er marginale og det lokale landbruket opplever sterk konkurranse om arbeidskrafta. Kommunen bør fortsatt ha fokus på blågrønne muligheter og produksjonsmuligheter mellom fiskeri/havbruk/landbruk. Det samme gjelder innenfor reiseliv, mat og kulturlandskap. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Miljø- og klima vil få enda større fokus i årene framover. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år yta kommunalt dreneringstilskudd, og det har utløst stor aktivitet. Landbruk har de siste årene gjennomført en omfattende kartlegging av landbrukskanaler, inkludert eierforhold. Kommunen er medeier i en rekke kanaler, men har tidligere ikke hatt avsatte midler til å følge opp dette ansvaret. De er i årets budsjett avsatt midler inne kommunalteknikk til dette. Drenering er blant de beste klimatilak en kommune kan gjøre i lokal arealsammenheng og er viktig i ei tid med fokus på økt matproduksjon og matberedskap.

Satsingsområder:

- Planmessig dialog mellom kommune og sysselsatte innen landbruk
- Jobbe strategisk med dreneringstilstand på jorda og sikre at kommunen tar ansvar for sine forpliktelser i kanallag de deltar

7.11 Havbruk

De siste års positiv utvikling innen «Blå sektor» i Ørland kommune fortsetter. Innen fiske planlegger og gjennomfører flere bedrifter utvidelser og utbygging av nye produksjonsanlegg. Dette vil gi fiskerne bedre mulighet til leveranse av fangst, og Ørland kommune har nå en økende andel yngre fiskere som satser på fiske som levebrød.

Utviklingen fører til et større press på Ørland kommune for å legge til rette for vekst innen denne sektoren. Dette gjelder særlig utbygging av næringsarealer, infrastruktur (strøm/vann/avløp/vei etc.) og kaier/havneanlegg, noe som er utfordrende i en kommune med pressede økonomiske rammer. Her må det også tas hensyn til at vekst kan gi økte inntekter (havbruksfond, skatteinntekter, salg av arealer, utbygging innen VAR områder etc.).

Nasjonale ambisjoner og siste års utvikling, tilsier at maritime næringer vil være et av de viktigste områdene for Ørland når det gjelder fremtidig næringsutvikling og vekst i sysselsetting i kommunen. Gjennom generasjoner har våre hav og sjøområder vært forvaltet på en bærekraftig måte. Statsforvalteren og Miljødirektoratet er innstilt på å innføre marint vern av store deler av våre sjøarealer med bakgrunn i de verdier som ligger her. For å sikre både bærekraftig næringsutvikling og bærekraftig utvikling av naturkvaliteter, er det viktig at kommunen fortsatt har rollen med forvaltning av områdene gjennom plan- og bygningsloven og at dette ikke sentraliseres gjennom maritimt vern.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugn fjorden, Uthaug og Ottersbo. Det må utarbeides en strategi for hvordan man kan utvikle våre havner som et verktøy til vekst og utvikling.

Ansvar for området har tidligere ligget delvis hos administrasjonen og delvis hos Kopparn utvikling. For budsjett 2023 foreslås det at dette ansvaret i sin helhet overføres til Kopparn utvikling. Dette medfører en innsparing på det kommunale budsjettet på 1 million kroner.

Satsingsområder:

- Sikre kommunens muligheter for utvikling innen marin sektor
- Sikre tilgang på vann og energi for videreutvikling av blå næring
- Strategisk arbeid for å sikre tilgang på kaier og annen infrastruktur knyttet til marin sektor

8 Overføringer til NAV, kirke, kultur

	Ekskl avskr		Revidert		Økonomiplan			
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett				
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	
Administrasjon/ledelse/beredskap	1 799	252	252	593	593	593	593	
NAV	12 504	11 328	12 128	12 550	12 550	12 550	12 550	
Overføring kirkelig fellesråd	6 225	5 925	6 225	6 455	6 455	6 455	6 455	
Overføring Roret/kultur/regionale midler	24 910	14 739	14 739	14 280	14 280	14 280	14 280	
Kultur, NAV, overføring kirke	45 438	32 244	33 344	33 878	33 878	33 878	33 878	

8.1 NAV

De overordna ambisjonene for NAV-kontoret i perioden 2023-2024 vil være i tråd med NAV sin nye virksomhetsstrategi og Ørland kommune sine styringsdokumenter.

NAV utvikler stadig nye digitale tjenester slik at de som er i stand til det og ønsker det i større grad greier seg selv. Ansatte får brukt ressursene til å hjelpe de som har sammensatte utfordringer og trenger mest bistand. Utfordringene rundt personlig økonomi er også økende og mange i Ørland har en så stor gjeldsbyrde at de ikke håndterer den selv og trenger bistand til dette. Vi ser også at det å ikke ha orden i økonomien er med på å skape helseutfordringer som gjør at flere ikke greier å stå i jobbene sine.

NAV har håndtert en større mengde arbeidssøkere over tid og vi ser at veldig mange nå har kommet tilbake i jobb. Ledigheten er pr. 30.09.22 1,3%. Vi ser også at de vi nå sitter igjen med som arbeidssøkere er de samme som var arbeidssøkere før Covid-19, samt de som fikk omfattende bistand til å komme ut i jobb. Det er vanskelig for disse å komme tilbake i jobb og det er viktig at vi har fokus på tett og helhetlig oppfølging samt kompetanseheving for at disse i større grad skal kunne «matche» behovet i arbeidsmarkedet. Trøndelagsmodellen som er et samarbeid mellom NAV Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune for at flere skal kunne kvalifisere seg og få fagbrev, vil i så måte være et viktig satsningsområde for oss. Det vil også være viktig å komme enda tettere på bedriftene i Ørland og resten av Fosen med tanke på kunnskap om hvilke behov de har for arbeidskraft framover og legge til rette for at de ønsker å være med å kvalifisere flere gjennom et lærlingeløp. For 2023 er det nå besluttet at helsefag og TIP (teknologi- og industrifag) vil være fagområder det er mulig å kvalifisere seg til gjennom Trøndelagsmodellen på Fosen.

Vi har fått prosjektmidler via direktoratet og statsforvalteren og det gir oss anledning til å jobbe tettere med den gruppa som sliter mest økonomisk og som har barn. Prosjektet Familien i Fokus hadde oppstart i januar 2021 og vi har gjennom dette prosjektet fått anledning til å bistå flere familier gjennom tett og koordinert innsats og godt sosialt arbeid i NAV. Vi har også i dette prosjektet gjort oss gode erfaringer med et tettere samarbeid med kommunens avdeling for Familie, forebygging, psykisk helse og rus samt Fosen barnevernstjeneste. Vi kommer til å søke prosjektmidler videre her og kan få dette i inntil 3 år. Det vil være viktig for oss å jobbe for at dette prosjektet blir implementert i ordinær drift og at det er en god plan på dette i god tid før 3. prosjektår er ferdig.

Vi har nå fått anledning til å gjøre fast ansettelse i det som hittil har vært et kommunalt prosjekt, Arbeidsmuligheter for flyktninger og vil fortsette å søke prosjektmidler for tettere samarbeid med flykningetjenesten, da vi ser at dette gjør at vi kommer i tidlig og tett dialog med flykningene noe som fører med seg et tidligere og mer arbeidsretta løp. Flykningene kommer dermed raskere i jobb og blir en viktig ressurs i lokalt arbeidsliv. Dette vil være særdeles viktig for Ørland kommune med

tanke på de økte kostnader til økonomisk sosialhjelp det fører med seg dersom flyktningene ikke kommer i arbeid.

Nøkkeltall for Ørland pr. utgangen av september 2022

- Arbeidsledige
 - o Det er pr. 30.09.22 67 helt ledige arbeidssøkere. Dette er 1,3% av arbeidsstyrken.
 - o I tillegg er det 44 som er delvis ledige, noe som utgjør 0,9% av arbeidsstyrken
 - o Det er ca. 60 under 30 år som er helt eller delvis ledig.
 - o Det er 13 flyktninger som er arbeidssøkere
- Ved utgangen av september var det 217 sykmeldte
- 303 brukere er registrert med nedsatt arbeidsevne og 257 av disse har arbeidsavklaringspenger
- Ørland kommune har 245 bedrifter med minst 5 ansatte. Vi samarbeider godt med flere av bedriftene knytta til rekruttering. Vi har for få treffpunkter med næringslivet og næringsforeningene og må sette dette mer i system i løpet av 2023.
- Vi hadde i 2021 utbetalt ca. 5,1 mill. kr i økonomisk sosialhjelp i tillegg til 1,2 mill til flyktninger med botid under 5 år. 215 brukere totalt hadde utbetaling. 68 var under 30 år og 68 hadde barn. Per 30.09.2022 har antall brukere med økonomisk sosial hjelp gått noe ned.
- 78 personer hadde vedtak på økonomisk råd og veiledning i 2021. 35 av disse har barn og 32 eier eget hus. Det var 35 nye søknader og 38 saker ble avslutta. Vi har et godt samarbeid med Kompetansesentret for gjeld. Det er en økning i gjeldssaker med stor og komplisert gjeldsbyrde.
- Vi har pr. 30.09.2022 7 personer i Kvalifiseringsprogrammet. Dette er et program vi må utnytte i større grad.

Prioriteringer for 2023

Nav Ørland skal også i 2023 ha en tydelig prioritering i tråd med mål og disponeringsbrev, kommunebrevet og utfordringsbilde i kommunen. Det er sannsynlig at disse i stor grad blir lik de prioriterte gruppene i 2022. Det betyr at følgende brukergrupper blir prioritert:

- Ungdom
 - o Unge ledige under 30 år
 - o Unge ledige med spesielt tilpassa innsats under 30 år
 - o Ungdom som har økonomisk sosialhjelp over tid
- Innvandrere fra land utenfor EØS,
 - o Spesielt fokus på de som har økonomisk sosialhjelp
- Langtidsledige som har under 26 uker igjen av dagpengeperioden
- Sykmeldte uten arbeidsgiver
- Mottakere av AAP og spesielt de som nærmer seg slutten av AAP-perioden
- Arbeidsgivere som ansetter utsatte grupper, skal få god oppfølging
- Brukere som har behov for økonomisk sosialhjelp, KVP og økonomisk råd og veiledning.
- Familier med barn som mottar sosial hjelp og økonomisk råd og veiledning.

En konsekvens av våre prioriteringer er at brukergrupper som ikke har høy prioritet i stor grad får digital oppfølging og lengre vedtak som for eksempel supplerende økonomisk sosialhjelp.

Konkretisering av tiltak for å nå overordna mål:

1. Veilednings- og inkluderingskompetanse
 - a. God kartlegging
 - b. Tilpassede brukermøter
 - c. Tidlig avklaring
 - d. Tydelige arbeidsrettede mål
 - e. Samordna tjenester

- f. God kvalitet
- 2. Arbeidsflyt og tjenesteutvikling
 - a. Frigjøre ressurser gjennom optimalisering av arbeidsflyten
 - b. Bedre metodisk oppfølgingsarbeid
 - c. Samarbeid med andre kommunale tjenester
- 3. Kvalifisering
 - a. Prioritere de med lav eller ingen utdanning.
 - 1. Forsterke samarbeidet med næringsliv og fylkeskommune gjennom Trøndelagsmodellen
- 4. Ett NAV
 - a. Enhetlig, helhetlig og koordinerte tjenester
 - b. Ivaretagelse av barneperspektivet
 - c. Ledere som er aktive i samfunnsdebatten
 - d. God samskaping forankret i partnerskapet

8.2 Ørland kirkelige fellesråd

Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og Ørland kirkelige fellesråd ble vedtatt i kommunestyret 18.11.2021. Ørland kommunes økonomiske ansvar etter Trossamfunnsloven ytes som årlige drifts- og investeringstilskudd i kommunes budsjett og økonomiplan. Fellesrådet oversender til kommunen forslag til budsjett og økonomiplan som inneholder tilskudd til drift og investering. Det årlige driftstilskuddet fra kommunen er å betrakte som en rammebevilgning og disponeres fullt ut av fellesrådet. Investeringstilskuddet disponeres i henhold til vedtatte prosjekt.

Den administrative kontakten mellom Ørland kirkelige fellesråd og Ørland kommune skjer mellom kirkeverge og den kommunalt ansatte med ansvar for det aktuelle tjenesteområde for gjensidig informasjon om samfunnsmessige oppgaver, og budsjett og økonomiplan. Det holdes minimum ett møte i året mellom kommunens og fellesrådets administrative ledelse slik trossamfunnsloven legger opp til.

I henhold til samarbeidsavtalen er Ørland kirkelige fellesråd ansvarlig for anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårdene, kirkelige bygg med tilhørende eiendommer og områdene rundt kirkebygg og kirkegårder. Fellesrådet har egne maskiner/anleggsmidler. Fellesrådet er ansvarlig for større bygg- og anleggsarbeider (rehabiliteringstiltak av kirkebygg og kirkegårder).

8.3 Roret Ørland kulturforetak KF

Roret Ørland kulturforetak KF utarbeider sitt forslag til budsjett som behandles i styret for foretaket. Kommunedirektøren forelegges budsjettet og gir en uttalelse som følger saken til behandling i foretakets styre og kommunestyret.

8.4 Overføringer til kulturområdet og andre

Det foreslås at tilskudd til kulturområdet og andre reduseres fra kr 500.000 til kr 300.000 i 2023. Det foreslås videre at tilskuddet på kr 300.000 overføres til Roret Ørland kulturforetak KF, slik at alle lag og foreninger søker på tilskudd til kulturmidler fra en samlet pott.

I 2021 og 2022 ble kr 500.000 fordelt slik:

- Stiftelsen Uthaugsgården kr 270.000
- Mølnargården kr 140.000
- Yrjar Heimbygdslag kr 30.000
- Stiftelsen Halten kr 30.000

- Ørland Sanitetslag kr 30.000

Administrasjonen foreslår å videreføre garantien i 2023 til gjennomføring av NIPA med kr 1.000.000 og kr 50.000 til gjennomføring av eldredagen.

9 Økonomiavdeling

	Ekskl avskr		Revidert				
	Regnskap	Budsjett	budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiavdeling	6 143	6 797	6 797	7 067	7 067	7 067	7 067
Tilfeldige utgifter	1 798	500	500	500	500	500	500
Økonomi og tilfeldige utgifter	7 941	7 297	7 297	7 567	7 567	7 567	7 567

9.1 Overordnede mål og ambisjoner

Overordnede mål og ambisjoner Målsettingen er å være en god støtte for den enkelte enhetsleder og kommunalsjef på budsjettoppfølging og være medspiller på utarbeidelse av økonomiske analyser. Vi ønsker å ligge i forkant og ha muligheten til å være med tidligere i prosessene.

Innkjøpsrådet skal lyse ut rammeavtale og sørge for at de blir fulgt og være en støtte under større enkeltinnkjøp. Det skal legges en innsats inn i å følge opp leverandørene for å sikre at vi får det som vi har bestilt og at forpliktelser nedfelt i kontraktene blir overholdt. Fosen regnskap skal arbeide for å ta i bruk nye elektroniske verktøy og utnytte den ressursen som Fosen IKT har innen digitalisering. Målet er å gi sikre tjenester til en lavere kostnad.

Vi er i gang med et likviditets-styringsprosjekt i samarbeid med hovedbankforbindelsen (SMN). Med et økt rentenivå vil dette gi mer effekt på økonomien.

9.2 Dagens drift

Økonomiavdelingen skal drive med budsjettutarbeidelse, budsjettoppfølging, økonomiske analyser, rapportering, innkjøp og internkontroll.

Økonomiavdelingen har ansvar for drift av Fosen regnskap som er et interkommunalt samarbeid som leverer regnskapstjenester til Fosen-kommunene og skal gå i balanse hvert år. Innen innkjøp skal arbeidet med oppfølging av avtalene intensiveres, både med internt mot bestillere og eksternt mot leverandørene. Vi ser at dette har en god effekt.

Økonomiavdelingen beregner også vederlag for opphold på sykehjem. Arbeidet ble tatt over fra helse i forbindelse med kommunesammenslåingen.

9.3 Utviklingstrekk

Det legges opp til deltagelse på kortere kurs for å vedlikeholde og opparbeide ny kompetanse.

10 Investeringsbudsjett

10.1 Kommentarer til investeringsbudsjettet

10.1.1 Vann

Budsjetterte prosjekt

60001 - Nytt renseanlegg og reservevannforsyning

Bygging av ny pumpestasjon til ny Ørland vannbehandlingsanlegg og ny inntaksrør til Barset Vannbehandling.

63001-Renovering vannledninger

Bevilgningen skal brukes til å skifte ut gamle vannledninger og kummer. Mange av dagens ledninger er i dårlig forfatning og her er det store lekkasjer. Etter styrking av renseanlegg og reservevannforsyning vil fornying av vannledninger bli prioritert.

63002 -Vannledning Oksvoll

Ferdigstillelse av anlegget med ny rør til Valsneset, samt nytt høydebasseng ved Vassmyra. Arkeologiske utgravninger er estimert til kr.: 1,3 mil.

63016 - Nytt renseanlegg

Kjøp av tomt og detaljplanlegging av nytt vannbehandlingsanlegg

63017 - Nytt låsesystem

Vannverket i Ørland kommune har en del bygg som er samfunnskritisk. Det er veldig viktig at disse byggene er godt sikret. Vannverket har i dag sammensatt av tre forskjellige låssystem. Barset vannverk, Bjugn kommune og Ørland kommune. Vi vet det er mange nøkler som er på avveie. Vannverket ønsker å få et låssystem som er likt resten av kommune.

Ny - Doblering av sjøledning Lysøysund

En sjøledning som forsyner Lysøysund er et svakt punkt i forsyninga til området. Styrkes med dublering.

Videreførte prosjekt

63013 - Vannanlegg i samarbeid med avløp

Utskifting av eksisterende vannledningsnett, kummer, mm på forsyningsnettet. Dette er aktuelt områder der det ligger både vann og avløpsledninger som skal skiftes ut.

62009 - Pumpestasjon Kotenget

Prosjektet er i avslutningsfasen

63014 - Sjøledning Risvika

Legging av ny sjøledning i Risvika for å forbedre vannforsyningen i sørdelen av Nes
Prosjektet er i avslutningsfasen

63015 - Sjøledning Storfosna

Prosjektet er i avslutningsfasen

62001 - Pumpestasjon Lerbern
Prosjektet er i avslutningsfasen

63018, Anskaffelse biler
Utkjøp av bil etter leasing periode.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Ligger innenfor den generelle potten «renovering vannledning».

10.1.2 Avløp

Budsjetterte prosjekt

50032 - Renovering avløp

Det er flere områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørrnett. I boligfelt er det behov for å skifte ut kloakk og overvannsledninger i samarbeid med vannforsyning.

50040 - Oppgradering silanlegg Hovdetåa

Eksisterende bygg og anlegg er av en slik tilstand at det er nødvendig å utrede om anlegget skal utbedres eller det skal bygges nytt hus og renseanlegg

Ny - Rammeplan for avløp 2023-2035

Det er et behov for strategi og styringsverktøy for videre utvikling av avløpssektoren.

Ny - Avløpsnett Alf Nebbs gate

Det er nødvendig å skifte ut vann og avløpsledninger som ikke tilfredsstillers dagens VA Norm når arbeidet med utbedring av Alf Nebbs gate utføres. Vann og avløpsledninger fra Prestdalsveien og ca 100m nedover(vestover) ble utskiftet i forbindelse med utbygging av Sentrumsveien 10.

Det er nå nødvendig å skifte ut avløpsledninger resten av gata ca 200m. Alle sandfangkummer på strekningen fra Prestdalsveien til Strandveien (300m) må utskiftes.

Videreførte prosjekt

50005 - Sæterfjæra Kulvert og VA anlegg

Gjelder ferdigstillelse av avløpsledninger. Anlegget er satt på vent inntil området har stabilisert seg og belastning er fjernet.

50036 - Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad

Påstartet ca 550 m av totalt ca 1250 meter. Hele strekningen er prosjektert og igangsatt.

50039 - Kloakkledning Ervika

Ledningen gir mulighet for å tilkoble 14 eksisterende boliger samt et framtidig boligfelt og nye boliger i området. Kloakkledningen sees i sammenheng med en helhetlig plan for kloakkanlegg i Ervika.

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugn fjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann i hh til krav i utslippstillatelse.

50043 - Mebostad kloakk pumpestasjon

Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Det må vurderes om det skal bygges ny slamavskiller eller at kloakken skal pumpes inn til kloakkrenseanlegg.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Ligger innenfor den generelle potten «renovering avløp».

10.1.3 Tomtetekniske kostnader

Budsjetterte prosjekt

50045 - Tomteteknisk arbeid

Veg, vann og avløp og andre tomtekniske kostnader til nye og utvidelser av næringsareal og boligfelt.

Tidligere års bevilgning videreføres og følgende prosjekt prioriteres:

- Myran industriområde
- Slutføring av Sæterfjæra

65026 - Brekstadbukta boligfelt/vernedede bygg

Foreløpige kostnadsvurderinger tilsier et investeringsbehov på 30 mill. I tillegg kommer planmidler som er benyttet. Reguleringsplanen ble godkjent 17.03.22. På samme møtet ble det satt av 2,5 millioner for oppstart og planlegging av prosjektet. Det er gjennomført plastring langs sjøkanten og gjort en verdivurdering for prosjektet. Eiendomsmegler 1 ble engasjert for å gjennomføre verdivurderingen av byggene og tomtene i Brekstadbukta. Av de 16 boligene som skal flyttes, har de befart samtlige utvendig. Åtte av disse er også befart innvendig.

Eiendomsmegler 1 sin vurdering, er at det er en del usikkerhetsmomenter som gjenstår som f.eks. type grunnmur (ringmur og krypkjeller gir muligheter for individuelle tilpasninger for plassering av rørføringer), tomt til egen bruk, organisering og vedlikehold i feltet mm. Det er gjort to verdivurderinger for de verneverdige husene:

- Slik boligen fremstår i dag med ny grunnmur har vi vurdert verdien til: Kr. 10 330 000,- (8 av 16 boliger)
- Med fasade renovering etter reguleringsplanen bestemmelser: Kr. 33 650 000,- (16 boliger)

Rekkehustomter er vurdert opp mot beliggenhet og sammenlignet hva lignende arealer er verdsatt til i det åpne markedet. Vi har kommet fram til en verdi på kr. 450 000,- pr rekkehus tomt. Dette gir totalt en verdi på kr. 14 850 000,-

Dette tilsier at prosjektet kan gjennomføres innenfor rammene av selvkost. Det må prosjekteres og planlegges mer i detalj sammen med Forsvarsbygg. Det vil være viktig både å få en egen prosjektledelse for prosjektet. Prosjektet er unikt i nasjonal sammenheng. I tillegg til navnekonkurranse vil det være viktig å formidle sammenheng med historien om utbyggingen av flybasen, sammenhengen med Austråttområdet og bevaring av verneverdige hus i kommunen. Forsvaret har signalisert at de er interessert i å benytte flere av disse vernede husene til et unikt boligtilbud til noen forsvarsansatte og i sin formidling av utvikling og samhandlingen mellom forsvaret og sivilsamfunnet. Det legges til grunn at prosjektet skaper unik kunnskap og skal formidle dette denne innenfor utvikling, rådgivning og planlegging forbundet med kulturvern og kulturformidling.

65010 - Skipsleia næringspark

Ørland kommune har søkt om 14,1 millioner kroner i Statlig støtte til fiskerikai på Uthaug.

Kommunestyret vedtok 23.06.22 blant annet:

- Ørland kommunestyre vedtar oppstart av bygging av ny almenningsskai for fiskere i Uthaug havn, høsten 2022 (jfr. vedtak i kommunestyret 09.12.2021).
- Fullfinansiering av prosjektet tas inn i budsjett for 2023.

Finansieringen legges inn under tomtetekniske kostnader med den forventningen at staten støtter utbyggingen. Det ligger en usikkerhet i om fiskekaia på Uthaug får den statlige støtten som er omsøkt, men kommunen kan søke støtte over flere år.

Videreførte prosjekt

50008 - Mebostad boligfelt

Utbygging av Mebostad boligfelt

65003 - Opparbeidelse Ulsetmyran Industripark

Slutføring av Ulsetmyran Industriområde

50031 - Eiendommer i rød sone

Midlertidig kommunalt kjøp av tomter i rød støysone med tanke om videresalg basert på kommunale regler.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Myran industriområde

Vurdere å utvikle næringsarealet i samarbeid med nærliggende private næringsareal med tanke på kostnadsdeling på vei, vann og avløp.

50021 - Opparbeidelse Kleivan boligområde

Prosjektering, utarbeidelse av anbudsdokumenter og utbygging av tomteområdet.

10.1.4 Trafikksikkerhet og veg

Budsjetterte prosjekt

50033 - Utbedring kommunale veier

Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. I tillegg har kommunen ca 45 km grusdekke i Kommunen.

Ny - Kommunalt bidrag g-s veg fylkesveg

Det er og vil bli planlagt flere gang- og sykkelveger og annen infrastruktur i tilknytning til fylkesveger. Det må jobbes med ekstern finansiering i tillegg til prioritering mellom disse prosjektene innenfor den begrensede rammen kommunen har til investering.

50001 Trafikksikkerhetstiltak - egenandel

Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser. I dagens ordning dekker tilskuddet inntil 60% av kostnadene.

50012 - Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei
Bygging av gang og sykkelvei langs kommunal veg. Stort behov pga mange myketrifikanter til Fosen Videregående skole og Bekkfaret barnehage.

50014 - Oppgradering av Alf Nebbs gate
Den kommunale delen av gata er nedslitt og har stort behov for renovering.
Det vil bli lagt vekt på å utforme gata og de opphøyde gangfeltene i henhold til krav om universell utforming. Det er nødvendig å skifte ut avløpsledninger i gata og sees på i sammenheng med en helhetlig plan for avløp i Bjugn sentrum.

50015 - Planlegging gang- og sykkelvei Vallersund
Det utarbeides i reguleringsplan for strekningen fra avkjøring til Oppvekstsenteret (brua) og forbi "Coopen". Det er stort behov for å bedre trafikksikkerheten i området.

50016 - Planlegging gang og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk
Vil sikre trygg skoleveg fra Ervika til Bjugn langs den trafikkerte Fv 710

50019 - Planlegging gang- og sykkelvei Opphaug
Både gamle boligfelt på Ottersbo og nye boligfelt på Nordlund har behov for trygg skoleveg langs fylkesveg til Opphaug skole.

50017 - Bro og trafikksikkerhetstiltak Elveng
I juni 2021 vedtok kommunestyre at det legges frem forslag til budsjettvedtak for strakstiltak på Høgåskammen bru 2 når kostnadsbehovet er endelig avklart. Strakstiltakene burde optimalt vært gjennomført tidligere enn oppsatt i økonomiplanen.

50035 - Utskifting gatelysarmaturer
Gatelys langs veiene i "gamle" Bjugn har generelt en lav standard. Mange av lysene er satt opp på 70 tallet og det er stort behov for å foreta en totalrenovering av anleggene.

Videreførte prosjekt

50020 - Bru Storfosna - Kråkvåg
Reparasjon og utbedring av bru.

50024 - Opparbeidelse gang- og sykkelveier i Brekstad sentrum
Slutføring i 2022

50026 - Avkjørsel Reksterberg
Slutføring 2022

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Omlegging av vei Ervika, bussholdeplass
Det bør utarbeides ny reguleringsplan for området ved barnehagen. Det foreslås å legge om Ervikveien, bygge ny bussholdeplass samt bygge gang og sykkelvei. Det er stort behov for å bedre trafikksikkerheten i området.

Tiltak langs fylkesveg som det ikke er avsatt egne midler til gjennomføring utenom 1 mill/år i totale bevilgninger til fordeling:

- Gang- og sykkelvei langs Prestdalsveien

- Gang- og sykkelvei til Opphaug skole
- Gang- og sykkelvei Vallersund
- Gang- og sykkelvei Stuaneset - Bjugn krk
- Gang- og sykkelvei Hårberg – Uthaug
- Gang- og sykkelvei Ervika – Opphaug
- Kryssing av Fv 710 ved Opphaug

10.1.5 Kultur/ idrett/ uteområder

Budsjetterte prosjekt

Ny - Skatepark Botngård ungdomsskole

Det er forventninger blant barn og unge om nye anlegg. Samtidig er erfaringen at utearealene på ungdomsskolen ikke bare benyttes i skoletiden, men også etter skoletid. Det er allerede investert i to nærmiljøanlegg i samme kategorien på skoleområdet og rekkverk med mer som ikke er dimensjonert for denne aktiviteten, blir ødelagt. Det kan vurderes ytterligere kommunalt rammer i saldering og eksterne midler. I tillegg er det mulighet for å søke 30% spillemidler for nærmiljøanlegg, maks begrenset til 2 millioner.

Området som tidligere ble foreslått ligger ved rulleskøytebanen, område ved Botngård barneskole ble foreslått som et alternativ. Argumentet for det nye forslag er at uteområde ved ungdomsskole er allerede et samlingspunkt, og det brukes også mye utom skoletid. En samling av slike aktivitetsområder vurderes gunstig (fortetting av aktivitet, bedre sosial kontroll, driftsfordeler). Skal kommunen bruke investeringsmidler må kommunen gjennomføre prosjektet og eie anlegget i etterkant. Dette er fordelaktig å se dette i sammenheng med eksisterende anlegg. Anlegget på ungdomsskolen forutsettes planlagt i nært samarbeid skole, elever og andre potensielt brukere av anlegget.

En skatepark kan brukes til skating, sykling og sparkesykkel. Det kan brukes betong og kupert asfalt. Å bruke kupert asfalt er en rimeligere løsning en betong, men betong gir en høyere kvalitet og mulighet for mer allsidig bruk. En kombinasjon gir mulighet for allsidig bruk og demper kostnader.

Det må være mål å bevare noen av de grønne elementer i området slik at det ikke blir bare betong og asfalt. Noen farge innslag (maling) må vurderes slik at det blir et visuelt spennende område, samt at man har de nødvendige kontrastfarger. Alt av grus og stein må bli erstattet med et fast dekke slik at det ikke forurenser de rene flater til skating. Et skateanlegg må også ha sosiale soner, da skate aktivitet ikke bare består av skate aktivitet, men det er også viktig og se og bli sett. Gress elementer må unngås av driftsmessige årsaker. Og det må tilstrebes at deler av anlegget er universell utformet slik at også de som ikke kan delta i de fysiske aktivitetene kan være en del av det sosiale miljøet. Universell utforming inkluderer tilstrekkelig med kontraster osv.

Potensielt område ved Botngård ungdomsskole er ca 1100 m² stor, skate området er potensielt ca 700-800 m² stor. I bestemmelser om tilskudd er det lagt grense på anlegg på 400 m² kjøreflate (maks 1MNOK) og 800 m² kjøreflate (maks 2 MNOK). For å få mest mulig spillemidler bør satsingen være å være at man kommer opp i 800 m² for å utløse maks spillemidler.

Ny - Generelle Kultur/idrett/uteområder

Avsatt til prosjekt for å styrke bo- og bilyst i kommunen. Det er behov for kommunal egenandel ved søknad om tippemidler.

50018 - Sæterfjæra, Lagunen og park: gang- og sykkelvei med tilhørende uteareal

Sees i sammenheng med masse fra kjøpesenter tomt og utvikling av Bjugn på strekningen langs sjøen fra Sæterfjæra til Lagunen og fra Lagunen til parken med scene i sentrum. Båt" (scene) i parken ved Botngårdselva må utbedres da den er falleferdig. Det er flere spennende private prosjekt planlagt ved og rundt Lagunen som kommunen bør legge til rette for slik at de blir gjennomført.

65006 - Kjøp av statue av Fru Inger

Det er gjennomført mulighetsstudie for plassering av statuen på Hovdtåa. Prosjektet omfatter kjøp av statue og opparbeiding av areal rundt statuen.

Videreførte prosjekt

65021 - Kunstgressbane Bjugn

Påkobling undervarmeanlegg til eksisterende varmeanlegg i Fosenhallen

55068 - Nytt lysanlegg Fosenhallen

Behov for oppgradering av lysanlegg, utskiftning til LED, enøk. Prosjektet er startet opp montering er planlagt i sommer 2023. ubrukte midler overføres.

Slik det ser ut nå vil prosjektet få en overskridelse av 0,2-0,4 MNOK da bevilgningen ikke kommer overens med budsjetterte kostnader. Det vil vi kunne si mer om når det kommer inn tilbud.

55032 - Ombygging scene Bjugnhallen

HMS tiltak i Bjugnhallen

55055 - Oppgradering av lys Ørland kultursenter, k-sak 50/2020

Nytt lysanlegg fordi det var umulig å skaffe reservedeler til eksisterende anlegg.

55038, Utskiftning lekeapparater barnehagene Bjugn 2018

Gjennomføres 2023

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Må finansieres innenfor generell ramme.

10.1.6 Kaier

Budsjetterte prosjekt

50002 - Fergekai Dybfest og Tarva

Kritisk, henviser til inspeksjon, rapport og overslag. Må vurderes i sammenheng med fylkeskommunal drift og eventuell elektrifisering av ferjestrekningen.

Ny - Utbedring av kommunale kaier

Det er store behov for oppgradering av eksisterende kaier og utvikling av nye kaier i kommunen. Mest akutt behov er Brekstad Havn med enkel utbedring for drift av kaiene i Brekstad havn de nærmeste år. Dette må vurderes i forhold til framtidig bruk av kaiene.

Ny - Utskiftning porter Hurtigbåt terminal

Portene må utskiftes snarest. Ikke stoppfunksjon som kan medføre fare for passasjerene.

Videreførte prosjekt

Ingen prosjekt

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Det er behov for større investeringer på kommunale kaianlegg. Disse er ikke nærmere spesifisert her.

10.1.7 Mindre bygningsmessige tiltak

Budsjetterte prosjekt

55046 - HMS Bygg (HMS = Helse Miljø Sikkerhet)

Oppgradering av kommunale bygninger. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesielle behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager. Avsatt beløp vil ikke være tilstrekkelig for å oppnå mål i Eiendomsstrategien.

Videreførte prosjekt

55061 - Uteområde DR Sauers vei 10

Behov for uteområde for sykehjemsplasser (langtids). Gjelder for plasser/faste beboere som flytter fra Brekstad til Bjugn. Viktig for å opprettholde kvalitet i tjenestene og Livsgledesertifiseringen.

55060 - ØMS/Bjugn Helsesenter

Tilpasninger Bjugn helsesenter ved overføring av 20 langtidsplasser fra Brekstad.

Tilpasninger dagaktivitetstilbud i lokale utenfor ØMS og Bjugn helsesenter Hjelpemiddellager.

Ventilasjon fellesstue og verandadør/nødutgang Hildatunet.

Oppgradering/utskifting av garasje (biler går ikke inn i de eksisterende) Hildatunet.

Carport til bil, mulig i sammenheng med hjemmetjenesten sine Soltunet.

Medisinrom Soltunet og Hildatunet.

55064 - Ørland ungdomsskole / tilpasning universell utforming

Det er behov for å oppgradere område som er tilrettelagt for elever med særskilt behov. Det jobbes med forskjellige alternativer. Det anslås at investeringskostnader vil bli i størrelsesorden 2,7-5 millioner kroner. Tilrettelegging vil bli gjennomført i henhold til lovkrav og i samarbeid med helsepersonell.

55028 - Utskifting fyrkjeler kommunale bygg

Sikre energi og oppvarming i kommunale bygg

55066 - Tak ØMS og Bjugn helsesenter

Slutføring av prosjekt

55067 - Brannsikring Nedre Internat

Slutføring av prosjekt

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Solceller, solkollektorer

For å oppnå klimamål bør det gjennomføres prosjekt med å montere solceller og/eller solkollektorer på tak. Det er ikke satt av midler innenfor dagens budsjett, men det vil vurderes i forbindelse med saldering om midler som ikke er benyttet, kan omfordeles til et slikt tiltak. Det gjelder spesielt Kosmos barnehage. Det foreslås å vurdere om noen av disse midler kan brukes til solcelle anlegg på bygget. 4,5 MNOK. Tanken er at det skal monteres på nyere bygg i kommunen som vi vet skal stå i mange år til. Tiltak ansees som en start på å redusere eksternt energibehov og kan evt. fordeles over flere år, samt redusere i omfang.

Tinghuset

Vinduer på tinghuset må skiftes ut pga funksjonssvikt i hengsler som er ikke å få lenger, samt enøk tiltak. Det er ikke mulig å åpne vinduer lenger. kr. 630.000 eks. mva

Brekstad barneskole

Det er behov for å skifte automatikken i låssystemet (kortlesersystemet). Systemet som er montert er ikke kompatibel med systemet på øvrige bygg og funksjonerer ikke som det skal. Et nytt system vil være mer driftssikker bidra til sikring av kommunens eiendom. 330 000 eks. Mva. Dette sees i sammenheng med avslutning av utbyggingsprosjektet.

Opphaug skole

Oppgradering SD anlegg, enøk tiltak. Kr. 800.000 eks. mva

Vallersund oppvekstsenter

Oppgradering varmepumpe. Enøk. Kr. 600.000 eks. mva

Borgen barnehage

Varmeanlegget fungerer ikke tilfredsstillende og det er behov for oppgradering av anlegget. Kr.550.000 eks mva.

Borgen barnehage har behov for justeringer ved pauserom og arbeidsrom. Det bør settes inn en dør imellom arbeidsrom og pauserom som HMS-tiltak for å skjerme pause- og personalrommet. Det er behov for en dør inn til møterom utenifra. Dette er også et HMS-tiltak for å skjerme pauserommet, samt av hensyn til møtedeltakere. Borgen har behov for et nytt leikeapparat på uteområdet til småbarn, da det ikke er hensiktsmessig slik det er per i dag pga. avstand fra den ene avdelingen til leikeapparater.

Futura barnehage

SD anlegget fungerer ikke tilfredsstillende og det er behov for oppgradering, enøk. Kr. 1 000 000 eks. Mva.

Futura barnehage har behov for bedre løsninger i forhold til solskjerming da det blir nokså varmt inne i sommerhalvåret. Utvendig solskjerming på fasadevinduer ville gitt mer tilfredsstillende løsninger. I dag foreligger det kun innvendig persienner med snorer. Dette er også uheldig i forhold til sikkerhetsrisiko for barna. Dette ble bemerket på HMS-tilsyn gjennomført denne høsten. Utelekeplassen på baksiden ønskes oppdelt med permanent gjerde med to porter i, dette for å skape bedre rammer for barnas lek slik at det kan være færre barn som oppholder seg på samme areal. På grunn av endret søkelys på matsservering i barnehagen er det behov for å gjøre om et av grupperommene til kjølerom

Lyngrabben barnehage

Lyngrabben barnehage ble tatt ut av drift i 2021. Bygget er vedtatt rivet og det foreslås å bruke ubrukte midler fra Kosmos barnehage prosjektet for rivning og opparbeidelse av tomt. Gapahuken blir stående og gjøres tilgjengelig til allmenheten inntil videre.

Solkysten avd. Lysøysund

Solkysten avd. Lysøysund har behov for en vognbod. Her ligger barna ute i vognene sine bak bygget. Det er i år snakk om 11 vogner. Vognene må kjøres inn og ut av bygget hver dag. Det er også behov for en oppvaskmaskin beregnet for storkjøkken på avdeling Lysøysund.

Solkysten avd. Sandnes

Solkysten avd. Sandnes har behov for en vognbod, og ønsker å utvide uteområdet sitt.

Botngård barneskole

Botngård barneskole er kommunens største skole og er lite tilpasset standard og krav i henhold til dagens opplæring. Det vil være behov for betydelig oppgradering av Botngård barneskole. I perioden frem til nytt bygg er det behov for nye møbler på personalrom og nye komfyrer på skolekjøkken. Det er behov for å få montert navneskilt på fasade. kr. 92 000 eks. Mva. Skolekjøkken er utslitt og tilfredsstillende ikke krav. Kjøkkenet må oppgraderes til dagens standard og en av kjøkkenstasjoner må oppgraderes til et universell utformet stasjon. 1 MNOK eks. mva

Bjugn helsesenter

Det er et omfattende behov for investeringer på helsesenter. Det avventes utredning på fremtidens helsebygg. Blant behovene er:

- Oppgradering lysanlegg 18,20,24: Kr 450.000 eks. MVA
- Utbedring gulv dr. Sauers vei 18: 6 MNOK eks. mva
- Ca 25% av gamle fløyen på 14/16 er i bruk og det medfører mye stillestående vann i rørrettet med legionella som konsekvens. Rørrettet blendes av og det legges opp nye rør til tappepunkter som er i bruk. Det er viktig å lukke avviket: Kr. 200.000 eks. mva

Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenheten har tilholdssted i øvre internat og har funksjonelle lokaler. Hvis fortsatt økt bosetting over tid vil det være behov for økt kapasitet på både undervisningslokaler, arbeidsrom for ansatte og sanitæranlegg. Sanitæranlegg, toalett ved undervisningsarealene er ikke tilfredsstillende per i dag. Det er behov for magneter på dørene inn til kjøkkenet, da disse slippes om alarmen går. Dørene er tunge og brukes ofte.

Ørland medisinsk senter

Det er omfattende behov for både nybygg og rehabilitering. Det avventes utredning på fremtidens helsebygg:

- Det er behov for å oppgradere ventilasjonsanlegg i fløyen som leies av forsvaret. Kr. 500 000, eks. mva
- Det er behov for å oppgradere ventilasjonsanlegg på kontorfløyen da dagens anlegg ikke har tilfredsstillende kapasitet. Kr. 600 000 eks. Mva
- Bytting hovedtavla 2 MNOK eks mva

Bjugnhallen – basseng

Det har kommet innspill fra rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne om å få montert en stang i vannspeilet for å holde seg i. Ønsket er teknisk komplisert, og det er knyttet usikkerheter til utførelse. Det vil brukes midler på utredning før evt. settes i verk. Kr. 200.000.

Bekkfaret

Bekkfaret har behov for et overbygg på baksiden for plassering av vogner og solskjerming på den øvre siden av bygget, de to øverste inngangene. For å sikre mer effektiv drift ved kjøkkenet er det behov for å investere i en dampovn for drift av storkjøkkenet. Det er også behov for en grillhytte på uteområdet til barnehagen.

Ørland sparebank arena

Roret har signalisert behov for å endre på adkomstsystemer og dører. Kr. 400 000 eks. mva
Ørland kultursenter

Ørland kultursenter

Behov for oppgradering og utskiftning av SD anlegg (inkl. næringshus som er på samme anlegg). Kr. 1 200 000, eks. mva

Kommunale boliger

Det er behov for å bruke midler til kommunale boliger. Boligsosial plan utreder behovet, og behovet er ikke definert eller beregnet.

Gryta - garderobebygg

Bygget preget av slitt og eldre. Anbefales nybygg. 4,5 MNOK eks. Mva

Øvre internat

Det må utarbeides brannteknisk dokumentasjon. Kr. 80 000 eks. mva

10.1.8 Større utbygginger

Budsjetterte prosjekt

Ny - Gjennomføring større utbygginger

Avsetninger til mulige nye større utbygginger. Størst og relativt akutt behov for nye barne- og avltingsboliger. Det er også vesentlige behov innen Botngård barneskole og funksjoner knyttet til Helsebygg.

55063 - Svømmehall

I utredningen som administrasjon har bestilt kommer det fram fire forskjellige løsninger. Disse har forskjellige kvalitet, kostnad og leveringstid. Løsningen med flis avskrives pga høy usikkerhet i forhold til kvalitet. En løsning med et stålbasseng har en høy kvalitet men også høy kostnad (8MNOK) og lang leveringstid. En løsning med PVC duk har en kort leveringstid, lavere kvalitet og levetid og relativ lav kostnad (2 MNOK). Den siste løsningen er en kombinasjon av stål og pvc, der pris (5.5 MNOK), leveringstid og kvalitet ansees til å ligge i mellom stålbasseng og pvc basseng. Sannsynligvis best løsning, men det er ikke funnet midler innenfor budsjetttrammene. Administrasjon jobber med kvalitetssikring av anbefalinger og innheter referanser før det tas endelig valg av løsning. I tillegg til selve bassenget er det behov for oppgradering av øvrige deler av bygg, inkludert lys.

Ny - Servicebygg Bjugn skogskirkegård

Nytt servicebygg

Videreførte prosjekt

55025 - Nybygg Botngård ungdomsskole

Slutføring av prosjekt

55026 - Nybygg Bjugn brannstasjon
Slutføring av prosjekt

55030 - Nybygg Kosmos barnehage
Slutføring av prosjekt

55004 - Ny barneskole Brekstad
Slutføring av prosjekt

55006 - Ny brannstasjon Brekstad
Slutføring av prosjekt

65022 - Nytt besøksenter våtmark
Slutføring av prosjekt

71005 - Nytt Helsebygg
Videre utredning av økonomi og gevinstrealisering ved nye helsebygg

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Barn- og avlastningsboliger

Det er behov for samlokalisering barn- og avlastningsboliger, jfr. utredninger. 44 millioner kroner eks. mva. Omfang er ikke definert og endelig omfang vil Husbanken vil kunne dekke inntil 55% av kostnader. Kostnad 44 MNOK. Anses av administrasjonen som det viktigste større byggeprosjektet.

Botngård barneskole – Ny barneskole

De eldste deler av bygget er fra 60 tallet og bygget ble gjort om noen ganger siden byggeår og det ble bygd på nye fløyer. Bygget tilfredsstillende ikke dagens krav/behov og bygget har nådd tekniske levetid. Bygget må sees i sammenheng med Bjughallen. Kostnader for bygging av ny barneskole med tilsvarende størrelse på samme område anslås på kr. 293 MNOK eks. Mva.

Utkast til økonomiplan viser at det ikke finnes midler til ny barneskole i økonomiplan periode. Det vil si at en ny barneskole ikke vil være på plass før tidligst 2036. Dette gir et tidsperspektiv og det vil være viktig å sette bygget i stand slik at det ikke går videre i forfall. Noen av tiltakene som er nødvendig er: oppgradering av varmeanlegg, fasadetiltak, skiftning tak, oppgradering uteområde. En slik rehabilitering vil ikke løse noen av de utfordringer med planløsningen, eller pedagogiske aspekter. Tiltak kan evt. dele opp og fordeles over flere år. 20 MNOK eks. mva

Solkysten avd. Lysøysund

Som det kommer frem både av kommunens eiendomsstrategi og utredning av barnehage- og skolestruktur fremstår bygningsmassen ved Solkysten barnehage avdeling Lysøysund som lite egnet for barnehagedrift. Det er viktig i denne sammenheng å poengtere at barna har et forsvarlig og godt pedagogisk tilbud og blir godt ivaretatt i barnehagen, men de fysiske fasilitetene er av langt lavere standard enn hos de øvrige kommunale barnehagene våre.

Bygget er fra 1987 og ble opprinnelig bygd som en korttidsbarnehage. Selve hovedbygget har tilbygg, hvor kontor, arbeidsrom og personalgarderobe er plassert. Tilbygget er fra 1995-1996. I tillegg er det brakkedeler/brakkebygg hvor de største barna i barnehagen holder til i (3-6 år).

Arealet bør erstattes med et permanent bygg. På lang sikt bør hele bygget erstattes med en et nytt barnehagebygg, alternativt gjennomføre en totalrehabilitering på hele bygget.

Permanent erstatning tilbygg 4,5 MNOK.
Totalrehabilitering 3 MNOK

Bjugn helsesenter

Bjugn helsesenter rivning + nye lokaler dr. Sauers vei 14/16

Det er et stort behov for å gjøre tiltak på dr. Sauers vei 14/16 (gamle fløyen). Mesteparten av fløyen har stått tomt i mange år og bygget har nådd sin tekniske og økonomiske levetid. Det er forholdsvis kostbart å holde fløyen i drift når det bare brukes en mindre del av arealet. Fløyen bør rives og det etableres alternative lokaler til de tjenester som ytes der i dag. Kostnader for rivning og etablering av nye lokaler anslås på kr. 25 000 000 eks. mva.

Alternativ til overstående

Mesteparten av fløyen dr. Sauers vei 14/16 har stod tomt i mange år og bygget har nådd sin tekniske og økonomiske levetid, inntil at det er avgjort hvor og hvordan helse bygg skal utvikles er det behov for å utføre strakstiltak for å sikre forsvarlig drift. Heisen i fløyen er også dårlig og bør oppgraderes. Kr. 1 000 000 eks. mva. Strakstiltak skal sikre drift av sanitær, brannslanger, og ventilasjon i fløyen. Kr. 1 000 000 eks. mva

10.1.9 Andre investeringer

Budsjetterte prosjekt

71010 – Helseplattformen

Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Gjennom Helseplattformen er Midt-Norge utprøvsregion for det nasjonale målbildet «Én innbygger - én journal».

71008 - IKT oppvekst

Tilrettelegging med storskjermer og digitalisering av undervisning på oppvekst

71002 - IKT, digitalisering og teknologiske løsninger

De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser. Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløstnett er under utrulling. Det må også påregnes kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

71007 - Overføring kirkelig fellesråd

Budsjettramme der Kirkelig fellesråd må prioritere.

Videreførte prosjekt

65018 - Bredbåndsutbygging

Kommunens andel ved bredbåndsutbygging

65019 - Utbygging bredbånd og mobildekning

Kommunens eierandel ved oppsetting av mobilmaster

71003 - Velferdsteknologi og varsling

Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

71004 - Utstyr helse

Det er behov for innkjøp av ulike hjelpemidler i fysio-/ergoterapitjenesten, som eks. gåstoler, rullestoler, trykkforebyggende madrasser. I tillegg trenger flere avdelinger hagemøbler, hvilestoler og tv.

Fremtidige prosjekt ikke bevilget penger

Oppgradering av Kommunestyresalen Yrjar

Kommunestyresalen Yrjar trenger nytt teknisk utstyr for å imøtekomme dagens krav bl.a til live sendinger når det er kommunestyre møter. Interiør som møbler og gardiner er gamle og slitte og trenger å byttes ut. Kostnad 500 000 kr eks mva.

Prosjekt	Fordeling på prosjekt	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Økonomiplan									
		2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
	Vann														
60001	Reservevannforsyning	248			36 360										
62001	Pumpestasjon Lerbern	40		3 000											
62008	Ferdigstilling Lerbern pumpestasjon	103													
62009	Pumpestasjon Kotenget	178		4 300											
63001	Renovering vannledninger	6 504	7 000	7 000	15 000	7 000	7 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	
63002	Vannledning Oksvoll	15 045		20 000	27 000										
63006	Vannledning Ervika	334		40											
63007	Hovedledning Ørland	1 572		150											
63010	Vannledning Brekstadbukta	35													
63011	Rehabilitering VA-ledninger Brekstad	2 071		2 950											
63013	Vannanlegg i samarbeid med avløp	530		200											
63014	Sjøledning Risvika	2 895		100											
63015	Sjøledning Storfosna	8 245		1 700											
63016	Nytt renseanlegg		8 000	6 700	15 000	40 000	40 000								
63017	Nytt låsesystem		2 000	2 000	1 750										
63018	Anskaffelse biler			550											
Ny	Doblering vannledning Lysøysund				3 000										
	Avløp														
50005	Sæterfjæra kulvert og VA-anlegg		1 500	2 000											
50029	Oppgradering overløp pumpestasjoner			400											
50032	Renovering avløp	2 234	2 000	2 550	4 000	4 000	4 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	
50036	Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad	6 550	17 000	23 980											
50029	Oppgradering overløp pumpestasjoner	580		400											
50039	Kloakkledning Ervika	31		1 100											
50040	Oppgradering silanlegg Hovdetåa	51		1 500		7 000	7 000	1 000							
50046	Rammeplan avløp		500	500		1 000									
50048	Mebostad pumpestasjon			2 000											
Ny	Forlengelse kloakkslippsledning Bjugn fjorden					1 000									
Ny	Nytt avløpsnett Alf Nebbs gate				8 500										

		Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Økonomiplan									
		2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
	Tomteteknisk														
50006	Ferdigstillelse Ottersbo IV	450													
50008	Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad	18 467		11 600											
50021	Opparbeidelse Kleivan boligområde														
50031	Eiendommer i rød sone	2 460													
50038	Salg av tomter	81													
50045	Tomtetekniske arbeider	0	3 000	3 500		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
55036	Mebostad - B14	165													
65003	Opparbeidelse Ulsetmyran Industripark	96		460											
65008	Brekstad metro	282													
65010	Skipsleia næringspark	248		11 500	15 000										
65027	Brekstadbukta flytteprosjekt	70		2 500	28 000										
65026	Tomtetekniske kostnader i Brekstadbukta	997													
	Trafikksikkerhet og veg														
50001	Trafikksikkerhetstiltak	189	100	100	100	100	100								
50009	Kottengsveien	0													
50012	Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	233		630		3 000									
50014	Oppgradering Alf Nebbsgate	1 019			4 500										
50015	Planlegging gang og sykkelvei Vallersund					525									
50016	Planlegging gang og sykkelvei Stuaneset - Bjugn kirke						1 500								
50017	Bro og trafikksikkerhetstiltak Elveng					3 700	1 000								
50018	Sæterfjæra - gang- og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen	0		500		1 000	1 500	3 000							
50019	Planlegging gang og sykkelvei Opphaug					625									
50020	Bru Storfosna - Kråkvåg	400		640											
50024	Opparbeidelse gang- og sykkelveier i Brekstad sentrum	130		225											
50023	Opparbeidelse P-plasser ved fergeteiet Brekstad	0													
50026	Avkjørsel Reksterberg	108		695											
50030	Trafikksikkerhetstiltak Fv 231	167													
50033	Utbedring kommunale veier	511		340	500	500	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
50035	Utskifting gatelysarmaturer	130			200	500	500	500	500	500	500	500	500	500	
50041	Utbedring /nye gatelys	299		510											
Ny	Kommunalt bidrag g/s veg fylkesveg								1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
69000	Oppgradering gatelys Kråkvåg brua/gammelskolen - Korona	117													
71016	Sykkelparkering/midler til klima og miljøtiltak/ksak 21/21	432													
71014	Ladestasjon fergekai Brekstad	322													

			Opprinnelig	Revidert		Økonomiplan								
		Regnskap	budsjett	budsjett	Budsjett	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
		2021	2022	2022	2023									
	Kultur/ idrett/ uteområder													
50003	Opprusting bryggekant Sørhavna - kulturhuset	-1 680												
55055	Oppgradering av lys Ørland kultursenter, k-sak 50/2020	1 015												
55008	Lysanlegg Gryta idrettsanlegg	50												
55009	Klargjøring ØSA i forhold til beredskap	292												
55032	Ombygging scene Bjugnhallen	0		500										
55038	Utskifting lekeapparater barnehagene Bjugn 2018			680										
55068	Nytt lysanlegg Fosenhallen	0	1 000	1 000										
65006	Kjøp statue Fru Inger							1 500						
65021	Kunstgressbane Bjugn	3 905												
Ny	Skatepark Botngård ungdomsskole				1 000									
Ny	Generell kultur/idrett/uteområder							500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
	Kaier													
50002	Fergekai Dybfest og Tarva	211		1 550		2 000	7 000	6 000						
50037	Terminal og flytebrygge hurtigbåt	0				700								
Ny	Utbedring av kommunale kaier					1 500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
69006	Etablering av toalett på Brekstad ferje-/hurtigbåtkai - Korona	1 033												
69005	Etablering av tømestasjon for biler i Botngård sentrum -	115												
	Mindre bygningsmessige tiltak													
55011	Terminal lufthavna	-1 006												
55016	Ørland Rådhus - nye kontorplasser	-271												
55028	Utskifting fyrkjeler kommunale bygg	1 262												
55059	Ombygging dialyse ØMS	2 425												
55060	ØMS/Bjugn Helsesenter	616		2 400										
55061	Uteområde DR Sauers vei 10	25		750										
55046	HMS Bygg	3 360	1 000	1 500	1 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
55047	Ombygging boligmasse helse	4 384												
55053	Ombygging Spesialisthelsetjenesten	249												
55064	Ørland ungdomsskole / tilpasning universell utforming		3 000	3 000										
55065	Oppgradering pasientrom Dr Sauersvei 24			1 500										
55066	Tak ØMS og Bjugn helsesenter			1 000										
55067	Brannsikring Nedre Internat			500										
55023	2019 Renovering Dr. Sauersvei 22	138												
69007	Ladeinfrastruktur kommunale bygg - Koronaprojekt	607												

		Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Økonomiplan									
		2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
	Større utbygginger														
55004	Ny barneskole Brekstad	5 117		3 800											
55006	Ny brannstasjon Brekstad	177													
55025	2018 Nybygg Botngård ungdomsskole	1 288		600											
55026	2019 Nybygg Bjugn brannstasjon	1 302		1 000											
55024	2019 Ombygging statens hus til rådhus	583													
55030	2018 Nybygg Kosmos barnehage	11 762		5 600											
55057	2020 Bjugn rådhus – tilpasning	2 462													
55063	Startbevilgning svømmehall 2021	64	8 000	10 000											
65022	Nytt besøksenter våtmark	1 587													
Ny	Gjennomføring større utbygginger								9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	6 000	
Ny	Utredning bygg i oppvekstsektoren													3 000	
	Andre investeringer														
65028	Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad			400											
65018	Bredbåndsutbygging	280													
71001	Agresso - hovedprosjekt	8													
71002	IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	1 200	2 000	5 800	2 500	2 500	3 000	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	
71003	Velferdsteknologi og varsling	1 201		1 400											
71004	Utstyr helse	291		2 000											
71005	Utredning nytt helsebygg	259		1 000						170 000	80 000				
71007	Overføring kirkelig fellestråd				1 000	500	500								
71008	IKT oppvekst	4 455	1 800	1 800	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	
71009	Mobilmast	0		1 500											
71010	Helseplattformen	271	25 000	25 000											
71011	Austråttborgen til vår felles stostue	0		750											
	Tribuner Gryta				800										
	Servicebygg Bjugn skogskirkegård							3 000							
79999	Finansiering investering	-19													
	Investering i varige driftsmidler	123 634	82 900	191 350	168 410	85 350	83 800	75 200	71 200	241 200	151 200	71 200	71 200	71 200	

	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Økonomiplan								
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Vann				98 110	47 000	47 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Avløp				12 500	13 000	11 000	11 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tomtetekniske kostnader				43 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Øvrige				14 800	22 350	22 800	26 200	23 200	193 200	103 200	23 200	23 200	23 200
Investering i varige driftsmidler				168410	85350	83800	75200	71200	241200	151200	71200	71200	71200

Kvalitetsmelding

Kommunedirektør

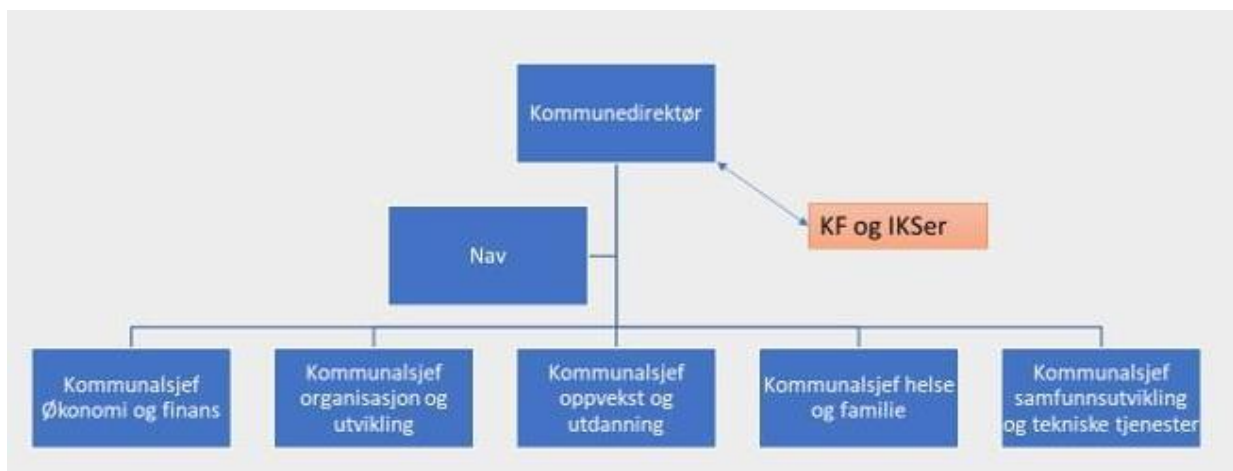
Kommunedirektør er øverste administrative leder av kommunen.

Kommunalsjefene har det overordnede og øverste ansvaret for sine fagretninger med ansvar for faglig innhold og utvikling, økonomi, personal og tjenestekvalitet for hele tjenesteområde. Kommunalsjefene deltar aktivt i toppledergruppen og bidrar til koordinerende arbeid på tvers i eget ansvarsområde og i samarbeid med andre fag. Enhetsleder har ansvar for økonomi, personal, faglig innhold og utvikling, tjenestekvalitet på sin enhet.

Kommunedirektørens oppgaver er gitt i kommuneloven. Det er kommunedirektørens ansvar at kommunestyret og andre kommunale politiske organer får gode og gjennomarbeidede faglige utredninger som grunnlag for sine beslutninger, og at de vedtatte beslutningene blir iverksatt.

Kommunedirektør skal videre legge til rette for dialog med innbyggerne, sørge for at virksomheten er godt og effektivt organisert innenfor vedtatte budsjetttrammer og sikre at de ansatte har gode arbeidsforhold og medinnflytelse.

Organisasjonsstruktur

Kommunene Bjugn og Ørland ble i Stortinget 08.06.2017 vedtatt sammenslått fra 01.01.2020. Organisasjonsstruktur for Ørland kommune ble besluttet høsten 2018 etter utredning av prosjektleder, drøftinger med tillitsvalgte og høringsrunde i organisasjonen. Det ble valgt å lage en strategisk toppledergruppe bestående av 6 kommunalsjefer direkte underlagt kommunedirektør. Kommunalsjef for økonomi og finans, kommunalsjef for organisasjon og utvikling, kommunalsjef for helse og familie, kommunalsjef for oppvekst og utdanning, kommunalsjef for samfunnsutvikling og tekniske tjenester, og kommunalsjef for næring, arbeid og kultur som også ble assisterende kommunedirektør.

Næring, arbeid og kultur var et eget tjenesteområde i 2020 og 2021 organisert med enhetene næring, blå næring og landbruk. NAV-kontoret, Roret KF og Ørland kirkelige fellesråd hadde også sin organisatoriske tilhørighet her. Fra 01.01.2022 ble enhetene næring, blå næring og landbruk overført

til tjenesteområde samfunnsutvikling og tekniske tjenester. Ørland kirkelige fellesråd fikk sin organisatoriske tilhørighet i økonomi og finans. NAV-kontoret og Roret KF fikk fra samme tidspunkt kommunedirektøren som kommunens kontaktpunkt.

Ørland kommune har 5 kommunalsjefer som er den strategiske toppledergruppe og til sammen 28 enhetsledere fordelt slik; 13 i oppvekst og utdanning, 5 i helse og familie, 8 i samfunnsutvikling og tekniske tjenester, 1 i økonomi og finans, 1 i organisasjon og utvikling.

I ledermøter deltar også NAV-leder som er statlig ansatt og daglig leder i Roret Ørland kulturforetak KF.

Internkontroll

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen jfr. kommunelovens § 25-1. Delegert ansvar for internkontrollarbeidet fremgår av delegeringsreglementet, dokumentet Ledelse og styring i Ørland kommune og kommunens lederavtaler. Formålet med kommunens internkontrollsystem er å sikre at lov og forskriftskrav ivaretas og at faglig standard og mål oppnås, samtidig å hindre feil og mangler i kommunens arbeidsprosesser. Arbeidet med internkontroll er å etterleve verdiene i kommunens organisasjonspolitik. Gjennom godt internkontrollarbeid vil vi fremstå som tillitsskapende og bærekraftig.

Ørland kommune baserer sin internkontroll på KS sin veileder Orden i eget hus.

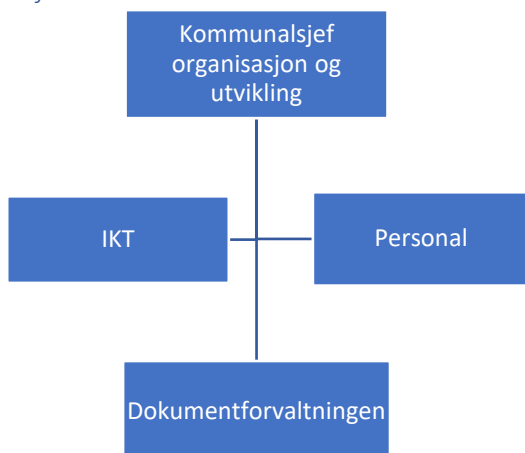
Internkontrollsystemet er en del av kommunens virksomhetsstyring, med fokus på risikostyring og kontinuerlig forbedring. Internkontrollaktiviteter inngår derfor som del av årshjulet sammen med det årlige plan- og strategiarbeidet i kommunen. Internkontrollmomenter inngår i tertial- og årsrapport. Alle ansatte i Ørland kommune skal finne all dokumentasjon som tilhører kvalitets- og internkontrollsystemet i "Ansattportal" og "Kvalitetssystem Ørland" som er tilgjengelig og lesbart fra PC/mobil/nettbrett.

Alle avvik meldes i felles avvikssystem (Compilo avvik). Avvikshåndtering er systematisk registrering og behandling av uønskede hendelser, med formål om å forbedre praksis slik at alvorlige feil unngås.

Organisasjon og utvikling

Organisasjon og utvikling består av enheten dokumentforvaltningen og fagområdene personal og IKT. Totalt er det 15,3 årsverk, 2,6 årsverk frikjøpt tillitsvalgte og HVO (20 %), samt 17 lærlinger. Det er en budsjetttramme på kr 31 838 000,- Tjenesteområdet er også ansvarlig for politisk styring, råd og utvalg. Budsjetttrammen er på kr 7 585 000,-.

Organisasjonsstruktur

IKT

IKT har 3 faste ansatte med totalt 2,5 årsverk.

IKTs hovedoppgaver

Virksomhet, strategi og utvikling;

IKT-avdelingens oppgaver å ta kjernevirksomhetens og fagområdenes krav, behov og ønsker om endringer for virksomheten og legge opp til løsninger som muliggjør dette gjennom utvikling, digitalisering og teknologi. Deretter skal IKT-avdelingen drifte og høste erfaringer fra dette og jobbe for videre forbedringer. IKT ansatte skal holde seg faglig oppdatert i forhold til sine fagområder. IKT avdelingen skal på tidligst mulig tidspunkt involveres i alle prosjekter, endringer av infrastruktur og systemer innenfor IKT området. Dette for å sikre og bidra til å støtte virksomhetens prosesser for å gi gode tjenester for ansatte og innbyggerne i kommunen.

Infrastruktur

IKT-avdelingen skal drifte, vedlikeholde og oppdatere den grunnleggende infrastrukturen og sørge for god dataflyt og samhandling mellom virksomhetens arbeidsverktøy og prosedyrer. Avdelingen skal også sikre infrastruktur og systemer mot uønskede hendelser og være et bidrag til planer om beredskap. Når det planlegges / utføres gravearbeid i kommunen så skal IKT kontaktes for vurdering om det er hensiktsmessig å legge trekkør.

Sluttbrukerutstyr

IKT-avdelingen skal forvalte, drifte og vedlikeholde sluttbrukerutstyr slik at alle har nødvendig utstyr til å utføre sine arbeidsoppgaver på de digitale plattformene. Avdelingen skal også bruke sin kompetanse for å finne frem til hvilket utstyr som dekker kommunens behov, og også være fremoverrettet slik at man fanger opp behov for sluttbrukerutstyr som det kan være behov for med fremtidige løsninger.

Brukertjenester

IKT-avdelingen skal gi brukerstøtte og opplæring for våre digitale løsninger og generell enhetsstøtte (mobiltelefoner, nettbrett og datamaskiner). Avdelingen skal også gi brukerstøtte på generelle digitale enheter som hører med dette (møteromsutstyr, digitale flater, kopimaskiner o.l.).

Telefoni

- Abonnementshåndtering
- Håndtering av bestillinger mobile terminaler
- mPort
- Håndtering av service og brukerstøtte
- Fakturakontroll – mobiltelefoni

Bredbåndsutbygging

- Kontakt opp mot fylkeskommunen, innbygger og utbygger.
- Søknader om fylkeskommunale og statlige midler
- Arbeide med utbygging som ikke kommer under F og S midler, (dvs få til utbygging i områder som blir naturlig å ta i forbindelse med annet arbeid i området)

Mobildekning

- Melde inn områder som har dårlig/ingen mobildekning
- Kontakt opp mot innbygger og utbygger
- Skrive fullstendig byggesøknad og ferdigstillelse til samfunnsutvikling og tekniske tjenester

Økonomi, innkjøp og utstyrshåndtering

- Attesting av fakturaer
- Holde orden på bestillinger og utdeling av utstyr
- Innkjøp av nettverkstutstyr, IKT utstyr
- Lagerhåndtering

Personvernombud

Personvernombudet skal informere, gi råd og bidra til at Ørland kommune etterlever personvernlovgivningen, andre regelverk om personvern og kommunens interne retningslinjer for personvern.

Dette innebærer at personvernombudet bl.a. skal bistå enhetene med å få utarbeidet behandlingsprotokoller, risikoanalyser og DPIA, samt utarbeide retningslinjer og rutiner.

KommuneTV

- Oppsett dagen før
- Gjennomføring av stream
- Opprydding og lagring av utstyret
- Gjennomgang og publisering av fullført møte
- Leverandørkontakt

Nettverksdrift

- Feilrettinger
- Oppsett av nytt utstyr / Fjerne gammelt utstyr
- Vedlikehold
- Dokumentasjon
- Leverandørkontakt

Infoskjermer/Digitale flater

- Drift

- Brukerstyring
- Oppsett
- Leverandørkontakt

Oppvekst

- Brukerstøtte, oppsett og vedlikehold av sluttbrukerutstyr
- Drift og planlegging av nettverk.

Prosjekter

- Planlegging, innkjøp, oppsett og drift av infrastruktur i forbindelse med endringer eller oppgraderinger av bygg eller nybygg.

Personal

Personal har 3 faste ansatte med totalt 3 årsverk, herunder organiseres også 16 stk lærlinger. Ansvarsområdet er helpdesk, faglig veiledning og bistand til ledere, utvikling og strategisk arbeid innenfor organisasjonspolitikken og andre styrende dokumenter.

Personals hovedoppgaver

Personaltjenesten består av tre årsverk og tre ansatte. Personaltjenesten utfører oppgaver for enhetsledere og kommunedirektørens ledergruppe og vi bistår med råd, veiledning og deltakelse i forhandlinger og drøftingsmøter. Bl.a. innen områder som rekruttering, lønnsfastsettelse/arbeidsavtaler, årlige lokale forhandlinger, sykefraværsoppfølging/hms-arbeidet/pensjon, disiplinærsaker, fortolkning av lov/avtaleverk, m.m. Denne støttefunksjonen er viktig. Både for å avlaste enhetsledere og for å innarbeide felles praksis for felles kultur i enhetenes personalarbeid.

I tillegg har fagområdet det strategiske utviklingsarbeidet innenfor flere av fagområdene som faller inn under kommunedirektøren og utvikling av organisasjonspolitikken, samt andre styrende dokumenter som Ørland kommune har og skal utarbeide.

Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen består av 10 faste ansatte med totalt av 8,8 årsverk. Enheten spenner over flere fagområder og ivaretar flere ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor områdene.

Dokumentforvaltningens hovedoppgaver

- Dokumentforvaltning, politikk og valg
 - o Arkiv (post og arkivtjeneste)
 - o Politisk sekretariat
 - o Valg
- Kommunikasjon- og innbyggerdialog
 - o Mottak (sentralbord og skranke)
 - o Kommunikasjon, herunder hjemmeside og sosiale medier
- Delegert saksbehandling

Dokumentforvaltningen jobber med lovpålagte dokument- og tjenesteforvaltning, kvalitetssikring av tjenester, dokumenter og informasjon, offentlighet og meroffentlighet. Enheten er en del av kommunens fellestjenester og en støttetjeneste for innbyggere, politikere, ledere og ansatte.

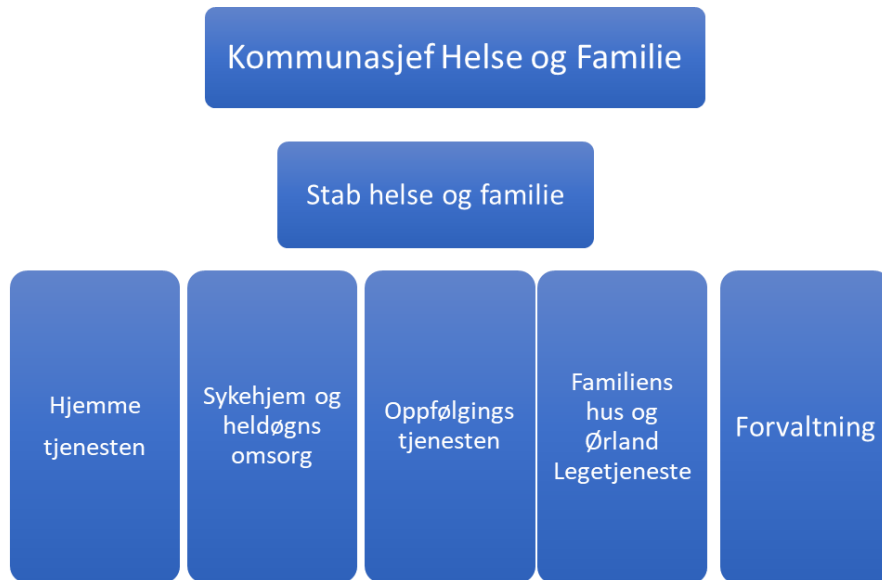
Dokumentforvaltningen jobber kontinuerlig for å tilegne seg ny kunnskap og kompetanse knyttet til samfunnets raske teknologiske utvikling med tanke på IT-systemer, digitalisering og digitale plattformer for ekstern og intern forvaltning og kommunikasjon.

Enheten satser på utvikling av sin kunnskap og kompetanse ved fagrettet utdanning, deltakelse på kurs og konferanse knyttet til ansvarsområdene, kollegaveiledning og intern og ekstern kompetansedeling.

Faglig sett er enheten godt rustet i forhold til arbeidsoppgavene enheten har ansvaret for, men ser hele tiden etter ny og oppdatert kompetanse i forhold til behovet fremover innenfor spesielt arkiv, digitalisering og kommunikasjon.

Helse og familie

Det har vært helt nødvendig å endre strukturen innenfor Helse og familie, og det er utarbeidet et nytt organisasjonskart med virkning fra 2023.

Organisatoriske endringer

- Det legges en stabsfunksjon direkte underlagt kommunalsjef. Dette er servicetjenester som skal serve alle områdene. Funksjonen har tidligere ligget i enhet Forvaltning og administrasjon og familiehelse.
- Det opprettes en egen enhet under hjemmetjenesten; Personlig assistanse. I enheten skal personlige assistenter, BPA, støttekontaktordning, avlastningsordningen utenfor institusjon og deler av de ressurskrevende tjenestene driftes. Egen avdelingsleder opprettes for enheten, lederressurs er omdisponert.
- Kartlegger rollen blir lagt under Familiehelse; hverdagsrehabilitering.
- Det opprettes medisinsk ansvarlig lege felles for legekantorene og økning av avdelingslederressurs. Bakgrunnen er ut ifra utredning av legekantorer i Ørland, og i denne forbindelse utarbeidet rapport og arbeidsmengde.

Faglig utvikling

Relevante lovverk for Helse og Familie:

- [Forvaltningsloven](#)
- [Helse og omsorgstjenesteloven](#)
- [Pasient og brukerrettighetsloven](#)
- [Helsepersonelloven](#)
- [Offentlighetsloven](#)
- [Helsetilsynsloven](#)
- [Helseregisterloven](#)
- [Psykisk helsevernloven](#)
- [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten](#)
- [Endringer i pasientjournalloven Prop. 3 L \(2021-2022\)](#)

- [Endringer i straffeloven](#)
- [Velferdsteknologiprogrammet](#)
- [Nasjonal helse- og samhandlingsplan - påbegynt](#)
- [Bo trygt hjemme reform - påbegynt](#)
- [Opptrappingsplan for psykisk helse - påbegynt](#)
- [Forebyggings og behandlingsreform på rusfeltet - påbegynt](#)

Endringer statlige føringer som vil påvirke utviklingen innenfor helse og omsorgstjenestene i årene fremover

- [Endringer i pasientjournalloven Prop. 3 L \(2021-2022\)](#)
Tilgjengeliggjøring av og betaling av nasjonale e-helseløsninger m.m.
- [Endringer i straffeloven](#)
- [Velferdsteknologiprogrammet](#)
Velferdsteknologiprogrammet blir videreført 2022-24; prioritert er velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt tidlig ervervede funksjonsnedsettelse, samt digital hjemme oppfølging.
- [Nasjonal helse- og samhandlingsplan - påbegynt](#) Meldingen
skal dekke både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Sentralt tema er samhandling for å skape gode pasientforløp og likeverdige tjenester i hele landet
- [Bo trygt hjemme reform - påbegynt](#) Ny
reform skal gjøre det trygt for eldre å bo lenger hjemme. I 2030 vil det være flere eldre enn barn i Norge.
- [Opptrappingsplan for psykisk helse - påbegynt](#) Styrker
tilbudet innen psykisk helse ved å utarbeide en opptrappingsplan relatert til sterk økning blant barn og unge som sier at de har psykiske utfordringer.
- [Forebyggings og behandlingsreform på rusfeltet - påbegynt](#)
Styrke forebygging og gi en bedre behandling og oppfølging til mennesker med rusproblemer.

Forvaltning og administrasjon - årsverk 17,1

Enheten ivaretar dialogen med innbyggerne i forbindelse med saksbehandling og vedtak i henhold til helselovgivningen.

Dialogen med spesialisthelsetjenesten ivaretas her og enheten har et overordnet ansvar for å sikre samhandling internt og eksternt til innbyggerens beste. Kartlegging av behov skjer alltid med pårørende til stede.

Systemisk praksis og god intern tverrfaglig samhandling er en vesentlig faktor for å kunne fatte gode beslutninger for enkeltmennesker, pårørende og familier. Fokus på brukers ressurser og potensiale er utgangspunktet når nye brukere skal kartlegges og tildeles helsehjelp.

Enheten arbeider også med at bemanningsplaner, slik at kontinuerlige tjenester og bemanning som gir god økonomistyring sikres. Enheten har også ansvar for fag – og tjenesteutvikling for hele helse og familie. Tjenesteutvikling vil først og fremst handle om at medarbeideres kompetanse må styrkes i forhold til systemisk praksis tilpasset de ulike kontekstene og velferdsteknologi. I enheten ligger også systemansvaret for ulike fagprogram, inkludert Helseplattformen.

Pårørendekoordinator og Folkehelsekoordinator hører inn under enheten og samarbeider tett med alle enheter. Kvalitetsarbeid og internkontroll er videre viktige, lovpålagte oppgaver, som ivaretas i enheten.

Fra 1. august 2022 fikk kommunene en lovfestet plikt til å tilby barnekoordinator til familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og der barnet har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester. Barnekoordinatorrollen er under utvikling og skal lyses ut høsten 2022.

Familiehelse endrer navn til Familiens Hus og Ørland Legetjeneste – årsverk 64,64

Familiens hus har samlet alle spesialfunksjonene i primærhelsetjenesten. Tjenesten er samorganisert og lokalisert i Familiens Hus på Brekstad sammen med Fosen barneverntjeneste. Familiehelse har fått tilskudd og vil også i 2023 motta statlige prosjektmidler for å videreutvikle kvalitative gode og innovative tjenester for å trygge familier og styrke foreldrerollen. Enheten har også ansvar for psykososialt kriseteam, veteranplanarbeidet og helseberedskap.

Fysio- og ergoterapitjenesten består av avdelingsleder, fysio- og ergoterapeuter, sykepleier, hjelpepleier og Hjelpemiddelteknikkere. Tjenesten har en avgjørende rolle innen rehabilitering og i utskrivinger av pasienter fra sykehus og kommunens korttidsavdeling. Ørland kommune har også tre private fysioterapi - institutt hvor det er stor pågang. Enkeltmannsinstituttet vil avslutte sin virksomhet i løpet av året. Dette skal lyses ut snart, men utfordringen her er å tilby et institutt til den nye fysioterapeuten. Det er ønskelig å bruke lokalene til det gamle legekontoret i Bjugn, men kostnadene til oppussing er krevende. Tjenesten har i høst hatt stor utskifting av ansatte og det vil bli noen forsinkelser for alle stillingene er besatte.

Hverdagsrehabiliteringsteamet, som er tverrfaglig sammensatt, har gjennom rehabilitering til hjemmeboende oppnådd gode resultater med å utsette eller redusere behov for andre tjenester som hjemmetjeneste og institusjonsplass. Fokus er å øke mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i dagliglivets aktiviteter. Med å flytte kartlegger til tjenesten, så har man håp om å få mer treffsikker kartlegging i forhold innbyggerne. Fra desember blir tjenesten øket med ergoterapeut som skal tjenestegjøre i hjemmetjenesten, men som faglig blir underlagt denne avdelingen. Den vil bistå brukerne som er hjemmeboende og som har tjenester fra hjemmetjenesten.

Helsestasjon med svangerskapsomsorg og skolehelsetjeneste som består av; avdelingsleder, helsestasjonslege, jordmødre og helsesykepleiere. Det er behov for å øke tjenestene ved både fysioterapi for barn, og i skolehelsetjenesten. Familie og forebygging, psykisk helse og rus for barn, unge og familier består av avdelingsleder, familiekoordinator, familieterapeuter, psykiatriske sykepleiere, ruskonsulent, erfaringskonsulent, familielos, ungdoms, ungdomskontakt. Tjenestene har base på Familiens hus, men store deler av tjenestene utøves ute på enhetene og / eller i hjemmet. Familiefokus er stort, og vi ønsker fortsatt å styrke foreldrerollen. Vi ønsker trygge voksne som igjen gir trygge barn som opplever mestring og gode oppvekstvilkår, med mål om at flere ungdommer gjennomfører videregående skole. Psykisk helse for voksne i Familiens hus skal jobbe for familier og voksne som trenger å mestre hverdagen. Det er stor økning på henvendelser på denne tjenesten. I løpet av 2023 vil vi se på å endre på organiseringen. Brukerne som har en mer varig kronisk psykisk utfordring, vil få sitt tilbud ved Oppfølgingstjenesten

Ørland legetjeneste har ett legekontor i Bjugn og ett på Brekstad. Fastlegene i Ørland kommune er privatpraktiserende, mens kommunen har ansvar for organisering og drift av legekantorene. Det er i 2022 gjennomført en ekstern utredning for å se på hvordan vi kan organisere fastlegeordningen i Ørland på en bedre måte. Dette for å ivareta pasientsikkerheten, og for å beholde og rekruttere fastleger. Resultatet av den kom i september 2022.

Den sier noe om behov for øket ledelse og mulig om fysisk sammenslåing av kantorene lengre fram i tid.

Det vil bli ansatt 20% medisinsk ansvarlig lege, og det er forslag om felles avdelingsleder for legekantorene.

Det skal også lyses ut lege for Sykehjem og heldøgnsomsorg, og lege for flyktningehelsetjenesten.

Ørland legetjeneste har seks leger som tar sin spesialisering innen allmenmedisin. Det er fortsatt meget utfordrende å rekruttere nok leger til tjenesten.

Det skal også lyses ut lege for Sykehjem og heldøgnsomsorg, og lege for flyktningehelsetjenesten.

Hjemmetjenesten – årsverk 85,98

Hjemmetjenesten omfatter hjemmesykepleie, hjemmehjelp og dagaktivitetstilbud for hjemmeboende.

Hjemmesykepleien er delt i 2 soner; sone Bjugn og sone Brekstad. Man skal gjennom å yte hjemmesykepleie ivareta brukernes behov for pleie- og omsorgstjenester på en faglig forsvarlig og omsorgsfull måte. Det er stort fokus på mestring til brukerne slik at de kan bli mest mulige selvhjulpne og bo hjemme lengst mulig. Mange pasienter skrives ut fra spesialisthelsetjenesten og rett til hjemmet, ofte med komplekse sykdomstilstander, og det utøves avansert behandling i hjemmet når behovet tilsier dette.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt er en lovpålagt tjeneste. Tilbudet skal aktivisere og stimulere, gi gode opplevelser og meningsfulle hverdager. De nærmeste pårørende kan samtidig bli avlastet for omsorgsoppgaver på dagtid og bidra til at familie og ektefelle i lengre tid kan klare å stå i krevende omsorgsoppgaver.

Hukommelsesteam får mange henvendelser. Lite ressurser gjør at det her har vært ventetid i 2022. Vi har som mål i 2023 å få ned ventetiden, slik at brukere og pårørende raskt blir kontaktet av teamet etter at henvendelsen er mottatt.

Det skal også i 2023 arbeides med en kampanje i regi av Nasjonalforeningen for folkehelsen. Den er rettet mot ansatte i privat og offentlig servicenæring for at de ansatte på best mulig måte skal kunne yte god service til personer med demens. Dette er et ledd i Ørland kommune sitt mål om å være et demensvennlig samfunn.

Oppfølgingstjenesten - årsverk 83,94

Oppfølgingstjenesten består av to miljøavdelinger for voksne, to avlastningsboliger for barn og unge, samt Stranda aktivitetssenter. Det er en kompleks og sammensatt enhet med ulike brukergrupper som omfatter både barn, unge og voksne med ulike utfordringer. Oppfølgingstjenesten omfatter miljøarbeid; praktisk bistand, opplæring og veiledning med fokus på egenmestring. Målet er at hver enkelt skal få leve et godt liv i tråd med egne forutsetninger, ønsker og behov.

Dagaktivitetstilbud skal bidra til at brukerne opplever en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med andre. Stranda aktivitetssenter har tilrettelagte aktiviteter som er rettet inn mot brukernes interesser og funksjonsnivå, med fokus på mestring.

Oppfølgingstjenesten har fokus på ernæring og aktivitet som påvirker kvalitet gjennom forebygging. Dette gjennom ernæringsprosjekt med andelsjordbruk og faste aktiviteter. Vi er nå med i tre prosjekter og forskning tilknyttet ernæring for brukergruppen. Alle prosjektene ses i sammenheng med utgangspunkt i brukermedvirkning og selvbestemmelse.

Sykehjem og Heldøgnsomsorg - årsverk 106,33

Sykehjem og heldøgns omsorg har ansvar for eldre som bor i bolig med heldøgns omsorg, eller sykehjem. Her ligger også alle støttefunksjoner knyttet til drift, slik som kjøkken, renhold og vaskeri.

Korttidsavdelingen er på Ørland sykehjem og har 16 sengeplasser, fordelt på avlastning, rehabilitering, kartleggingsopphold, medisinsk behandling etter sykehusopphold, en seng for rus og psykisk helse, to palliative senger og en kommunal forsterket seng for observasjon.

Langtidsavdelingene og heldøgns bemannet omsorgsbolig er på Bjugn helsesenter. Her er det til sammen 59 pasientrom.

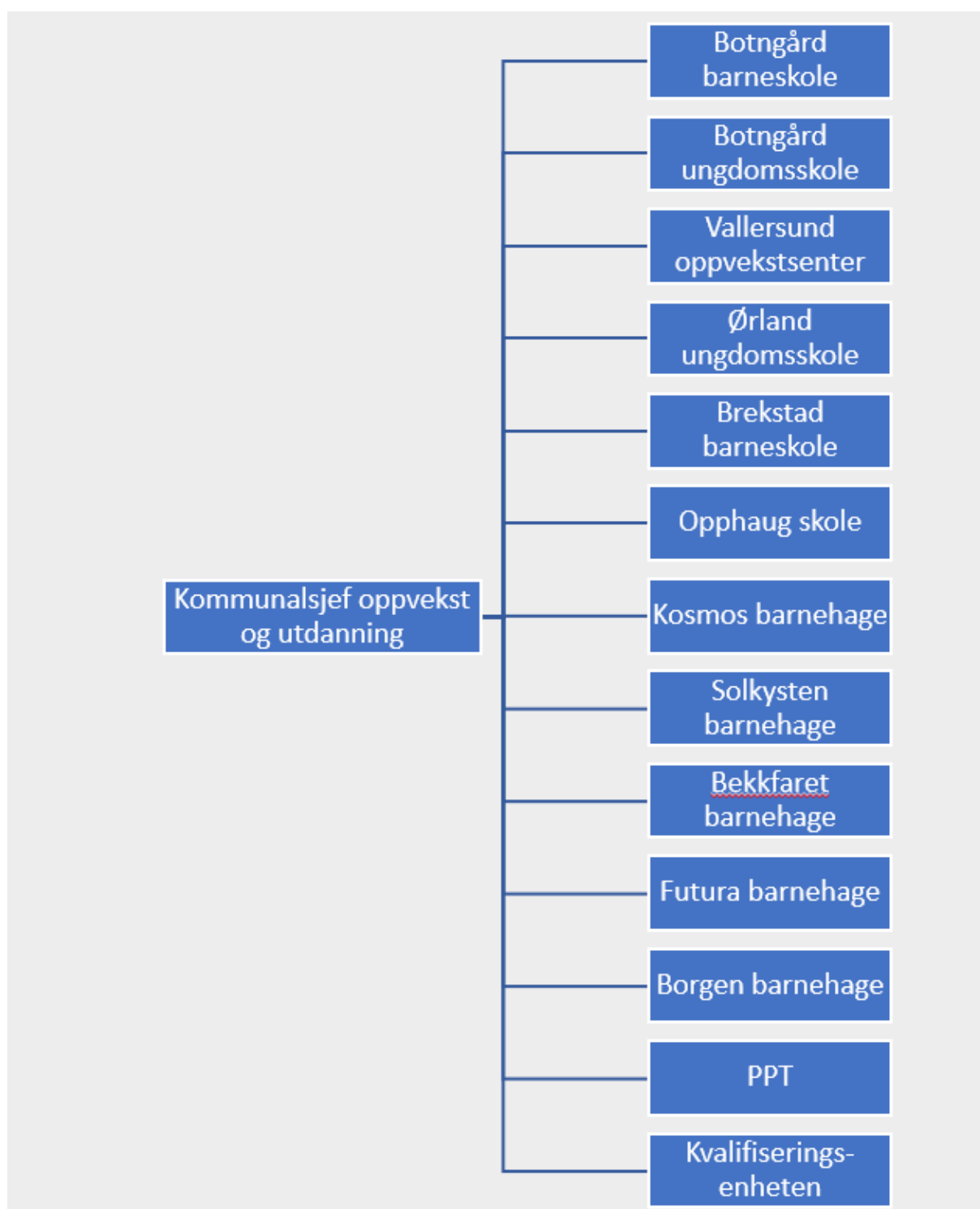
En av avdelingene er en skjermet avdeling for pasienter med kognitiv svikt.

Det er aktivitetsstuer på både Ørland sykehjem og Bjugn Helsesenter

Sykehjem og heldøgnsomsorg har i flere år hatt fokus på ernæring og individuell aktivitet. Institusjonene har egne urtehager, og er med på andelsjordbruk på Austraa.

Alle avdelinger unntatt korttidsavdelingen er sertifisert livsgledehem. Korttidsavdelingen på Ørland sykehjem er nå pilot for sertifisering av denne type avdeling, og vil i 2023 bli den første korttidsavdelingen som blir sertifisert Livsglede i Norge.

Oppvekst og utdanning

Overordnede mål og ambisjoner

Oppvekst og utdanningsfeltets viktigste oppgave er å gi barn og unge den kompetansen de trenger for å få et godt liv og kunne delta i samfunnet. De trenger verdier og ferdigheter som kan hjelpe dem

til dette, og det sentrale satsningsområdet for oppvekst i kommende planperiode vil derfor være å legge til rette for at alle barn og unge i Ørland kommune opplever inkludering, læring og lærelyst.

Fagområdet skal sørge for at alle barn og unge møter en barnehage og skole som setter barnet og eleven i sentrum, og som bidrar til utvikling og personlig vekst for den enkelte, i læringsfellesskap med andre. Oppvekstfeltets samfunnsoppdrag er å bidra til dannelse og utdanning av hvert enkelt barn, og legge til rette for positiv tilhørighet i det lokale oppvekstmiljøet. Inkludering, likeverd, glede og mestringstro er grunnleggende prinsipper som skal fremme forankring og vekstmuligheter uavhengig av forutsetninger. Tidlig innsats med tilpasset hjelp og opplæring i fellesskapet gjelder uavhengig av alder.

Inkludering er en forutsetning for den enkeltes utvikling. Det er en nøkkel til innenforskap og det motvirker utenforskap. Det å være delaktig og inkludert i et læringsfellesskap er noe vi vil fokusere sterkt på, og så vet vi at lærelyst er en vesentlig drivkraft for all utvikling. Læring gjennom det å lære å lære, skal gi nøkler og motivasjon for livslang læring. Dette er avgjørende for å mestre og utvikle seg hele livet.

Helhet og sammenheng i opplæringsløpet, og konstruktiv samhandling mellom alle som jobber med barn og unge er vesentlig for å lykkes med oppdraget. Tverrfaglig samhandling og samskaping er viktig, og det skal utvikles lærende fellesskap på enhetene, såkalte profesjonsfellesskap, der ansatte på systemisk vis reflekterer over felles verdier, og sammen vurderer og videreutvikler sin praksis. Profesjonsfellesskapet er et faglig begrep som omfatter måten å arbeide på for å utvikle det pedagogiske arbeidet i en barnehage og skole.

Godt lederskap på alle nivå skal bidra til å oppnå god inkludering, læring og lærelyst, og for å kunne drifte og utvikle gode profesjonsfellesskap kreves det kompetent lederskap som setter søkelys på nytenking, utvikling og organisasjonslæring. Våre ledere skal involvere, motivere, ansvarliggjøre og støtte sine medarbeidere. Dette for å sikre en tillitsskapende oppvekstsektor i møte med barn og foresatte, samt bærekraftighet i forhold til formål og ressurser. Vi vet også betydningen av å ha gode arbeidsmiljø og det å kontinuerlig bygge en god arbeidskultur. Til det kreves godt lederskap og godt medarbeiderskap.

Foreldre er vår viktigste ressurs. Foreldre skal følge opp egne barn og samtidig ha en vesentlig rolle i utvikling av fellesskapet, det å skape trygge og gode oppvekstmiljø for alle. Aktiv deltakelse i lokalmiljøet, og bidra som samfunnsstøtte og pådrivere på ulike områder er viktig. Samtidig er det gjensidige samarbeidet mellom barnehage, skole og foreldre avgjørende for å lykkes, og dette skjer gjennom gjensidig respekt for hverandres ansvar av oppdraget. Målet er å sammen skape nettopp inkludering og gode læringsfellesskap som fremmer læring og lærelyst.

Oppvekst skal ha en analytisk tilnærming og virket skal tuftes på faglig teori og forskning i samarbeid med eksterne fagmiljøer.

Det vil årlig i februar bli lagt frem tilstandsrapport for grunnskolen for kommunestyret.

Sentrale loververk

- [Lov om barnehage](#)
- [Lov om grunnskole](#)
- [Rammeplan for barnehage](#)

- [Læreplanverket for skole](#)
- [Lov om integrering](#)
- [Lov om barnevernstjenester.](#)
- [Forvaltningsloven.](#)
- [Arbeidsmiljøloven](#)

Kunnskapsløftet/LK20

Innføringen av Kunnskapsløftet LK20 startet med Ludvigsen-utvalgets utredning om hva elevene vil ha behov for å lære i skolen i et perspektiv på 20 til 30 år. Et samfunn i endring krever også en skole som fornyer seg både i faglig innhold og utøvelse av profesjonen.

Læreplanene er en forskrift, vedtatt av Stortinget, og hjemlet i Opplæringsloven. Overordnet del av læreplanverket utdyper verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf. Overordna del gir føringer for hovedprinsippene for opplæringen.

Dybdelæring, og det å *lære og lære* er essensielle kompetansebegreper i kunnskapsløftet. Med eleven i sentrum og gjennom elevaktive metoder skal elevengasjementet, mestring og læring styrkes. Læreplanverket har tre tverrfaglige temaer: *demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring*. Dette er ikke egne fag, men samfunnsaktuelle temaer som inngår i læreplanene og er en sentral del av kompetansen i faget.

Kunnskapsløftet har en ny tilnærming og forventninger til lærerprofesjonen og det å utvikle skolen som en lærende organisasjon. Utøvelse av sektorens *profesjonsfellesskap* har derfor fått en sentral plass i det nye læreplanen.

Læreplanene har fått ny struktur som omhandler fagets relevans og sentrale verdier, kjerneelementer, tverrfaglige tema og grunnleggende ferdigheter. Læreplanene har fremdeles kompetansemål. De grunnleggende ferdighetene er videreført, men ansvaret for dem er mer tydeliggjort. De nye læreplanene har blitt innført trinnvis over en periode på tre år og fullføres våren 2023.

Lokal organisering ved innføring av LK20

Kommunen har fulgt kompetansepakken utviklet av Utdanningsdirektoratet og arbeid med modulene er gjennomført. Videre ble det opprettet faste lærende nettverk mellom skolene. For barneskolene var temaet lesing og skriving i alle fag. Med utgangspunkt i hvordan sikre en opplæring som fremmer lærelyst og mestring, har elevmedvirkning og gode vurderingsformer vært sentralt i dette arbeidet. Det å utvikle en felles ramme for lese- og skriveopplæringen i kommunen er en målsetting. Ungdomsskolene og kvalifiseringsenheten jobber sammen om temaet vurderingspraksis for lærelyst og læring, da viktige endringer i vurderingsforskriften har tredd i kraft. Endringene gir føringer for vurderingsarbeidet i fagene. Målet med nettverksarbeidet er å utvikle en felles vurderingspraksis som skaper lærelyst og fremmer læring, samt sikrer god innsikt og forståelse for fagplanenes kompetansemål i tråd med nytt og gjeldende lovverk. Nettverkene ledes av styringsgrupper satt sammen av ledere og ressurspersoner fra de ulike skolene.

LK20 er en omfattende reform som krever stor innsats over flere år for å innføre i sin helhet.

Oppvekstreformen

Barnevernsreformen ble innført fra 1. januar 2022 og ble raskt omtalt som oppvekstreformen da den innbefatter endringer på alle områder som omhandler barn og unges oppvekstvilkår.

Intensjonen med oppvekstreformen er å styrke og ivareta kommunenes nærhet til familiene, og innsikten i barnas og foreldrenes behov. Reformen bidrar med andre ord til å styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren, derav en oppvekstreform hvor kommunen tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt. En betydelig del av oppvekstreformen omhandler økonomi. Det er overført finansieringsansvar fra stat til kommune og innebærer fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem og økte kommunale egenandeler for bruk av familiesentre, spesialiserte fosterhjem, institusjon og akuttiltak. I tillegg er statlig finansierte stillinger i det lokale barnevernet lagt inn i kommunerammen og finansieres via kommunens frie inntekter.

Kunnskapsløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal ivareta at barnet og den unge får den hjelpen når de trenger, når de trenger det. Barnet og den unge skal være en aktør i eget liv, og har både rett og plikt til å medvirke og bli hørt. Inkludering er et grunnleggende prinsipp. Alle har rett til å være en del av fellesskapet og oppleve å være inkludert både faglig og sosialt.

Ansatte i barnehager og skoler trenger kompetanse til å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. PP-tjenesten er en viktig del av laget rundt barna og elevene, og skal bidra til at barna og elevene får den hjelpen de trenger, når de trenger den.

For å sikre at alle får et godt tilpasset og inkludert tilbud i barnehage og skole med mulighet for utvikling og læring innebærer det at ledere og ansatte ser det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng; har samarbeidskompetanse for å kunne bygge et godt lag rundt barna og elevene, har kompetanse på vanlige utfordringer, men også på sammensatte og relativt komplekse utfordringer, og har kompetanse til å se når det vil være nødvendig å hente inn spesialisert kompetanse og veiledning.

På linje med oppvekstreformen fører kompetanseløftet til at oppgaver overføres fra stat til kommune og at kompetansen skal finnes i nærmiljøet. Kompetanseløftet fører til at Statpeds tilbud og tjenester blir endret og mer rettet mot barn og elever med varige og omfattende behov. Barnets beste er også forankret i FNs barnekonvensjon, og barnets beste-vurdering skal gjøres av alle som er aktører i barnets liv, læring og utvikling. For å få til gode barnets beste vurderinger må ulike hensyn veies, og barnets stemme vektlegges.

Ny opplæringslov

Kunnskapsdepartementet jobber med å lage en ny opplæringslov med forskrifter som skal erstatte dagens opplæringslov. Ny opplæringslov er bebudet at vil innføres fra skolestart 2024. De sentrale reformene danner grunnlaget for endringer som kommer i ny opplæringslov. I tillegg er det en målsetting at ny opplæringslov skal bli mer brukervennlig, være mindre detaljert og ha et mer oppdatert og tydelig språk. [Ny opplæringslov](#)

Kommuneplanarbeid

Utvikling av kommunens samfunnsplan med tilhørende kommunedelplaner for helse og oppvekst er godt i gang. Arbeidet vil pågå i første del av planperioden med utvikling av satsingsområder og tilhørende mål, strategier og tiltaksplaner, samt innføring av disse. Det gjennomføres parallelle prosesser mellom samfunnsplanen og kommunedelplanene. Helhet og sammenheng i planverkene

og kommunenes styringsdokumenter er viktig, og tverrfaglige samhandling mellom de to tjenesteområdene helse og oppvekst er vesentlig for at vi skal lykkes med oppdraget.

Regionalt samarbeid, Dekom og Rekom

De statlige ordningene for kvalitets- og kompetanseutvikling, både for barnehage og skole, Rekom (regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen) og Dekom (desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skole) forvaltes og drives i dette regionale samarbeidet på Fosen.

Dekom er forankret i Meld. St.21 (2016–2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen. I denne ordningen skal skoleeier selv definere, prioritere og gjennomføre tiltak for kompetanseutvikling med utgangspunkt i nasjonale mål, og i samarbeid med universiteter og høyskoler. Midlene som følger ordningen, skal brukes til tiltak som bidrar til at kommunene kan oppnå sektormålene for grunnopplæringen. Fokusområde er inkluderende læringsmiljø, styrking av grunnleggende ferdigheter og faglig kompetanse, samt ledelse av profesjonsfellesskapet og pedagogisk utviklingsarbeid.

Skolene på Fosen går inn i flere utviklingsforløp i perioden 2022-2024. Alle skolene i Ørland skal delta i de to kompetansesporene *Inkluderende praksiser* og *Ledelse av utvikling i skolen*. Utviklingsarbeidet foregår i et læringsfellesskap mellom Fosen-nettverket og U/H-miljøene NTNU og SEPu. Kompetanseheving innen temaene *inkluderende praksiser* og *ledelse av utvikling i skolen* er et bevisst valg da temaene er sentrale i forhold til intensjonen i LK20, kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, oppvekstreformen og ny opplæringslov. Deltakelse i de to kompetansesporene er en del av den lokale innføringen av reformene.

Kompetansesporet *Inkluderende praksiser* er en videreføring av prioriteringen Fosen-nettverket har hatt på relasjonsforståelse og relasjonsarbeid i skolen over flere år. Den faglige forankringen ligger i intensjonen bak, og tankegodset til de nye reformene og bygger på David Michells ti faktorer for inkluderende opplæring. Kompetansesporet tar utgangspunkt i *Inkluderingsveilederen* utviklet av Indre Fosen kommune.

Fosen-nettverket drifter i tillegg nettverk for fådelt skoler og nettverk for begynneropplæring. Sistnevnte er i samarbeid med Matematikksenteret og Skrivesenteret ved NTNU.

Ekstern skolevurdering

Skal være et bidrag i skoleeier sitt arbeid med kvalitetsutvikling av skolene. Tiltaket er koblet til Dekom og gjennomføres i samarbeid med NTNU. Alle skoler på Fosen har gjennomført flere runder med ekstern skolevurdering og tilbakemeldingen på tiltaket er at det er nyttig og lærerikt for den enkelte skole og skoleeier, og gir synergier med tanke på læring for U/H-miljøene som utdanner våre pedagoger.

Det skal gjennomføres ekstern skolevurdering ved Botngård ungdomsskole høsten 2022 med påfølgende oppfølging gjennom veiledning og samarbeid med NTNU i 2023. Tema er vurdering og vurderingspraksis, samt elevmedvirkning og egenvurdering.

Rekom er forankret i nasjonal strategi for «Kompetanse for fremtidens barnehage. (2018 – 2022), og skal bidra til at barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling, samt være en støtte til utvikling av rammeplanen. Rekom skal styrke og stimulere til langsiktig samarbeid med og gi synergieffekter mellom barnehager, barnehageeiere og utdanningsinstitusjoner som tilbyr barnehagelærerutdanning.

Rekom er et viktig tiltak for etterutdanning av ansatte i barnehagene og for utvikling av barnehagelærerutdanningene. Alle barnehagene deltar i den regionale satsingen *Tett PÅ* som er en videreføring av satsingen *BAKOM*, og hver barnehage gis en mulighet til å påvirke fokusområde for sin virksomhet i tråd med sentrale føringer. På den måten kan tilbudet skreddersys etter enhetenes ståsted og behov. Utviklingsforløpet foregår i et forpliktende samarbeid mellom barnehagen og Dronning Mauds Minnes høgskole.

Regionale kompetansenettverk

Består av ulike nettverk for barnehageeier, myndighet, styrere, PP-tjenesten og DMMH.

Det regionale kompetansenettverkene skal sørge for å ha en oversikt over kompetansebehov på alle nivå innenfor barnehagene i regionen, og samle seg om lokale prioriteringer. Nettverkene skal styrke styrere og barnehagemyndighetene/eiere i arbeidet med å lede kompetanseutviklingsarbeidet i egen organisasjon i tråd sentrale prinsipper for barnehagebasert kompetanseutvikling. Ved at nettverkene fungerer som profesjonelle læringsfellesskap for kommunene og barnehagene som deltar, vil dette bidra til at den enkelte kommune og barnehage videreutvikler kultur og struktur for læring i egen organisasjon.

Ekstern barnehagevurdering og veiledning

Ekstern barnehagevurdering er gjennomført ved alle kommunale barnehager i Ørland kommune. Kompetansehevingstiltaket *Tett På* ivaretar ekstern barnehagevurdering sine intensjoner og vil erstatte ekstern barnehagevurdering som tiltak.

Barnehager og skoler

Vi har unike og flotte barnehager og skoler i kommunen, alle med forskjellig særpreg ut fra sine satsinger og beliggenhet. Enhetene ligger fordelt mellom grender og tettstedene våre.

Bekkfaret barnehage ligger i Bjugn sentrum. Barnehagen har 6 avdelinger og har plass til 105 barn. Det er 18,9 årsverk i barnehagen. Bekkfaret barnehage ble tatt i bruk høsten 2015.

Borgen barnehage ligger på Ottersbo og ble påbygd og renoverert i 2017. Barnehagen har plass til 90 barn fordelt på fire avdelinger. Borgen barnehage har 11, 8 årsverk.

Futura barnehage ligger ved Lerbern. Barnehagen ble tatt i bruk i 2007 og har plass til 200 barn fordelt på åtte baser. Barnehagen har 31,4 årsverk.

Kosmos barnehage ligger på Mebostad. Barnehagen ble åpnet i 2021 og har 6 avdelinger. Det er plass til 120 barn ved barnehagen. Det er 17,7 årsverk ved Kosmos barnehage.

Solkysten barnehage er en barnehage med 5 avdelinger, hvor 2 avdelinger er i Lysøysund og 3 avdelinger i Vallersund. I Lysøysund ligger barnehagen i eget bygg i sentrum, mens i Vallersund deler barnehagen bygg med Vallersund oppvekstsenter. Solkysten har samlet sett plass til 70 barn. Det er 11,1 årsverk ved Solkysten barnehage.

Det er til sammen ledig 127 plasser; 38 småbarn og 89 storbarn-plasser i de kommunale barnehagene. Personalet i barnehagene består av ledelse, barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter.

Brekstad barneskole ble tatt i bruk høsten 2018 og ligger i Brekstad sentrum. Det er 223 elever og 29,02 årsverk ved skolen.

Botngård barneskole ligger i Bjugn og har 337 elever og 40,45 årsverk ved skolen.

Opphaug skole ligger på Opphaug og har 205 elever og 20,72 årsverk ved skolen.

Vallersund oppvekstsenter ligger i Vallersund og er en fådelt skole. Det er 64 elever fordelt på 1-7.trinn og 8,72 årsverk ved skolen.

Botngård ungdomsskole ble tatt i bruk høsten 2020 og ligger i Bjugn. Skolen har 181 elever og 24,25 årsverk.

Ørland ungdomsskole har 191 elever og 24,15 årsverk ved skolen. Skolebygget er fra 2009, og elevenes undervisningslokale fikk en oppgradering i 2019. Skolen ligger på Brekstad.

Personalet ved skolene består av ledelse, pedagoger, barne- og ungdomsarbeider/fagarbeider og assistenter

Bemannings- og pedagognormen

Stiller krav om at barnehagene har en grunnbemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år. Pedagognormen regulerer antall pedagoger med 1 pedagog per 7 barn på småbarn og 14 på storbarn.

Lærenormen

Tilsier at det maksimalt skal være 15 elever for hver lærer på 1.–4. trinn, og fra 5.–10. trinn blir tallet 20 elever per lærer. Normen viser til minimumsgrensen for lærertetthet på hoved-trinnene, det vil si 1.- 4. trinn sett under ett, 5. -7. trinn sett under ett, og 8. - 10. trinn sett under ett. Organisering av opplæringen er det imidlertid opp til skolene å avgjøre. Det betyr at det for eksempel på 1.- 4. trinn kan være flere enn 16 elever i timene noen ganger, og færre elever andre ganger.

Kunnskapsorganisasjon

Oppvekstsektoren er en kunnskapsorganisasjon og kompetanseheving er viktig for stadig å tilegne seg nye ferdigheter og kunnskaper innen fagområdet, samt sikre rekruttering og holde på utviklingsorienterte fagfolk i sektoren. Best mulig kvalitet i tjenesten er vesentlig, og det skal i planperioden lages en felles kompetansestrategi for oppvekstsektoren.

Det må jobbes mer målrettet med å sikre tilstrekkelig kompetanse i oppvekstsektoren fremover.

Ørland kommune benytter seg av det statlige videreutdanningstilbudet *Kompetanse for kvalitet*, og prøver å legge til rette for at flest mulig får ta del i videreutdanningstilbudet. Tilsvarende gjelder også for barnehagene.

Ørland ungdomsskole er praksisskole og har studenter fra NTNU. De andre skolene og barnehagene tar imot studenter på forespørsel. Dette gir positive synergier i form av faglig samhandling mellom praksisfeltet og U/H-miljøet som utdanner våre fremtidige pedagoger og mulighet for rekruttering av pedagoger.

To av enhetene har lærlinger, noe som også er positivt og utviklende både for enheten, sektoren og den enkelte som får gjennomføre sin læretid i god samhandling med det lokale praksisfeltet.

Ordningen styrker også tilgangen til kvalifiserte medarbeidere.

Forebyggende innsats, tverrfaglig samhandling og Kommunalt forebyggende team (KFT)

Utenforskap på ulike måter og nivå, er vår tids største utfordring. Inkludering og mangfold skal være betegne for det miljøet våre barn og unge vokser opp i, og møter på vår vakt. Dette er et klart lokalt mål og en tydelig nasjonal føring.

Et målrettet tverrfaglig samarbeid mellom alle tjenestene som jobber med barn og unge er avgjørende for å kunne forebygge og sikre tett oppfølging av kommunens barn og unge. Kommunalt forebyggende team jobber på strategisk nivå, med en egen arbeidsgruppe som jobber konkret og saksbetonet på området. Arbeidsgruppen initiere tiltak og er en pådriver i ulike prosesser og prosjekter.

Strukturer, samhandling og kompetanse er vesentlige begreper i dette arbeidet og en av hovedoppgavene til KFT har vært å utforme en strategisk plan for det forebyggende arbeidet. I tillegg utformes både prosedyrer og felles retningslinjer for forebyggings- og oppfølgingsarbeidet. Det vil måtte gjøres prioriteringer i henhold til tiltak i den forebyggende planen i planperioden og et av områdene som må prioriteres er utfordringer knyttet til utenforskap, skolevegring og frafall i videregående opplæring. Dette er et komplekst og omfattende utfordringsbilde som vil kreve mer spisset tverrfaglig samhandling og ny kompetanse både innen oppvekst, helse og hos støtteinstanser. Det er laget en utredning med tittel *Frafall i videregående skole* i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Utredningen skal være kunnskapsgrunnlag i arbeidet med en strategi for bedre gjennomføring av skolegangen, og konkrete forslag til tiltak vil komme gjennom kommunedelplanens tiltaksplan. [Utredning frafall i videregående skole.](#)

Kvalifiseringsenheten

Antall årsverk er 13,20 årsverk fordelt med 1 årsverk enhetsleder, 6,20 årsverk på voksenopplæringen og 6 årsverk i flyktingetjenesten.

Kvalifiseringsenheten består voksenopplæringen og innvandring/flyktingetjenesten. Voksenopplæringen gir grunnskoleopplæring, opplæring i norsk og samfunnsfag, samt spesialundervisning. Voksenopplæringen samarbeider med grunnskolene og deltar på utviklingsarbeid i regi av Dekom.

Flyktingetjenesten bosetter og følger opp flyktninger som kommer til kommunen. Formålet er å legge til rette for rask integrering og kvalifisering, som fremmer selvstendige borgere i samfunnet vårt. Nære samarbeidsparter er flyktingehelsetjenesten, NAV, Fosen videregående, barnehager, skoler og frivillighetssentralen.

Det er gjennomført et utredningsarbeid som gjelder flyktingetjenesten. Denne gir god innsikt i fagområdet og skal være et kunnskapsgrunnlag i det videre arbeidet med utvikling av tjenesteområdet gjennom kommunedelplanene for helse og oppvekst.

Kort oppsummert så påpeker utredningen på behovet for kompetansebygging i hele organisasjonen, styrke samarbeidet med frivilligheten, lag og organisasjoner og næringslivet, utarbeide en boligsosial plan i kommunen, tilby et lengre grunnskoleløp for voksne, fra 2-3 år, og gjøre vurdering om hvor man skal bosette i kommunen.

[Utredning kvalifiseringsenheten, flyktninger, framtidig bosetting og inkludering.](#)

PP-tjenesten

Årsverk: 5,9 medregnet 30% ressurs til utvikling av BTI/BTS

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal i løpet av planperioden iverksettes, og reformen vil få stor betydning i forhold til hvordan vi sikrer tilstrekkelig og riktig

kompetanse, innretter opplæringen og bygger laget rundt våre barn og unge. Reformen fører til endringer og påvirker praksis for barnehagene og skolene, samt spissing av PP-tjenestens rolle. Målet er at alle barn og unge uavhengig av forutsetninger skal få tilpasset opplæring i fellesskapet. Andelen spesialundervisning skal ned og begrepet vil etter hvert falle bort.

PP-tjenestens rolle skal i hovedsak innrettes på systemnivå og bistå barnehagene og skolene i å ivareta tilpasset opplæring og et inkluderende miljø for alle, fremme forebygging og tidlig innsats for å minske behovet for spesialpedagogisk hjelp og opplæring. PP-tjenesten skal også bistå enhetene i arbeidet med å styrke læringsmiljøarbeidet. I tillegg jobber PP-tjenesten på individnivå med utredninger og sakkyndige vurderinger.

PPt skal våren 2023 delta i opplæring av bruk av verktøyet inkluderingsanalysen. Dette er et refleksjons- og analyseverktøy som PPT skal bruke i systemrettet arbeid med å fremme inkluderende læringsmiljø i barnehager og skoler. Inkluderingsanalysen er et tiltak for å reflektere over virksomhetens praksis og vil gi et godt grunnlag for å identifisere styrker og svakheter i inkluderende praksiser i barnehage og skole.

Håndbok for forsterket innsats ble tatt i bruk høsten 2022. Denne er utarbeidet av en tverrfaglig gruppe i oppvekst og skal være en veileder og verktøy for ivaretagelse av det spesialpedagogiske arbeidet på ulike nivå, fra bekymring til vedtak om IOP. Begrepet *forsterket innsats* erstatter begrepet *spesialpedagogikk* som er på vei ut, jf. høring til ny opplæringslov. Vi vil bruke 2023 til å prøve ut og justere håndboken. Veilederen skal digitaliseres og legges ut på kommunens hjemmeside slik at foresatte og andre også kan søke informasjon og kunnskap i den.

PP-tjenesten er sentral i drift og utvikling av ASK-nettverket i kommunen. ASK; alternativ, supplerende kommunikasjon er verktøy for mennesker som har behov for alternative kommunikasjonsformer. Opplæringsloven § 2-16 understreker elevens rett til bruk av ASK-hjelpemiddel. ASK-hjelpemidler skal være lett tilgjengelige og det skal være både kompetanse og kunnskap i våre barnehager og skoler som sikrer bruken og tilgangen. I et inkluderings og likeverds-perspektiv er dette særskilt viktig. Aktiv bruk av ASK i barnehager og skoler vil fremme språkutvikling og opplæring generelt for alle barn.

BTI/BTS

Ørland kommunes tjenesteapparat skal være tuftet på kvalitet og kompetanse. Gjennom BTS samhandlingsmodell, BTI handlingsveileder og Systemisk grunnlagsdokument, er ledere og ansatte i Ørland kommune forpliktet til å arbeide tverrfaglig og systemisk.

Samhandlingsmodellen BTS og handlingsveilederen BTI er under innføring i kommunens ulike tjenesteområder. Verktøyet vil kreve vedlikehold og oppdateringer, og stafettloggen er neste verktøy som vurderes innført i oppvekst og helse. Det vil i løpet av vinteren 2022-2023 kjøres en pilot i en barnehage og en skole, før eventuelt stafettloggen innføres i oppvekstsektoren.

Ansvar for oppfølging av BTS og dens verktøy er lagt til PP-tjenesten.

Barnevern

Barnevernlovens formål er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, samt at barn og unge skal sikres trygge oppvekstvilkår (Bvl. § 1-1.). Loven gjelder alle som oppholder seg i Norge, og som er under 18 år.

Ettervernet gjelder til 25 år og betyr at ved samtykke kan barnevernet hjelpe frem til fylte 25 år (Bvl. § 1-3).

Fra 01.01.23 kommer en ny barnevernlov som følge av innføring av barnevernreformen.

Barnevernloven og barnevernretten bygger på tre hovedprinsipper: Det biologiske prinsipp, minste inngreps prinsipp og hensynet til barnets beste. Prinsippene danner grunnlaget for utøvelse i tråd med barnevernloven og er styrende for de avgjørelser som blir fattet.

Fosen barneverntjeneste er en interkommunal tjeneste for kommunene på Fosen med Indre Fosen som vertskommune. Tjenesten har oppmøtekontor i Åfjord, Rissa og Brekstad. Oppmøte i Osen er etter avtale. Det er i tillegg et samarbeid med barnevernsvakta i Trondheim for kveld, helger og helligdager.

Fosen barneverntjeneste har et budsjett på 29,2 årsværk og en total økonomisk budsjetttramme på 72 mill. Dette er en økning fra 2021 til 2022 pga. ny finansieringsordning. Stillinger som før var dekket av staten finansieres nå over kommunenes inntektssystem. Dette er en endring i tråd med reformen.

I oppvekstreformens intensjon ligger det klare forventninger om at kommunen skal ta større ansvar det forebyggende arbeidet rundt barn og unge for å sikre tiltak på et tidligst mulig tidspunkt og lavest mulig nivå. Dette for å unngå inngripende tiltak som kan virke uheldig i barn og unges liv.

Hovedmålsettingen er tidlig innsats og større kommunalt ansvar for det forebyggende arbeidet for å gi våre barn og unge så gode oppvekstvilkår som mulig. Løsningene skal fortrinnsvis finnes i nære relasjoner og i nærmiljøet. Tiltakene skal settes inn i samråd med barnet og de berørte rundt barnet.

Barnevernet skal drive med kjernebarnevern og med det menes saker med høy alvorlighetsgrad, kompleksitet og risiko for alvorlig omsorgssvikt. Det avdekkes mer vold og rusproblematikk enn for bare noen år tilbake. Disse sakene krever stor innsats, tverrfaglighet og at det jobbes over lengre tid for å oppnå ønsket endring. Behovet for å ha egne veiledere i barneverntjenesten er stort.

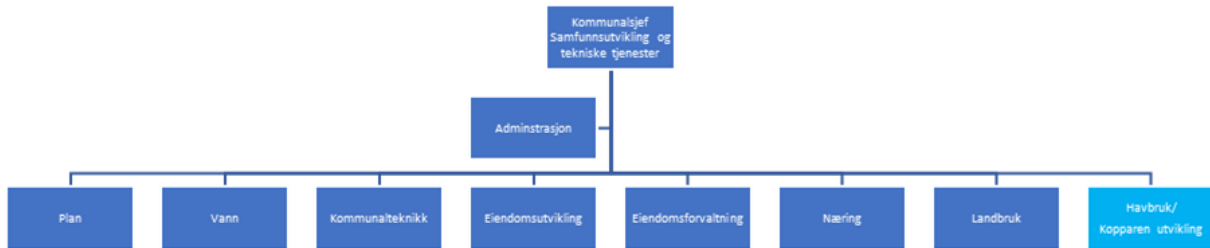
Barneverntjenesten har nå større søkelys på familie og nettverk som ressurser. Det tilbys Familieråd til alle familier hvor det kan bedre situasjonen. Aktivering av familie og nettverk tidlig, kan bidra positivt på ulike måter og hindre behov for plassering. Barnevernet har fått økt ansvar innen fosterhjemsveiledning, rekruttering og godkjenning av fosterhjem i slekt og nettverk.

Å styrke de kommunale enheter som daglig jobber med barn og unge er en av kommunenes viktigste investeringer. Det handler først og fremst om å styrke kompetansen og sikre tilstrekkelig med ansatte. Dersom medarbeidere i barnehage, skole eller helsetjenesten oppdager utfordringer, og raskt har mulighet til å sette inn tiltak og får justert kurs hos barn eller familier med behov for det, blir belastningene for barna og kostnadene mindre. Oppvekstreformen har gitt et økt fokus i tjenesteområdene på å avdekke, forebygge og ikke minst utgjøre laget rundt barnet.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

Organisasjon

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester består i 2022 av 8 enheter. Ansvar til Havbruk foreslås å overføres til Kopparn Utvikling AS utvikling i budsjettåret 2023.

Administrasjon

Administrasjon består av 2 personer for å sikre kontinuitet og oppfølging av oppgaver på tvers av enheter innenfor Samfunnsutvikling og tekniske tjenester. Ansvar for husleiekontrakter og oppfølging av disse i Famacweb og statistikk til Kostra ligger her. Administrasjon har en viktig koordinerende rolle og ansvar for oppdatering av program for registrering av kommunale avgifter (Proaktiv). Dette gjøres blant annet gjennom ansvar for fakturering for alle enhetene innen området (byggesak, tilknytningsavgifter m.m). Dette inkluderer saksbehandling i Acos ved klager på faktura, søknader på sanitærabonnement, m.m.

Administrasjon har koordinerende ansvar for å besvare henvendelser fra infoland ved salg av bolig. De har ansvar for hjemmesiden, oppdatere ansattoversikt, legge ut info for hele samfunnsutvikling og tekniske tjenester. De virker også som støttefunksjoner for ansatte på alle enheter innen Samfunnsutvikling og tekniske tjenester. De er kontaktpunkt opp mot Fosen regnskap og Fosen Renovasjon.

Plan

Enheten har 15 ansatte med mastergrad eller tilsvarende. For å dekke ansvarsområdene har de ansatte forskjellige faglige bakgrunner.

Enheten har ansvar for planlegging og utvikling av kommunens fysiske omgivelser. Det skjer gjennom overordnede strategier for utvikling, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, områdeplaner og gjennom mer avgrensede reguleringsplaner. I tillegg skal enheten bidra og samordne temaplaner, analyser og veiledningsmateriell.

Enheten har ansvar for kart, arealoverføring, fradeling av eiendom, grensejustering, grensepåvisning (klarlegging av grense), sammenslåing av eiendom, seksjonering og adressetildeling.

Byggesaks oppgave er å bidra til å sikre god kvalitet i bygde- og ubygde omgivelser og å påse at nasjonale og lokale politiske mål blir nådd. De vurderer og behandler alle innsendte bygge- og delesøknader, samt besvarer henvendelser fra profesjonelle aktører og byens befolkning etter plan- og bygningslovgivningen.

Innenfor miljø har enheten ansvar for forvaltning, tilsynsoppgaver, rådgiving, strategisk, forebyggende, handlings- og holdningsskapende arbeid både innenfor forurensing og kulturminneforvaltning.

Enheten tar gebyr i henhold til selvkostreglement innenfor byggesaker, dispensasjonssaker, delingssaker, oppmåling, utslippstillatelser til private avløpsanlegg og private reguleringsplaner.

Vann

Enheten har 3 ingeniører inkludert enhetsleder og 6 driftere. Enheten har ansvar for hele vannforsyningsystemet som består av både vanntilsigsområde, råvannkilde, vannbehandlingsanlegg og distribusjonssystem.

Det er fokus både på det organisatoriske og operasjonelle arbeidet med å forsyne innbyggere, næringsliv og samfunnet ellers med drikkevann. Enheten samarbeider blant annet med plan og forvaltning for å sikre at vanntilsigsområdet opprettholder sine kvaliteter og at distribusjonssystem blir ivaretatt ved utbygging.

Vannbehandlingsanlegget inkluderer blant annet rensing. Det leverer vann til ca. 9 500 innbyggere, og hvert døgn produserer vannverkene gjennomsnittlig 5,9 millioner liter vann.

Distribusjonssystemet inkluderer både ledningsnett og høydebasseng. Ledningsnettet er cirka 565 kilometer.

Det er en egen beredskap for å sikre kontinuerlig kvalitet og leveranse fra vannproduksjon og vannforsyning.

Enheten er 100% finansiert i henhold til selvkostprinsippet.

Kommunalteknikk

Enheten har 3 ingeniører inkludert enhetsleder, 4 driftere og flere sesongarbeidere. Enheten har ansvar for drift og vedlikehold av de kommunale parkene, byrom, grøntområdene samt kommunale veg- og avløpsanlegg.

Drift og vedlikehold av alle kommunale veger og parkeringsplasser utføres dels av egne ansatte og dels av innleide entreprenører. Kommunen har i ca dag ca 170 km vei, i tillegg til 30 km GSV.

Avløp inkluderer ansvar for ledningsnett for overvann og spillvann, og renseanlegg. Avløp er finansiert som selvkost.

Drift, vedlikehold og fornying av kommunens infrastruktur, badeplasser, og kommunale park- og grøntanlegg er lagt under kommunalteknikk.

Enheten har ansvar for drift og vedlikehold av kaianlegg.

Kommunalteknikk har egen vaktjeneste.

Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltning består av ca 40 ansatte, hvorav 30 jobber med renhold. Eiendomsforvaltningen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunens bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet med unntak av for helse. På helsesenter har renholdere spesielle utfordringer i forhold til å ta hensyn til brukerne og at renhold skjer på brukernes private arena. Renholderne er derfor her er derfor lagt under tjenesteområdet helse og velferd.

Kommunens bygninger består av skoler, barnehager, helse- og velferdssentre, helsehus, kultur- og administrasjonsbygg. Ansvar for utleie inkludert inntekter for kommunale bygg for langtidsleie ligger under deres ansvarsområde.

Enheten har ansvar for drift av kommunen over 130 000 m² med bygningsmasse.

Eiendomsforvaltning har egen vaktjeneste.

Eiendomsutvikling

Eiendomsutvikling består av 2 ansatte. Eiendomsutvikling har ansvar for prosjekter og utviklingsarbeid i tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen og har til daglig tett samarbeid med eiendomsavdelingen. Dette inkluderer ansvaret for utvikling og gjennomføring av nye byggeprosjekter og større rehabiliteringer- og ombygninger. Enheten er ansvarlig for gjennomføring av selve byggeprosjektet, men det er også naturlig at de er representert i tidlige faser i forbindelse med prosjektering.

Enheten har også ansvar for strategisk utvikling av bruk av kommunale bygg. Dette inkluderer eiendomsstrategi, brukeravtaler, boligsosial plan og gjennomgang av energibruk i bygg.

Næring

Enheten har 2 ansatte i tillegg til ansatte på Ørland lufthavn. Enheten har ansvar for kommunens næringsarbeid og skal lede prosesser for næringsutvikling. Nærings sjef er sentral i etableringen av næringslivets hus i rådhuset på Brekstad, hvor hovedintensjonen er å samle tjenester næringslivet trenger.

Næringsutvikling = arbeid vi gjør i dag for å sikre framtidig verdiskaping i Ørland kommune. Ørland skal i ord og handling være en næringsvennlig kommune. Arbeidsplasser, både offentlige og private, er grunnsteinen i et bærekraftig samfunn. Det er ei god investering at kommunen legger til rette for næringsvekst. En selvforsterkende og god sirkel formes når et robust næringsliv bidrar til at innbyggerne jobber i og støtter nye og eksisterende bedrifter gjennom økt kjøpekraft. Hovedsatsinger for næringsutvikling er forsvarsrelatert næring, blå næring, landbruk, industri, turisme/reiseliv og handel. Det skal legges til rette for samhandling med innovasjon/kunnskapsmiljø.

Ørland lufthavn, tomteutvikling og tomtosalg er organiseres i enheten. Enheten er rådgiver for kommunens politiske og administrative ledelse i nærings spørsmål. Enheten skal tilrettelegge for eksisterende næringsliv og legge til rette for etablering av ny næringsaktivitet. Utvikle gode nettverk og delta aktivt i det kommunale og regionale næringsmiljø

Landbruk

Norsk landbruk er en offentlig styrt næring. Kommunene har ansvar for gjennomføring av landbruks politikken gjennom å forvalte økonomiske og juridiske virkemidler. Landbrukskontoret forvalter årlig ca 80 millioner kroner i økonomiske virkemidler til kommunens landbruksbedrifter.

Landbruket i Ørland omfatter 250 sysselsatte og 230 aktive gårdsbruk. Mange gårdsbruk står foran generasjonsskifte. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Enheten har 4,6 årsverk. Enhet for landbruk er lokalisert i næringslivets hus i rådhuset på Brekstad. Enheten har ansvaret for all lov- og virkemiddelforvaltning innen jord- og skogbruk. Enheten samarbeider tett med landbrukets øvrige veiledningstjeneste og spille en aktiv rolle i utviklinga av landbruket. Næringsutviklingsarbeid innenfor landbruket og tilknyttede næringer.

Blå næring

Enheten har strategisk utvikling av blå næring i Ørland kommune. Dette inkluderer strategisk planlegging av havner og tilrettelegging av tomter for blå næring. Det er spesielt søkelys på utvikling av areal på Valsneset.

I løpet av de siste 10 årene har kommunen hatt en betydelig næringsvekst innen marin sektor, med en samlet omsetning rundt i 7,7 milliarder kr i 2021, og med alle ringvirkninger genererer dette over 900 arbeidsplasser.

Fra 2017 – 2021 har omsetningen økt fra 4,9 milliarder kr til 7,7 milliarder kr, en gjennomsnittlig vekst på over 500 millioner kr i året. Dette skjer mest på grunn av ny industriell leverandør - virksomhet som bidrar til utvikling av Norsk oppdrettsnæring og er et viktig grunnlag for nasjonens fremtidige inntekter.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugnfjorden, Uthaug og Ottersbo.

Ørland kommune har et bredt spekter av bedrifter og aktivitet innen blå næring. Fra større bedrifter som bearbeider villfanget fisk til kommunens yngre som investere i fiskebåt for å bli heltidsfiskere, og i 2022 er det registrert 30 fiskere og 22 fiskebåter i henholdsvis fiskermanntall og båtregister.

Ansvaret har delvis ligget under administrasjon og delvis under Kopparen utvikling. Fra 2023 er det foreslått at ansvaret ligger til Kopparn Utvikling.

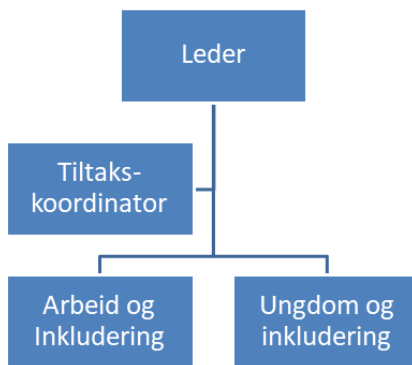
NAV Ørland består av både statlige og kommunale tjenester. Vi har dermed også 2 styringslinjer, den kommunale og den statlige. De 2 styringslinjene møtes i Partnerskapet som styrer kontoret.

De kommunale tjenestene som ligger i NAV Ørland er:

- Økonomisk sosialhjelp
- Opplysning, råd og veiledning
- Kvalifiseringsprogrammet
- Individuell plan
- Bostøtte og startlån
- Midlertidig bolig

Organisasjonsstruktur

Vi er pr. i dag 19 ansatte derav 10 er kommunalt ansatt og 9 er statlig ansatte. Vi har noe sykefravær og har vikarer inne på kommunal side.

Kontoret organiseres i 2 team:

- Arbeid og Inkludering
- Ungdom og inkludering

Teamenes sammensetning er tverrfaglig og tverretatlig. Det er også markedskontakt i begge team samt kompetanse på økonomisk råd og veiledning. Veiledningskompetanse knytta til bostøtte og startlån er også i begge team selv om behandling av startlån ligger til Arbeid og Inkludering.

Arbeid og Inkludering

Oppgavene her består i helhetlig arbeidsretta oppfølging av brukere over 30 år unntatt flyktninger og innbyggere som har KVP, samt oppfølging av brukere uten mål om arbeid som trenger økonomisk bistand, råd og veiledning. Jobb

Ungdom og Inkludering

Oppgavene består i helhetlig arbeidsrettet oppfølging av ungdom opp til 30 år samt oppfølging av innbyggere uten mål om arbeid som trenger økonomisk bistand, råd og veiledning.

Teamet har også ansvaret for oppfølging av flyktninger samt innbyggere som har KVP uansett alder.

FNs bærekraftsmål

Både i de statlige og kommunale plandokumentene er FNs bærekraftsmål et tema og viktigheten av at disse er kjent og ligger til grunn for vårt arbeid understrekes. I Ørland kommunes planprogram for 2022-2034 står blant annet følgende:

«For at bærekraftsmålene ikke bare skal være overskrifter og strategiske visjoner er det viktig at de overordnede føringene i samfunnsdelen integreres i resten av plansystemet, som kommuneplanens

arealdel, handlingsdelen, økonomiplaner og årsbudsjett. Det er her strategiske satsninger oversettes til konkret handling.»

Bærekraftsmålene det er naturlig å ha som grunnlag for vårt arbeid er i hovedsak:

- 3 God helse og livskvalitet
- 4 God utdanning
- 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- 17 Samarbeid for å nå målene

Visjon og verdier

Vår visjon: NAV Ørland – sammen om framtida!

I praksis betyr dette at vi skal:

- forme framtida gjennom samarbeid med brukere, samarbeidspartnere og kollegaer
- vi skal være i forkant – forberedt på de endringer som vi ser eller vet kommer
- ha felles visjon om veien framover
- skal være lojale til avgjørelser som blir tatt og utvikle felles praksis
- utnytte mulighetene nye verktøy gir i samhandling med brukere, samarbeidspartnere og kollegaer
- vi skal inneha endringskompetanse
- vi skal være en bærebjelke i lokalsamfunnet

Verdier

Vi er enige om at vårt arbeidsmiljø og jobben vi gjør skal preges av følgende verdier:

- respekt
- tillit
- anerkjennelse
- raushet
- ærlighet

Ny virksomhetsstrategi for NAV er nylig lansert og har tre hovedambisjoner som beskriver den ønskede fremtidige situasjonen for brukerne, arbeidsgiverne og samfunnet i 2030:

- Vi mobiliserer arbeidskraft i et arbeidsliv i omstilling
- Alle får pengene de har krav på, enkelt og for utsigbart
- Sammen finner vi løsninger med dem som trenger det mest

Ny virksomhetsstrategi sammen med visjon og verdier for Ørland kommune som også er utarbeidet etter forrige planprosess i NAV, vil være viktige grunnlag når vi nå starter arbeidet med planprosessen for 2023.

Arbeidsmetodikk

I NAV Ørland tilstreber vi å ha et helhetlig blikk på brukernes situasjon gjennom å i stor grad kombinere arbeidsretta oppfølging og sosialt arbeid i møte med bruker. Vår overordna metodiske arbeid skal være preget av helhetlig arbeidsretta oppfølging der både den arbeidsretta oppfølginga og det sosiale arbeidet i Nav skal være godt synlig.

Vi har nok behov for å jobbe mer med dette temaet for å i enda større grad nå målet om «et NAV».

Overordnede føringer

- Nasjonale; lovverk,
 - Kommuneloven Kap 14, 15 og 16, samt forskrifter til kommuneloven
 - GKRS – God Kommunal Regnskaps Skikk
 - Lov om eideomsskatt til kommunane (eideomsskattelova)
 - Lov om offentlige anskaffelser med forskrift
 - Vederlagsberegning
- Lokale føringer
 - Finansielle måltall for kommunenes økonomi
 - Reglement
 - Økonomireglement – vedtatt
 - Finansreglement vedtatt ..
 - Innkjøpsreglement – vedtatt
 - Nasjonale føringer
 - Kommuneproposisjonen
 - Statsbudsjett
 - Lokale føringer
 - Kommuneplanens samfunnsdel

Arbeidsområder

- Økonomi (kommunen, to KFer og 2 AS + + 1 IKS (Fosen Helse) bistand til Fosen regnskap under årsoppgjør)
- Budsjettarbeid
- Budsjettoppfølging
 - Møter

- Rapporter
- Analyser
- Økonomiplan
- Regnskap

- Innkjøp (kommunen + ASer + KFer)
 - Strategi – må implementeres
 - Reglement
- Finans (kommunen, 2 KF og 2 AS)
Stikkord er:
 - *Låneforvaltning* – sørge for låneopptak til riktig tid og fordeling mellom långivere i tråd med finansreglementet. Ha en mest mulig gunstig rentestruktur sett ut i fra risiko og kostnad.
 - *Plassering* – plasserer ledig likviditet slik at vi oppnår best mulig avkastning til lavest mulig risiko.
 - *Likviditetsstyring (Cash Management)* - Det er viktig å få høyest mulig avkastning ut fra de ledige midlene som kommunen har tilgjengelig gjennom året. Det vil også si å ha best mulig likviditet for å kunne møte forpliktelsene våre og i tillegg gjøre opp for oss i rett tid. Det jobbes for å få inntektene inn tidligst mulig og kostnadene ut seinest mulig og få best mulig avkastning i den tiden vi har ledig likviditet.
 - Kommunalbanken har laget et nytt system for oppfølging og rapportering på lån/renter/ rentebytteavtaler som kundene kan benytte kostnadsfritt. Dette kan benyttes som bakgrunn ved rapportutarbeidelsene.
 - Ny hovedbank SMN har også et rapporteringssystem som kan benyttes til rapportering til kommunestyret. SMN sin rapport er valgt som finansrapport ved tertial- og årsrapportering.

- Eiendomsskatt
 - Bjugn kommune hadde eiendomsskatt siden 2008 på verk og bruk og fra 2016 til og med 2018 på hele kommunen. Det benyttes innleid bistand ved taksering av større mengder eiendom og mer kompliserte eiendommer/saker. I 2020 er det gjennomført taksering av energianlegg i gamle Ørland kommune. I 2021 er det gjennomført taksering av fritidsboliger, næringseiendommer og de boligeiendommer som ikke har formuesgrunnlag for å få gjennomført den vedtatte eiendomsskatten i 2022 (ble ikke vedtatt innført).

KOSTRA

Det er anskaffet tilgang til et analyseverktøy (Framsikt) etter anbefaling fra flere kommuner i ROBEK-nettverket. Det baserer seg på KOSTRA-data og befolkningsdata fra SSB og har lagt inn muligheter for å finne kommuner som er relativt lik oss å sammenligne oss med.

Eierskapsmelding

Dette er en oversikt over de selskap som kommunen eier med resultat/balanse siste år. Det skal gi kommunestyret en mulighet til å bestemme kursen for heleide selskap. Meldingen er lagt fram i 2021, men må følges opp med mer bindende mål for kommunens eierskap.

Ressurser

Fire årsverk pluss tilgang til Fosen regnskap (som regnskapsavdeling).

Kommunestyrets vedtak:

KST - 22/153 vedtak

1. Ordførers godtgjøring fastsettes til 100 % av stortingsrepresentants lønn i 100% og varaordførers godtgjøring fastsettes til 80 % av stortingsrepresentants lønn i 50% stilling.
2. Låneopptak: Det opptas inntil kr 164.910.000 til investeringer og kr 35.000.000 til startlån.
3. Skattøret fastsettes til maksimalsatsen.

Kommunestyret slutter seg til formannskapetets vedtak i sak 22/060 den 03.11.22 angående budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026, samt prisbok og gebyrregulativ med følgende endringer/presiseringer/tillegg i et nytt punkt 4:

Verbalforslag:

- Sykehjemsplasser
Kommunestyret er kjent med at det er et stort behov for flere sykehjemsplasser i kommunen. Så langt på 2000-tallet har det vært en kraftig reduksjon i kommunale sykehjemsplasser i Norge, denne utviklingen har også vært i Ørland kommune. Slik det er i dag må man være svært syk for å få langtidsplass på sykehjem. Kommunestyret mener dette er en utvikling som har gått alt for langt og at antall sykehjemsplasser må økes. Kommunestyret ber derfor kommunedirektøren om å komme tilbake med en utredning om behovet for flere sykehjemsplasser i kommunen og alternativer for hvordan dette kan løses. Utredningen bør sees i sammenheng med arbeidet med nye helsebygg og skal legges frem for kommunestyret før første saldering.
- Sykefravær
Kommunestyret er kjent med at det er svært høyt sykefravær i kommunen. Høyt sykefravær har store kostnader, gir dårligere tjenester til innbyggerne og utfordringer både for den ansatte og for arbeidsplassen. Til tross for nærværarbeid har dette ikke ført til at sykefraværet har gått ned. Kommunestyret ber derfor kommunedirektøren, sammen med ledere, om å ha stort fokus på dette i 2023. Kommunestyret forventer jevnlig rapportering og en nedgang i både korttids- og langtidsfravær.
- Salg av kommunal eiendom
Kommunestyret ba i 2021 administrasjonen om å legge frem en fullstendig rapport med oversikt og gjennomgang av kommunalt eide bygg for politisk behandling. Kommunestyret fikk fremlagt en eiendomsstrategi som omhandlet kostnadsbesparelser, salg og vedlikehold. Kommunestyret ba administrasjonen å sette i gang arbeidet med å avhende eller selge kommunal eiendom i henhold til rapporten og hadde et mål om at det skulle selges eiendom for 16 millioner kroner i 2022. Dette ble innfridd. Kommunestyret ber administrasjonen om å fortsette arbeidet med avhending av eiendom og forventer ytterligere 16 millioner i salg i 2023. Dette skal brukes til å betale ned gjeld.
- Økt grunnbemanning i barnehagen
Kommunestyret bevilget i budsjett for 2022 3,3 millioner til et prøveprosjekt med økt grunnbemanning i barnehage. På grunn av korona og utfordringer med å få tak i folk til å jobbe i barnehagen har ikke prøveprosjektet kommet ordentlig i gang før høsten 2022. De erfaringene som er gjort viser at barnehagene opplever bedre kontinuitet og fleksibilitet i den daglige driften ved bruk av økt grunnbemanning. Dette gir opplevelse av økt kvalitet i tjenesten og bedre arbeidsvilkår for ansatte. Kommunestyret forventer at de resterende midlene på ca. 1,8 mill, videreføres og at prosjektet fortsetter i 2023. Ordningen skal evalueres når prøveperioden er over. Kommunestyret ber om en evaluering før første saldering.

- Ernæring.
Kommunestyret har som mål at kommunale enheter, spesielt enheter innenfor oppvekst og helse, skal servere sunn mat som er næringsrik og smaker godt. Lokalprodusert mat der det er mulig. (se budsjettvedtak 2020)
- Takbytte på ØMS/ Ørland Sykehjem.
Yttertak på bygningsmasse er den viktigste bygningsdelen på hus. Utette tak koster samfunnet enorme beløp. Ikke minst følgeskader av dette, vanninntrenging i vegger og andre sårbare konstruksjoner. Kommunestyret tar situasjonen med gamle tak på ØMS og Ørland legesenter på alvor og ønsker aktivt å forhindre alvorlig vannskader på kritisk kommunal bygningsmasse. Kommunestyret ber derfor administrasjonen om å komme tilbake med en sak om status og alternative løsninger for forbedringer. Saken legges frem innen første saldering.

Endringer i drifts- og investeringsbudsjett:

Tallgrunnlaget for driftsbudsjettet og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet endres i tråd med kommunestyrets vedtak i denne sak.

Endringer i driftsbudsjett

1. Reduksjon i politisk godtgjørelse.

Med endring i politisk ledelse blir det også en reduksjon i politisk godtgjøring. Politisk ledelse reduseres fra 240 % stilling til 150 %. Stillingen som samferdselskoordinator (50 %) og gruppeleder (20 %) taes bort. Varaordfører reduseres fra 70 % til 50 %. Utvalg for strategi og drift, utvalg for næring, arbeid og kultur og utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk taes bort. Ordfører godtgjøres med 100 % av stortingsrepresentants lønn i 100 % stilling. Varaordfører godtgjøres med 80 % av stortingsrepresentants lønn i 50 % stilling. Total innsparing vil bli: 700.000

2. Bruk av disposisjonsfond.

For å få budsjettet i balanse ser kommunestyret seg nødt til å øke bruken av disposisjonsfondet. Siden sammenslåinga i 2020 har disposisjonsfondet økt jevnt og trutt. Kommunestyret mener det er riktig at noen av disse pengene går tilbake til innbyggerne i form av gode tjenester. 13.700.000

3. Økt skatteinngang. Skatteinngangen har de siste årene vært høyere enn forventet. Kommunestyret ser optimistisk på året som kommer også, og øker forventet skatteinngang med 3.000.000

4. Eiendomsskatt fjernes.

Kommunestyret vedtar i år et budsjett og en økonomiplan uten eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig. 8.000.000 dekkes opp av disposisjonsfond.

5. Økt grunnbemanning i helse.

Når det er lange ventelister på sykehjemsplasser er det også mange syke som blir boende hjemme. Dette fører til høyt arbeidspress blant de ansatte. Kommunestyret mener derfor hjemmetjenesten bør styrkes med 2.000.000

6. Økt grunnbemanning i skole.

Kommunestyret er bekymret for at skolene driftes marginalt og styrker grunnbemanningen med 3.000.000

7. Grøftetilskudd.

God drenering av dyrkajorda er avgjørende for å opprettholde matproduksjonen i årene som kommer. Landbruket er ei viktig næring i Ørland som bidrar med betydelige arbeidsplasser og

verdiskaping både direkte og indirekte. Med et kommunalt tilskudd til grøfting gir Ørland kommune et viktig signal om viktigheten av å beholde et aktivt og miljørettet landbruk. Det kommunale grøftetilskuddet utløser også aktivitet i andre bransjer og virksomheter. Kommunestyret har bidratt med kommunalt grøftetilskudd i flere år. Kommunens initiativ og bidrag har vist seg å være et effektivt og målrettet klima- og miljøtiltak. Dette har utløst stor aktivitet på nygrøfting av tidligere dyrka jord, ca. 1400 dekar de siste 3 år. I en nedbørrik vekstsesong som vi har hatt i år ser vi tydelig viktigheten av å ha godt fungerende drenerings- og avløpssystemer. En del av de er imidlertid i ferd med å gå ut på dato, og derfor er det meget viktig å opprettholde aktiviteten i årene framover. Kommunestyret bevilger derfor et grøftetilskudd på 750.000. Dette dekkes opp av disposisjonsfond.

8. Kultur og fritid

Kommunestyret er bekymret for at åpningstidene i bibliotek, svømmehall og ungdomsklubb blir redusert med kommunedirektørens budsjett. Det er viktig at innbyggerne kan benytte seg av bibliotek også på ettermiddag og at svømmehall er åpen på lørdag. Kommunestyret øker rammen til Roret med 500.000 og ber om at dette prioriteres.

9. Utstyr i barnehagene.

Alle barnehager i Ørland kommune skal ha nok ressurser for en hverdag preget av trivsel, lek og læring. Kommunestyret mener det er viktig at barna i barnehagen har tilgang til leker, utstyr og forbruksmateriell og øker derfor rammen til dette med 250.000

10. Rekrutteringsprosjekt.

Kommunestyret er svært bekymret over de utfordringer kommunen har med å rekruttere kvalifisert personell, spesielt innen helse, men også i andre enheter. Konsekvensene er allerede synlige. Det er svært prisverdig at pensjonerte helsearbeidere og helsefagutdannede ansatte i lederstillinger tar vakter for å få turnuser til å gå opp, men denne «dugnaden» er ikke bærekraftig over tid. Det er alvorlig at våre innbyggere ikke skal få tilgang på livsnødvendig kompetanse. I 2022 mangler Norge hele 8500 sykepleiere og helsefagarbeidere ifølge NAV sin bedriftsundersøkelse der de kartlegger etterspørselen etter og mangelen på arbeidskraft. Hele 86 prosent av kommunene opplever det som meget eller ganske utfordrende å rekruttere sykepleiere. Kommunestyret bevilger kr 500.000,- i budsjettet for 2023 til et prosjekt som skal dokumentere de utfordringer vi har med å rekruttere kritisk personell, både i helse og andre enheter, til vår kommune og hvordan vår kommune skal lykkes i konkurransen med andre kommuner. Prosjektet skal ende opp med en tiltaksbeskrivelse/handlingsplan. Kommunedirektøren skal fremlegge en prosjektplan til behandling i kommunestyret innen 1.mars 2023.

11. Eiendomsskatt på verker og bruk.

Gammel ordning med eiendomsskatt på verker og bruk fjernes. Dette eiendomsskatten henger igjen fra gamle Bjugn Kommune og er en urettferdig skatt som kun rammer noen få bedrifter. Kommunen får ikke lenger en så stor kompensasjon fra staten i overgangsordningen at dette kan forsvares. 2,4 millioner dekkes opp av disposisjonsfond.

Endringer i investeringsbudsjett

12. Tribuner Gryta.

Ørland kommune vedtok før sammenslåinga og støtte Ørland Ballklubb med midler til tribune. Ørland ballklubb søker nå om å få kr 1.500.000 i støtte til ferdigstilling av tribunen. Kommunestyret finner det riktig å bevilge 800.000 som dekkes av låneopptak.

13. Investeringer Ørland Kirkelige fellesråd.

Kommunestyret er kjent med at Ørland Kirkelig fellesråd har store investeringsbehov. Det trengs blant annet en utbedring på Nes kirke hvor vegger, dører og vinduer må skiftes. I taket på tårnet er

det en lekkasje, og der må det skiftes både tak og utvendig kledning. Kommunestyret bevilger 1.000.000 kroner som dekkes av låneopptak. Fellesrådet avgjør selv hvordan de vil bruke investeringsmidlene til nødvendig vedlikehold.

Endring Driftsbudsjettet		
Punkt 1: Reduksjon i politisk godtgjøring		700 000
Punkt 2: Økt bruk av disposisjonsfond		13 700 000
Punkt 3: Økt skatteinntang		3 000 000
Punkt 4: Eiendomsskatt vedtas ikke	8 000 000	
Punkt 5: Økt grunnbemanning helse	2 000 000	
Punkt 6: Økt grunnbemanning skole	3 000 000	
Punkt 7: Grøftetilskudd	750 000	
Punkt 8: Økt ramme Roret	500 000	
Punkt 9: Økt ramme til utstyr barnehage	250 000	
Punkt 10: Rekrutteringsprosjekt	500 000	
Punkt 11: Fjerne eiendomsskatt på verker og bruk	2 400 000	
SUM	17 400 000	17 400 000

Endring investeringsbudsjett 2023	Økning	Reduksjon
Punkt 12: Tribuner på Gryta	800 000	
Punkt 13: Ørland Kirkelige fellesråd, investering	1 000 000	

Kommunestyret ber kommunedirektøren fremskynde prosessen med kildesortering i Ørland kommune.

Endringer i økonomiplan:

Driftsbudsjett/økonomiplan - tillegg	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026
Reduksjon i politisk godtgjøring	-700 000	- 700 000	-700 000	-700 000
Økt bruk av disposisjonsfond	-13 700 000	-15 800 000	- 20 800 000	- 25 800 000
Økt skatteinngang	- 3 000 000	- 6 000 000	- 9 000 000	-12 000 000
Eiendomsskatt vedtas ikke	8 000 000	16 000 000	24 000 000	32 000 000
Økt grunnbemanning helse	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Økt grunnbemanning skole	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Grøftetilskudd	750 000	750 000	750 000	750 000
Økt ramme Roret	500 000	500 000	500 000	500 000
Økt ramme til utstyr barnehage	250 000	250 000	250 000	250 000
Rekrutteringsprosjekt	500 000	-	-	-
Fjerne eiendomsskatt på verker og bruk	2 400 000	-	-	-
	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026
Investeringsbudsjett/plan	166 610 000	85 350 000	83 800 000	75 200 000
Endring	1 800 000	- 1 800 000		
Sum i tråd med kommunedirektørens forslag	168 410 000	83 550 000	83 800 000	75 200 000

